

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๔

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา

หน้า

10 ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

เรื่องแจ้งเพื่อทราบที่ไม่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุม

๑. รับทราบพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

๑

แทนตำแหน่งที่ว่าง

๒. รับทราบเหตุขัดข้องที่ไม่อาจบรรจุกระทู้ถามเข้าระเบียบวาระ

๔

15 การประชุมภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๓ กระทู้

๓. รับทราบ เรื่อง สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารับทราบรายงานการรับจ่าย

๕

เงินงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รายงานผลการดำเนินการ

ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน

เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

20 โควิด-๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

และรายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการบริหาร

หนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๔

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม

5 ๓.๑ กระทุ้งถามเป็นหนังสือ

๓.๑.๑ กระทุ้งถาม เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์โบราณสถาน

๗

พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี

(เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖)

10 ผู้อภิปราย

พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน

๘,๑๕

- นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม)

๑๒,๑๖

๓.๑.๒ กระทุ้งถาม เรื่อง ติดตามผลการดำเนินการตามประกาศ

๕

คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อกำหนดรายการกิจการอื่น

15 ที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

นายชลิต แก้วจันดา เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ (เลื่อนการพิจารณา)

๓.๑.๓ กระทุ้งถาม เรื่อง มาตรการสวมหมวกนิรภัยในเด็ก

๖

ทั่วประเทศ นายทวิวงษ์ จุลกมนตรี เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี

20 (เลื่อนการพิจารณา)

๓.๒ กระทุ้งถามด้วยวาจา

๓.๒.๑ กระทุ้งถาม เรื่อง การมีกฎหมายคุ้มครองเพื่อกระบวนการ

๑๗

บริหารงานบุคคลภาครัฐ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เป็นผู้ตั้งถาม

ถาถามนายกรัฐมนตรี

25 ๓.๒.๒ กระทุ้งถาม เรื่อง นโยบายซอฟต์แวร์พาวเวอร์

๑๗

นายสฤติย์ ลิมพงค์พันธุ์ เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๔

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

5 ๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การพัฒนาระบบ ๑๘

การแรงงาน : การจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ซึ่งคณะกรรมการ
การแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

	- พลตำรวจเอก อดุลย์ แสงสิงแก้ว (ประธานคณะกรรมการ)	๒๐
10	- นายณรงค์ รัตนานุกูล (กรรมการ)	๒๑,๗๓
	- พันตำรวจโทหญิง ฐิชาลักษณ์ ณรงค์วิทย์ (ผู้ชี้แจง)	๒๔
	- นายกร กาญจนพัฒน์ (ผู้ชี้แจง)	๓๗
	- นายมนัส โกศล (ผู้ชี้แจง)	๔๒
	- พลอากาศตรี เอลิมชัย เครืองาม	๔๔
15	- นายวัลลภ ตังคณานุก์	๔๙
	- ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	๕๑
	- ศาสตราจารย์นิสดารก์ เวชยานนท์	๕๕
	- นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	๕๘
	- นายอนุพร อรุณรัตน์	๖๑
20	- นายสถิตย์ ลิมพงค์พันธุ์	๖๖
	- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	๗๐,๗๖
	- นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	๗๓

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิรูประบบ

การบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

25 ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

- พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ)
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไชเกษ
- (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม)

๗๙

๘๑,๑๐๑

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องค้างพิจารณา ไม่มี

หน้า

๑๐๓

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

- รายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน

๑๐๓

ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ (ตามมาตรา ๓๓)

แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘)

10

ผู้อภิปราย

- นางภัทรพร วรทรัพย์ (ผู้ชี้แจง)

๑๐๕, ๑๒๑

- นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์

๑๐๘

(รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม)

- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์

๑๑๘

15

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

- ขอยกเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษา

๑๒๒

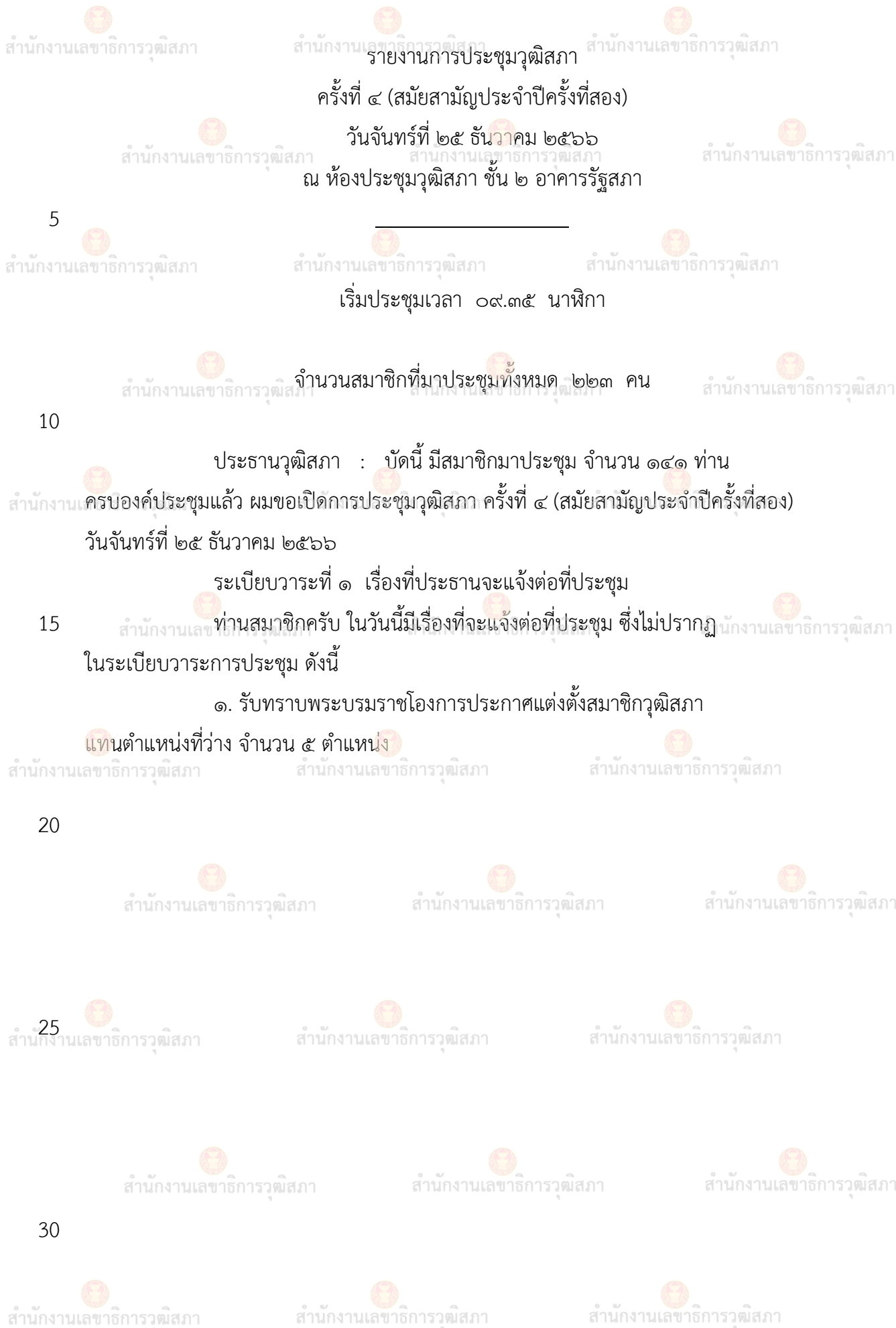
และพิจารณาเสนอแนะแผนกลยุทธ์การส่งเสริมซอฟต์แวร์แห่งชาติ

เพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงแห่งชาติ

20

ออกไปอีก ๓๐ วัน

๑๒๓

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

ณ ห้องประชุมวุฒิสภา ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๒๓ คน

10

ประธานวุฒิสภา : บัดนี้ มีสมาชิกมาประชุม จำนวน ๑๔๑ ท่าน

ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

15

ท่านสมาชิกครับ ในวันนี้มีเรื่องที่จะแจ้งต่อที่ประชุม ซึ่งไม่ปรากฏ

ในระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

๑. รับทราบพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

แทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๕ ตำแหน่ง

20

25

30

ประธานวุฒิสภา : ด้วยได้มีพระบรมราชโองการประกาศแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา
แทนตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๕ ตำแหน่ง ขอเชิญท่านสมาชิกโปรดยื่นขึ้นเพื่อรับฟัง

5 พระบรมราชโองการ

(สมาชิกวุฒิสภาและผู้ที่อยู่ในที่ประชุมได้ยื่นขึ้นเพื่อรับฟังพระบรมราชโองการ)

นายพีระพจน์ รัตนมาลี (รองเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการ
วุฒิสภา) :

10

“พระบรมราชโองการ

ประกาศ

แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา

15

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ

พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

ตามที่ได้มีพระราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐

คน ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เนื่องด้วยพลเอก เฉลิมพล ศรีสวัสดิ์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด

20 พลเอก ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผู้บัญชาการทหารบก พลเรือเอก เชิงชาย ชมเชิงแพทย์

ผู้บัญชาการทหารเรือ พลอากาศเอก อลงกรณ์ วัฒนธรรพ์ ผู้บัญชาการทหารอากาศ

และพลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นสมาชิกวุฒิสภา

โดยตำแหน่ง ได้พ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่ จึงเป็นเหตุให้ตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาว่างลง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

25 จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ดังต่อไปนี้

๑. พลเอก ทรงวิทย์ หนูนุกัถิ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
 ๒. พลเอก เจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการทหารบก
 ๓. พลเรือเอก อะดุง พันธุ์เอี่ยม ผู้บัญชาการทหารเรือ
 ๔. พลอากาศเอก พันธุ์รักษ์ดี พัฒนกุล ผู้บัญชาการทหารอากาศ
 ๕. พลตำรวจเอก ต่อศักดิ์ สุขวิมล ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา”

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญสมาชิกรัฐสภาได้รับ พระบรมราชโองการประกาศ
 แต่งตั้งสมาชิกรัฐสภาแทนตำแหน่งที่ว่าง ดังนี้

๑. พลเอก ทรงวิทย์ หนูนุกัถิ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
 ๒. พลเอก เจริญชัย หินเธาว์ ผู้บัญชาการทหารบก
 ๓. พลเรือเอก อะดุง พันธุ์เอี่ยม ผู้บัญชาการทหารเรือ
 ๔. พลอากาศเอก พันธุ์รักษ์ดี พัฒนกุล ผู้บัญชาการทหารอากาศ
 ๕. พลตำรวจเอก ต่อศักดิ์ สุขวิมล ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

สมาชิกรัฐสภา จำนวน ๕ ท่าน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาอยู่ในที่ประชุมแห่งนี้แล้ว ผมขอเรียนเชิญได้โปรดยืนขึ้นเพื่อกล่าวคำปฏิญาณตนก่อนเข้ารับหน้าที่

5 ตามที่ผมจะกล่าวนำ ดังนี้

(สมาชิกรัฐสภาที่ได้รับการแต่งตั้งและได้มาประชุมในวันนี้ ได้ยืนขึ้นกล่าวคำปฏิญาณตนต่อที่ประชุมตามที่ประธานวุฒิสภาได้กล่าวนำพร้อมกัน)

ประธานวุฒิสภา : “ข้าพเจ้า (ชื่อผู้ปฏิญาณตน) ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ”

ขอเชิญสมาชิกรัฐสภาทุกท่าน ชื่อนี้มีสมาชิกรัฐสภา จำนวน ๒๔๙ คน ดังนั้นในการประชุมวุฒิสภาจะต้องมีสมาชิกรัฐสภาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ หรือตั้งแต่ ๑๒๕ คนขึ้นไปจึงจะเป็นองค์ประชุม

๒. ด้วยขณะนี้มีการตั้งกระทู้ถามซึ่งประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและอนุญาตให้ตั้งเป็นกระทู้ถามเป็นหนังสือในที่ประชุมวุฒิสภา ซึ่งไม่อาจบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมภายในกำหนดเวลา ๑๕ วัน นับแต่วันที่จัดส่งกระทู้ถามดังกล่าวไปยังรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖๐ จำนวน ๓ กระทู้ ดังนี้

๒.๑ กระทู้ถาม เรื่อง การจัดสรรพื้นที่ป่าชายเลนให้เอกชนปลูกป่าชายเลนเพื่อประโยชน์จากคาร์บอนเครดิต นายอำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการ

20 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ กระทู้ถาม เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยระบบบริหารจัดการด้านทันตสาธารณสุขไทยอย่างเป็นรูปธรรม นายพิทักษ์ ไชยเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๒.๓ กระทู้ถาม เรื่อง นโยบายในการแก้ปัญหาสุขภาพช่องปากและฟันในกลุ่มผู้สูงอายุที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพองค์รวมและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ นายพิทักษ์ ไชยเจริญ เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๓. ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงานการรับจ่ายเงิน

5 งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณา

รายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และรายงานผลการดำเนินการตามมาตรา ๑๗

10 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ แล้ว

จึงขอเรียนแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
(ที่ประชุมรับทราบ)

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

15 ระเบียบวาระที่ ๓ กระทั่งถาม

๓.๑ กระทั่งถามเป็นหนังสือ

ท่านสมาชิกครับ วันนี้มีกระทั่งถามเป็นหนังสือ จำนวน ๓ กระทั่ง

๓.๑.๑ กระทั่งถาม เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์โบราณสถาน พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรื

20 ๓.๑.๒ กระทั่งถาม เรื่อง ติดตามผลการดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการ ปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อกำหนดรายการกิจการอื่นที่เป็นการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นายชลิต แก้วจันดา เป็นผู้ตั้งถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้ถูกตั้งกระทั่งถามติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทั่งถามในวันนี้ได้ จึงขอเลื่อนตอบกระทั่งถามไปเป็นวันจันทร์ที่ ๑๕ มกราคม

25 ๒๕๖๗

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๑/๖

๓.๑.๓ กระทั่งถาม เรื่อง มาตรการสวมหมวกนิรภัยในเด็กทั่วประเทศ
นายทวิวัช จุลกมนตรี เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรีนายเกรียง กัลป์ตินันท์ รัฐมนตรี

- 5 ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้มาตอบกระทั่งถามแทนนายกรัฐมนตรีนายเกรียง กัลป์ตินันท์ รัฐมนตรี
ติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทั่งถามในวันนี้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทั่งถามไปเป็น
วันจันทร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ดังนั้น ในวันนี้จึงมีกระทั่งถามเป็นหนังสือ จำนวน ๑ กระทั่ง ผมขอกำหนดเวลา
ในการถาม – ตอบกระทั่งถาม ๒๐ นาทีครับ

10

- ๒/๑

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๒/๑

๓.๑.๑ กระทั่งถาม เรื่อง แนวทางการอนุรักษ์โบราณสถาน พลเรือเอก ฐนิธ
กิตติอำพน เป็นผู้ตั้งถาม ถามนายกรัฐมนตรี (เป็นเรื่องที่เลื่อนมาจากการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒

5 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๖)

10

15

20

25

30

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๒/๒

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ ในวันนี้ท่านนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ท่านเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม เป็นผู้มาตอบกระทู้ถาม

5 ขอเชิญท่านรัฐมนตรีเข้าประจำที่ครับ

(รัฐมนตรีเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน ผู้ตั้งกระทู้ถาม ได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เพื่อประกอบการตั้งกระทู้ถาม นอกจากนี้ท่านเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ผู้ได้รับมอบหมายให้มาตอบ

10 กระทู้ถาม ได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์เพื่อประกอบการตอบกระทู้ถามเช่นกัน เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕

ขอเชิญ พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน ครบการวุฒิสภา

(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

15 กระผม พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน สมาชิกวุฒิสภา ขอตั้งกระทู้ถาม ถามท่านนายกรัฐมนตรีดังต่อไปนี้

โดยที่โบราณสถานเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ บ่งบอกถึงความเป็นมาของกลุ่มชน หมู่บ้าน เมือง และประเทศชาติ นับตั้งแต่อดีตต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของประเทศ ทำให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สร้างรายได้

20 อย่างมหาศาลให้กับประเทศ และปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนและผลักดันมรดกทางวัฒนธรรมให้เกิดขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศในลักษณะของซอฟต์พาวเวอร์ (soft power) จึงเป็นหน้าที่ของปวงชนที่จะต้องอนุรักษ์ทรัพยากรวัฒนธรรมประเภทนี้ไว้ และใช้ประโยชน์เพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมให้กับประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๐ ได้วางหลักการที่สำคัญประการหนึ่ง

25 ว่า บุคคลมีหน้าที่ร่วมมือและสนับสนุนการอนุรักษ์และคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ

ความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งมรดกทางวัฒนธรรม ประกอบกับพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็น

- 5 กฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การคุ้มครอง ดูแลรักษา การบูรณะ การซ่อมแซมโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ และการควบคุมการผลิตและการค้าสิ่งเทียม โบราณวัตถุหรือสิ่งเทียมศิลปวัตถุ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และในมาตรา ๑๐ ประกอบ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดว่า ห้ามมิให้ผู้ใดซ่อมแซม แก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอน ต่อเติม ทำลาย เคลื่อนย้ายโบราณสถานหรือส่วนต่าง ๆ ของโบราณสถาน หรือขุดสิ่งใด ๆ หรือปลูกสร้างอาคาร

- 10 ภายในบริเวณโบราณสถาน เว้นแต่จะทำตามคำสั่งของอธิบดีกรมศิลปากรหรือได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากอธิบดี และถ้าหนังสืออนุญาตนั้นกำหนดเงื่อนไขไว้ประการใดต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นด้วย หากผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ด้านการอนุรักษ์โบราณสถานของกรมศิลปากร

- 15 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม ดูแล รักษาโบราณสถาน อันเป็นสมบัติและหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ของชาติ ที่ผ่านมาพบว่า ได้มีการกำหนดแนวทางใหม่ที่อนุญาตให้รื้อถอน และก่อสร้างกลับขึ้นมาใหม่ เพื่อใช้ในการอนุรักษ์โบราณสถานที่พบเห็นแล้ว ได้แก่

๑. กรณีการรื้อถอนอาคารไม้โบราณในโครงการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารเรียนรู้อาณาจักรรัตนโกสินทร์ จังหวัดนนทบุรี หรือที่เรียกว่า อาคารบอมเบย์เบอร์มา (Bombay Burmah)

- 20 ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักรักษาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเห็นว่าการรื้อถอนอาคารดังกล่าวมีสภาพชำรุดทรุดโทรม จึงทำการซ่อมแซมปรับปรุงให้มั่นคงแข็งแรง โดยการรื้อถอนในลักษณะ “ทุบทิ้ง” การรื้อถอน ไม่เป็นไปตามหลักวิชาการและการออกแบบอาคารหลังใหม่ไม่สอดคล้องกับนโยบายการอนุรักษ์ เมืองเก่าของจังหวัดแพร่ อาคารหลังนี้ปัจจุบันยังไม่ได้กลับคืนมาอยู่ในสภาพเดิม อยู่ระหว่างการซ่อมแซมมาประมาณ ๓ ปีแล้ว

๒. กรณีโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วงที่มีเส้นทางผ่านพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ โดยการก่อสร้างสถานีผ่านฟ้าและสถานีอื่น ๆ ที่พาดผ่านเกาะรัตนโกสินทร์ มีโบราณสถาน

- 5 ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จำนวน ๓๑๐ แห่ง และหนึ่งในนั้น คือ โบราณสถานตึกแถวริมถนนพระสุเมรุช่วงปลาย ซึ่งการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยจะทำการรื้อถอนอาคารโบราณสถานดังกล่าว เพื่อใช้เป็นพื้นที่ก่อสร้างทางขึ้น - ลง สถานีผ่านฟ้า โดยกรมศิลปากรได้พิจารณาและมีมติไม่ขัดข้อง กับแนวทางการรื้อถอนอาคารโบราณสถานดังกล่าวเพื่อก่อสร้างกลับขึ้นใหม่

- 10 ๓. กรณีการรื้อถอนอาคารราชกรีฑาสโมสรหรือคลับเฮาส์ (Clubhouse)

- เพื่อก่อสร้างอาคารหลังใหม่ของสมาคมราชกรีฑาสโมสร ซึ่งอาคารราชกรีฑาสโมสรเป็นอาคาร ที่มีคุณค่าทางศิลปะ สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เนื่องจาก เป็นอาคารที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินเปิดอาคาร มีประวัติ ความเป็นมาคู่กับราชกรีฑาสโมสร ซึ่งเป็นประจักษ์พยานของการพัฒนากีฬาแบบสากล และเป็น
- 15 สนามแข่งม้าแห่งแรกของประเทศไทย และปี พ.ศ. ๒๔๕๖ กระทรวงกลาโหมได้ใช้เป็นสถานที่ ในการขึ้นและลงจอดเครื่องบินแห่งแรกของประเทศไทย ชื่อว่า “สนามบินสระปทุม” อาคารหลังนี้ เป็นเหมือนโลงรับรองของสนามบินแห่งแรกของประเทศไทย ต่อมาได้รับรางวัลอนุรักษ์ศิลปะ สถาปัตยกรรม ประจำปี ๒๕๖๕ จากสมาคมสถาปนิกสยาม ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการ

- 20 สยามบรมราชกุมารี และกรมศิลปากรได้แจ้งว่า อาคารหลังดังกล่าวเป็นโบราณสถานตามมาตรา ๕ ซึ่งได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ กรมศิลปากร ได้ให้แนวทางการอนุรักษ์รูปแบบดั้งเดิมของอาคารดังกล่าวแก่สมาคมราชกรีฑาสโมสร ๒ แนวทาง คือ แนวทางการบูรณปฏิสังขรณ์ ซึ่งเป็นแนวทางเดิม และแนวทางการรื้อถอนและก่อสร้าง

- 25 กลับขึ้นใหม่

สมาคมราชกรีฑาสโมสรได้เลือกแนวทางการรื้อถอนและก่อสร้างกลับขึ้นใหม่ โดยอ้างว่าต้องการใช้งานอาคารที่สามารถรองรับน้ำหนักบรรทุกได้มาก เพื่อรองรับกิจกรรม

- 5 การใช้งานอาคารเป็นสโมสรและสามารถชุมนุมคนได้ ซึ่งสมาคมราชกรีฑาสโมสรแจ้งว่า อาคารหลังนี้สามารถซ่อมแซมและเสริมกำลังอาคารให้สามารถรองรับน้ำหนักบรรทุกดังกล่าวได้ แต่ระบุว่าต้องใช้งบประมาณสูง โดยได้ทำเอกสารแจ้งให้สมาชิกรับทราบว่า ถ้าซ่อมแซมต้องใช้งบประมาณ ๒๙๕ ล้านบาท และถ้าสร้างใหม่ใช้งบประมาณเพียง ๒๗๘ ล้านบาท ซึ่งตัวเลขเหล่านี้ไม่มีหลักฐานยืนยันเรื่องการทำประมาณการงบประมาณที่ชัดเจนจึงไม่น่าจะเป็นไปได้

- 10 หากนำแนวทางการรื้อถอนและก่อสร้างกลับขึ้นใหม่มาใช้ในการอนุรักษ์ โบราณสถาน ขอเรียนว่าต่อไปจะไม่มีเหลือโบราณสถานจริง ๆ ไว้ให้คนรุ่นหลังได้ชื่นชม และส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น เพื่อให้กระบวนการอนุรักษ์โบราณสถานของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จึงขอเรียนถามว่ารัฐบาลมีนโยบายหรือแนวทางเกี่ยวกับการอนุรักษ์ โบราณสถาน เพื่อให้โบราณสถานยังคงสภาพของเดิม โดยกลับไปใช้แนวทางการบูรณปฏิสังขรณ์ แทนแนวทางการรื้อถอนอาคารและก่อสร้างกลับขึ้นใหม่หรือไม่ อย่างไร เพราะหากให้มีการดำเนินการรื้อถอนและก่อสร้างกลับขึ้นใหม่ได้ อาจเป็นการสร้างบรรทัดฐานให้เกิดการรื้อถอน อาคารโบราณสถานอื่น ๆ อีกจำนวนมากในอนาคต และจะไม่เหลืออาคารโบราณสถานที่มีทรงคุณค่า
- 20 มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และแสดงถึงศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศชาติ อีกต่อไป ขอขอบคุณครับ

- นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ได้รับมอบหมายจากท่านนายกรัฐมนตรีให้มาเป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง นโยบาย
- 5 แนวทางในการอนุรักษ์โบราณสถาน ผมถือโอกาสนี้เรียนตอบกระทู้ถามสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน ที่ท่านได้ให้ความสนใจห่วงใยในมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของประเทศชาติ ท่านจึงยกประเด็นนี้ขึ้นมา หากท่านจะให้ผมหรืออธิบดีกรมศิลปากรมาพบ เพื่อจะได้
- 10 ตอบประเด็นต่าง ๆ ที่ท่านสงสัยอยู่ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผมยินดีจะมาพบท่าน และในวันพุธที่จะถึงนี้ผมก็เตรียมที่จะมาพบท่าน ผมขอถือโอกาสนี้ตอบคำถาม เรื่อง นโยบายหรือแนวทางเกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานเพื่อให้โบราณสถานยังคงสภาพของเดิม โดยกลับไปใช้แนวทาง
- 15 ปฏิสังขรณ์แทนแนวทางการรื้อถอนและก่อสร้างกลับขึ้นใหม่หรือไม่ อย่างไร เพราะหากให้มีการดำเนินการรื้อถอนและก่อสร้างขึ้นใหม่ได้อาจเป็นบรรทัดฐานให้เกิดการรื้อถอนอาคารโบราณสถานอื่น ๆ ได้อีกในอนาคต และจะไม่เหลือโบราณสถานที่ทรงคุณค่า มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ประเด็นเรื่องนี้ผมขอชี้แจงว่า กระทรวงวัฒนธรรมในฐานะที่มีส่วนราชการ
- 20 ที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม โดยมีกรมศิลปากรเป็นส่วนราชการที่มีภารกิจเกี่ยวกับการคุ้มครอง ป้องกัน อนุรักษ์ บำรุง ฟื้นฟู ส่งเสริม สร้างสรรค์ เผยแพร่ตลอดจนศึกษาวิจัย ค้นคว้า พัฒนา สืบทอดศิลปะและทรัพย์สินมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ
- 25 และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แนวทางการอนุรักษ์โบราณสถานนั้น ขออนุญาตกราบเรียนว่ากรมศิลปากรโดยกระทรวงวัฒนธรรมมุ่งที่จะรักษาโดยการอนุรักษ์แบบเข้มข้น อาคารใดที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะที่จะต้องมีการรื้อถอนเป็นลำดับต่อมา สิ่งสำคัญ คือ จะคงไว้ซึ่งตัวศิลปะ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมไว้ให้มากที่สุด จะใช้มาตรการการรักษาให้มากที่สุด ส่วนจะมีการรื้อถอนและสร้างใหม่เป็นเรื่องที่เรา
- 30 ไม่สามารถแก้ไขโดยวิธีที่ ๑ ได้ อันนี้เป็นประเด็นหลัก อย่างไรก็ตาม เมื่อมีกรณีเกิดขึ้น กรมศิลปากร

มีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาว่า โบราณสถานเหล่านั้นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการของกรมศิลปากรก่อน รวมทั้งคณะกรรมการชุดนี้

5 ยังมีผู้เชี่ยวชาญจากภาคเอกชนมาร่วมด้วย เพื่อให้แนวทางการแก้ไขปัญหานั้นเป็นไปด้วย

ความเรียบร้อย ดังนั้น กราบเรียนว่าบางโครงการมีข้อจำกัด คือ ทราบว่าโบราณสถานนั้น ถูกทำลายไปมาก ต้องใช้มาตรการในการที่จะแก้ไขปัญหานั้นต่อไป ส่วนจะคงไว้ได้อย่างไร เป็นเรื่อง ขั้นตอนการศึกษาของคณะกรรมการดำเนินการตามขั้นตอนแล้วจึงกำหนดเป็นแนวทาง ในการแก้ไขปัญหานั้นต่อไป

10 ประเด็นที่ ๑ กรณีการรื้อถอนอาคารไม้โบราณในโครงการปรับปรุงซ่อมแซม

อาคารเรียนรู้อาไม้ สวนรุกขชาติเขตรวัน จังหวัดแพร่ หรือเรียกว่าอาคารบอมเบย์เบอร์มา

กราบเรียนว่าการรื้อถอนอาคารดังกล่าวไม่ได้รับการอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมศิลปากร เป็น การฝ่าฝืนบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ซึ่งสำนักงานศิลปากรที่ ๗ จังหวัด เชียงใหม่ เข้าแจ้งความดำเนินคดีกับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลผู้รื้อถอนโดยไม่ได้รับอนุญาตแล้ว เรื่องอยู่

15 ระหว่างการพิจารณาดำเนินการของตำรวจภูธรจังหวัดแพร่ ส่วนการปฏิสังขรณ์ฟื้นฟูอาคารในส่วน อาคารไม้ที่ถูกรื้อถอนทางกรมศิลปากรดำเนินการศึกษาค้นคว้าและนำกลับมาประกอบ

ในส่วนเดิมของอาคารปฏิสังขรณ์เพื่อฟื้นฟูสภาพ โดยขึ้นส่วนไม้ประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์

สามารถนำมาประกอบคืนได้ แต่จากการค้นคว้าพบว่า อาคารที่ทำการบริษัทบอมเบย์เบอร์มา

ได้พังทลายลงไปในแม่น้ำยมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๘ - พ.ศ. ๒๕๐๐ อาคารที่ถูกรื้อถอนไม่ใช่ที่ทำการ

20 ของบริษัทบอมเบย์เบอร์มา แต่เป็นอาคารของสำนักงานป่าไม้เขตแพร่ ซึ่งมีคุณค่าไม่น้อยกว่าอาคาร ที่ทำการบริษัทบอมเบย์เบอร์มา ประเด็นนี้ขอกราบเรียนว่า การออกแบบการบูรณะซ่อมแซมอาคาร ที่ทำการของสำนักงานป่าไม้เขตแพร่ได้ดำเนินการออกแบบควบคุมก่อสร้าง ซึ่งจะแล้วเสร็จ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ การรื้อถอนได้มีการดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงมีการศึกษา

และเริ่มสร้างใหม่ด้วยงบประมาณของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมศิลปากร

25 ได้ให้ความสำคัญและร่วมมือกับสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๓ สาขาแพร่ โดยการคัดแยก

ทำบัญชีใหม่ขึ้นมาใหม่จากการสำรวจ ทำโครงสร้างขึ้นมาใหม่และทดลองประกอบดู อาจมีในภาพว่า กรมศิลปากรได้ให้ความสำคัญและมีการร่วมมืออย่างจริงจัง ไม่ทุกชิ้นที่มีอยู่ จำนวน ๘๐ เปอร์เซนต์

- 5 จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถ้าส่วนที่เหลืออยู่มีจำนวนไม่เพียงพอจะต้องไปหาไม่ในลักษณะที่ใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกันมาดำเนินการก่อสร้าง เป็นหน้าที่ของผู้รับเหมาและเป็นเรื่องที่ กรมศิลปากรจะเข้าไปช่วยดูแลอย่างใกล้ชิดต่อไป

ประเด็นที่ ๒ กรณีโครงการก่อสร้างรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ ซึ่งผ่านเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นนอก มีการก่อสร้างทางขึ้น - ลง สถานีผ่านฟ้า และบริเวณโบราณสถาน

- 10 ดึกแถวริมถนนพระสุเมรุตอนปลาย จำนวน ๗ คูหา อธิบดีกรมศิลปากรชี้แจงว่า ยังไม่อนุญาตให้ การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทยหรือรถไฟฟ้ามหานครหรืออื่นใด ๆ เพื่อก่อสร้าง ทางขึ้น - ลง ทั้งนี้ กรมศิลปากรเริ่มมีการทำการศึกษว่า ๑. จะหาที่แห่งใหม่ที่ไม่ใช่บริเวณ โบราณสถาน ๒. หากเป็นไปได้จะเลื่อนโบราณสถานตึกแดงทั้ง ๗ หลังดังกล่าวออกไปได้หรือไม่ อย่างไร ๓. ตัดเป็นชิ้นส่วนและนำมาประกอบกลับมา แต่จะตัดให้น้อยที่สุดเพื่อคงวัสดุเดิม
- 15 ให้มากที่สุด ทั้งนี้ อยู่ระหว่างการศึกษา ขณะนี้กระทรวงคมนาคมโดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน แห่งประเทศไทยได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น โดยมีท่านรสนา โตสิตระกูล เป็นกรรมการอยู่ด้วย ทั้งหมดนี้กราบเรียนท่านว่าอยู่ระหว่างการศึกษาว่าจะออกมาในรูปแบบใดและขณะนี้รถไฟฟ้ามหานคร ยังไม่แจ้งผลความคืบหน้ากลับมาที่กรมศิลปากร

ประเด็นที่ ๓ กรณีการรื้อถอนอาคารราชกรีฑาสโมสร เพื่อก่อสร้างอาคารหลังใหม่
ของสมาคมราชกรีฑาสโมสร กราบเรียนว่าคลับเฮาส์แห่งนี้เราได้สำรวจพบว่าโครงสร้าง

- 5 เสื่อมสภาพแล้ว โดยกรมศิลปากรได้ให้แนวทางการอนุรักษ์รูปแบบดั้งเดิมของอาคารดังกล่าว
แก่สมาคมราชกรีฑาสโมสรไว้ ๒ แนวทาง คือ

๑. แนวทางการบูรณปฏิสังขรณ์ สามารถทำได้ แต่จะใช้งานไม่ได้ เพราะไม่สามารถ
รับน้ำหนักได้ เนื่องจากคลับเฮาส์แห่งนี้ได้มีการต่อเติมทำให้โครงสร้างเดิมที่มีอยู่ไม่สามารถ
รับน้ำหนักได้

- 10 ๒. แนวทางการรื้อถอนและก่อสร้างกลับขึ้นใหม่ โดยใช้วิธีรื้อถอนแบบอาคาร
ที่ทำการสำนักงานป่าไม้เขตแพร่ ให้คงแบบเดิม นำวัสดุเดิมมาใช้ แต่เปลี่ยนโครงสร้างใหม่
โดยที่มีการทักท้วงว่าโครงสร้างแห่งนี้ที่มีการสำรวจโดยคณะกรรมการชุดหนึ่งแล้วอาจต้องมี
เดิรต์ปาร์ตี้ (third party) ขึ้นมาอีกคณะหนึ่งที่จะได้ร่วมมือกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการสำรวจอีกครั้งหนึ่ง
ดำเนินการหาแนวทางที่ดีที่สุดเพื่อคงไว้ซึ่งอาคารที่เป็นโบราณสถานแห่งนี้อย่างต่อไป ขอขอบคุณครับ

- 15 ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีครับ พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน
มีประเด็นที่ยังติดใจหรือมีข้อซักถามประการใดหรือไม่ครับ

พลเรือเอก ฐนิธ กิตติอำพน : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
ผ่านไปยังท่านรัฐมนตรี ผมเป็นคนหนึ่งที่ร่วมบูรณปฏิสังขรณ์อาคารราชนาวิกสภา เมื่อ ๒๐ ปีที่แล้ว
ที่จัดงานเอเปค (APEC) อาคารทั้ง ๒ หลังมีอายุใกล้เคียงกัน อาคารหลังนี้ปัจจุบันอายุ ๑๒๐ ปีแล้ว

- 20 ส่วนอาคารหลังนั้นตอนที่ผมดำเนินการมีอายุ ๑๐๖ ปี ได้ดำเนินการปรับปรุงและกลับมาใช้ได้ต่อ
อีก ๒๐ ปี โดยที่ไม่ได้รื้อถอนอาคาร อาคารนี้เช่นเดียวกัน การนำเสนอข้อมูลไปยังกรมศิลปากร
อาจไม่ถูกต้องครบถ้วน เนื่องจากบริษัทเอกชนเป็นคนเขียนให้ เวลานี้ผมได้รับทราบจาก
กรุงเทพมหานครว่า ได้ส่งทีมงานผู้เชี่ยวชาญ คือ สมาคมผู้ตรวจสอบอาคารและสมาคมวิศวกร
โครงสร้างแห่งประเทศไทยไปตรวจสอบแล้ว มีหนังสือยืนยันว่าไม่ได้ชำรุดบกพร่องดังที่กล่าว

- 25 แต่ถ้าให้เกิดความชัดเจนสามารถดำเนินการตรวจสอบอีกครั้ง โดยใช้เครื่องมืออย่างจริงจัง

อาคารหลังนี้ผมเป็นสมาชิกอยู่ รับทราบว่ามีการต่อเติมหลังคาด้านบนซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ถ้ารื้อถอนหลังคาคงกลัวนี้ออกไป อาคารหลังนี้คงไม่มีปัญหาอะไร ประกอบกับว่าอาคารนี้

- 5 เป็นโบราณสถาน จึงไม่มีเหตุอันสมควรที่จะนำมาใช้ในการรองรับน้ำหนักจำนวนมาก ถ้าน้ำหนักปกติ คือ ๓๕๐ - ๔๐๐ กิโลกรัมต่อตารางเมตร สามารถใช้ได้อย่างสบาย การที่จะสร้างขึ้นเพื่อใช้รองรับการเข้าชมการแข่งขันม้าคงจะไม่มีคามจำเป็นแล้ว เพราะมีอัฒจันทร์ที่ใช้รองรับการแข่งขันม้าแล้ว กราบเรียนท่านรัฐมนตรีขอได้โปรดพิจารณาทบทวนให้ผมด้วย ขอขอบคุณครับ

- 10 ประธานวุฒิสภา : เชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมครับ

- นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ ขออนุญาตเรียนตอบประเด็นข้อคำถาม ขณะนี้กรมศิลปากรได้ให้คณะกรรมการชุดที่เราตั้งขึ้นดำเนินการศึกษาในเรื่องนี้ ประกอบกับเห็นว่าการทำงานทั้งหลายทั้งปวง หากจะมีหน่วยงานอื่นใดที่ท่านกรุณาให้ความสนใจ จะมาร่วมคิด ร่วมทำ เป็นเรื่องที่เรายินดี กราบเรียนว่าหากจะมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกสักชุดหนึ่งที่ประกอบด้วยผู้มีความรู้ความสามารถเป็นพิเศษ เพื่อที่จะได้วางแผนทางในการที่จะปรับปรุงแก้ไขในเรื่องดังกล่าวเป็นสิ่งที่ดี ผมขอน้อมรับไว้ และหากว่าท่านประสงค์ที่จะจัดให้มีการปรึกษาหารือกันในเรื่องนี้ในวันหนึ่งวันใดผมยินดีที่จะมาร่วมกับท่าน หรืออาจมอบให้อธิบดีกรมศิลปากรมาร่วมประชุมหารือกับท่าน เพราะเราเห็นพ้องต้องกันว่าอาคารหลังนี้

- 20 เป็นอาคารที่เก่าแก่ เป็นโบราณสถานที่สำคัญคู่บ้านคู่เมืองเป็นเวลานาน น่าที่จะต้องคงไว้ให้นานที่สุด ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ได้ชี้แจงกระทู้ถามเรียบร้อยแล้ว ขอขอบคุณท่านรัฐมนตรี เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๓.๑ กระทู้ถามเป็นหนังสือ

- 25

๓.๒ กระทุ้งถามด้วยวาจา

ท่านสมาชิกครับ วันนี้มีกระทุ้งถามด้วยวาจา จำนวน ๒ กระทุ้ง ดังนี้

5

๓.๒.๑ กระทุ้งถาม เรื่อง การมีกฎหมายคุณธรรมเพื่อกระบวนการบริหาร

งานบุคคลภาครัฐ พลเรือเอก ศักดิ์สิทธิ์ เชิดบุญเมือง เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรีนายปานปรีย์ พหิทธานุกร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้มาตอบกระทุ้งถามแทนนายกรัฐมนตรีติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบ

กระทุ้งถามในวันนี้ได้ จึงทำให้กระทุ้งถามด้วยวาจาดังกล่าวเป็นอันตกไป ตามข้อบังคับการประชุม

10

วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้ หากท่านสมาชิกประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทุ้งถามด้วยวาจา ท่านสามารถเสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวต่อไปได้

๓.๒.๒ กระทุ้งถาม เรื่อง นโยบายซอฟต์แวร์พาวเวอร์ นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์

เป็นผู้ตั้งถาม ถาถามนายกรัฐมนตรีนายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้มาตอบกระทุ้งถามแทนนายกรัฐมนตรี ไม่สามารถตอบกระทุ้งถาม

15

ในวันนี้ได้ จึงทำให้กระทุ้งถามด้วยวาจาดังกล่าวเป็นอันตกไป ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖๖ วรรคสอง ทั้งนี้ หากสมาชิกประสงค์ที่จะตั้งเป็นกระทุ้งถามด้วยวาจา

ท่านสามารถเสนอใหม่เพื่อให้พิจารณาในคราวถัดไปได้

ดังนั้น ในวันนี้จึงไม่มีการถาม - ตอบ กระทุ้งถามด้วยวาจา เป็นอันจบการพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ กระทุ้งถามด้วยวาจา

20

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาระบบการแรงงาน :

5 การจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ซึ่งคณะกรรมการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว

10

15

20

25

30

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญกรรมการเข้าประจำที่
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

5 ประธานวุฒิสภา : ด้วยคณะกรรมการการแรงงานได้มีหนังสือขออนุญาต
ให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุม เพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้
ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการด้านการประกันสังคม

- นางชูจิต พันธ์จินดา

คณะทำงานศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน

10 ๑. นายมนัส โกศล

๒. พลเอก วีรศักดิ์ ธาณิธนานนท์

๓. พันตำรวจโทหญิง จุฬาลักษณ์ ณรงค์วิทย์

๔. นายปกรณ์ นภาพรินทร์

๕. นายศักดิ์สกล จินดาสวัสดิ์

15 ๖. นายราชน อิ่มใจ

๗. นายกร กาญจนพัฒน์

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์

(PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา

แผนอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕

20 ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าท่านประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนพร้อมแล้ว

ขอเชิญแถลงรายงานต่อที่ประชุมครับ

(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการพิจารณา)

25

30

พลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว (ประธานคณะกรรมการการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ และสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม พลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว

- 5 ในฐานะประธานคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา ขอเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษา
เรื่อง การพัฒนาระบบการแรงงาน : การจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ต่อที่ประชุมวุฒิสภา
สืบเนื่องจากคณะกรรมการการแรงงานได้พิจารณาเล็งเห็นถึงความสำคัญของระบบกฎหมาย
แรงงานของประเทศไทย ซึ่งควรเป็นระบบกฎหมายที่ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายได้โดยสะดวก
และทำความเข้าใจกฎหมายได้ง่าย ดังนั้น คณะกรรมการการแรงงานจึงได้ตั้งคณะทำงานศึกษา
- 10 แนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานขึ้น เพื่อพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าว โดยจากการศึกษา
พบว่า ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแรงงานกระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายฉบับต่าง ๆ
จำนวน ๑๓ ฉบับ รวมจำนวน ๑,๑๔๖ มาตรา ซึ่งในการดำเนินงานพิจารณาการศึกษาและจัดทำ
รายงานของคณะกรรมการการแรงงานได้มีข้อเสนอแนะต่อแนวทางการพัฒนาระบบกฎหมาย
แรงงาน โดยทบทวนและบูรณาการหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแรงงาน จำนวน ๑๓ ฉบับ
- 15 ดังกล่าวข้างต้น นำเสนอรูปแบบแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ซึ่งดำเนินการ
แล้วเสร็จลดเหลือจำนวนเพียง ๕๑๐ มาตรา โดยข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำ
ประมวลกฎหมายแรงงานตามผลการพิจารณาการศึกษาของคณะกรรมการการแรงงาน
ทำให้ระบบกฎหมายแรงงานถูกรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ในกฎหมายฉบับเดียว ไม่กระจัดกระจาย
กันอยู่เหมือนในอดีต และทำให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงและทำความเข้าใจกฎหมายแรงงาน
- 20 ได้ง่ายขึ้น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มาตรา ๗๗ ซึ่งบัญญัติว่า “รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุง
กฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิต
หรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และได้ดำเนินการให้ประชาชน
เข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย เพื่อปฏิบัติ
- 25 ตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง” ทั้งนี้ ในรายละเอียดของผลการศึกษา ขออนุญาตให้ท่านณรงค์
รัตนานุกูล เลขานุการคณะกรรมการการแรงงาน ในฐานะประธานคณะทำงานได้นำเสนอต่อไป
ครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญท่านณรงค์ รัตนากุล ครับ

นายณรงค์ รัตนากุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

- 5 และสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน กระผม นายณรงค์ รัตนากุล เลขาธิการคณะกรรมการการแรงงาน
 ขอนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับผลการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน
 ของคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา ดังต่อไปนี้

ตามที่ท่านประธานคณะกรรมการการแรงงานได้กล่าวถึงแล้วว่า

คณะกรรมการการแรงงานได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของระบบกฎหมายแรงงานในประเทศไทย

- 10 ที่ควรเป็นระบบกฎหมายที่ประชาชนเข้าถึงได้สะดวก และทำความเข้าใจกฎหมายได้ง่าย
 จึงได้มีการตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมาย

แรงงานเป็นการเฉพาะ และรายงานผลการพิจารณาศึกษาดังกล่าวต่อคณะกรรมการการแรงงาน
 จากการศึกษาพบว่า การพิจารณาของสังคมในมิติด้านการทำงำนนั้นเป็นเรื่งที่เกดขึ้นในทุกสังคม
 ตั้งแต่อดีตเรื่อยมา และมีรูปแบบการทำงานที่หลากหลาย ในขณะเดียวกัน ภาครัฐมีการ

- 15 ตรากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทำงานหรือการแรงงานออกมาใช้บังคับในสังคม เรื่องความเหมาะสม
 ของแต่ละยุค แต่ละสมัยเช่นกัน ซึ่งมีการตรากฎหมายในเรื่องเดียวกันออกมาบังคับใช้มากขึ้น
 เรื่อย ๆ ย่อมทำให้มีกฎหมายมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น โดยเฉพาะมีกฎหมายเรื่องเดียวกันกระจัด

กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ ย่อมเป็นที่มาของปัญหาและความไร้ระบบ

ระเบียบของกฎหมาย ไม่สะดวกต่อการบังคับใช้และการศึกษาอ้างอิง จากการศึกษา

- 20 ของคณะทำงานในคณะกรรมการการแรงงานพบว่า ปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแรงงาน
 ทั้งหมด จำนวน ๑๓ ฉบับ คือ

ฉบับที่ ๑ พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

ฉบับที่ ๒ คำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ ๔๗

ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๑๙

- 25 ฉบับที่ ๓ พระราชบัญญัติจัดงานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘

ฉบับที่ ๔ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓

- ฉบับที่ ๕ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗
- ฉบับที่ ๖ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑
- 5 ฉบับที่ ๗ พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓
- ฉบับที่ ๘ พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕
- ฉบับที่ ๙ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓
- ฉบับที่ ๑๐ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อม
ในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔
- 10 ฉบับที่ ๑๑ พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘
- ฉบับที่ ๑๒ พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว
พ.ศ. ๒๕๖๐
- ฉบับที่ ๑๓ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒
- กฎหมายทั้ง ๑๓ ฉบับดังกล่าวข้างต้น มีจำนวนมาตราทั้งหมดรวม ๑,๑๔๖ มาตรา
- 15 จากปัญหาการกระจายของกฎหมายดังกล่าว ย่อมทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึง
ตัวบทกฎหมายได้โดยสะดวก และทำความเข้าใจกฎหมายได้ยาก ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ อันเป็นประเด็นสำคัญในการศึกษา
และจัดทำข้อเสนอแนะของคณะทำงานในคณะกรรมการการแรงงาน ซึ่งจะขออนุญาตกล่าวต่อไป
ขอเรียนว่าในการดำเนินการพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน
- 20 ได้ศึกษาแนวทางการบูรณาการหรือปรับปรุงกฎหมาย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ
การจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน โดยทฤษฎีของการจัดทำประมวลกฎหมายมี ๒ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การรวมกฎหมายหรือคอนโซลิเดชัน (Consolidation) อาจกล่าวได้ว่า หลักการนี้เป็นการรวมกฎหมายโดยแท้ เนื่องจากการดำเนินการตามแนวทางนี้มีลักษณะ

- 5 เป็นการรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันหลายฉบับเข้าด้วยกัน โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของกฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งการดำเนินการจัดทำประมวลกฎหมายลักษณะนี้ โดยลักษณะแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติจะมีอำนาจค่อนข้างน้อยในการที่เข้าไปเพิ่มเติมร่างประมวลกฎหมายที่ฝ่ายบริหารจัดทำขึ้น เพราะเป็นการนำกฎหมายมาต่อกัน โดยไม่เปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของกฎหมายเดิม

- รูปแบบที่ ๒ การจัดทำแบบประมวลกฎหมายหรือไกด์ดิงพริ้นซิเพิลส์อินโคดีฟิเคชัน (Guiding Principles in Codification) ซึ่งเป็นการรวบรวมกฎหมายเรื่องเดียวกันที่กระจัดกระจายหลายฉบับนำมารวมกัน โดยทำการปรับปรุงใหม่ เรื่องใดที่ล้าสมัยไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันหรือซ้ำซ้อนจะถูกตัดออกไป หรือหลักการใดที่เป็นหลักการใหม่ แต่ยังไม่มีในร่างประมวลกฎหมายจะถูกปรับปรุงเพิ่มเติมเข้าไปให้สมบูรณ์ และจัดทำในรูปแบบของประมวลกฎหมาย ซึ่งในกระบวนการจัดทำจะต้องยกร่างประมวลกฎหมายขึ้นใหม่ และนำเสนอฝ่ายนิติบัญญัติ
- 15 เพื่อพิจารณาพร้อมร่างพระราชบัญญัติในประมวลกฎหมายดังกล่าวต่อไป

การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ในคณะกรรมการการแรงงาน ได้ยึดหลักตามทฤษฎีการจัดทำประมวลกฎหมายหรือไกด์ดิงพริ้นซิเพิลส์อินโคดีฟิเคชันเป็นแนวทางในการพิจารณาศึกษา และจัดทำข้อเสนอแนะต่อการจัดทำประมวลกฎหมายในอนาคต

- 20 รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการแรงงาน ประกอบด้วย
บทสรุปผู้บริหาร

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

บทที่ ๓ การสังเคราะห์ทางเลือกเชิงนโยบาย

25

บทที่ ๔ การวิเคราะห์และสังเคราะห์เจตนารมณ์ของประมวลกฎหมายแรงงาน

บทที่ ๕ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5 การพิจารณาศึกษาของคณะทำงานศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมาย

แรงงาน ในคณะกรรมการการแรงงาน เมื่อพบประเด็นปัญหาแล้วได้นำประเด็นต่าง ๆ

มาวิเคราะห์ผ่านเครื่องมือการวิจัยสหวิทยาการ โดยใช้ตัวแบบ ๙ กล้องกระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์ เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกในการปฏิรูประบบกฎหมายแรงงานที่ดีที่สุด ดังนี้

กล้องที่ ๑ การกำหนดผลสัมฤทธิ์

10 กล้องที่ ๒ ประมวลข้อมูลและกำหนดประเด็นสำคัญ

กล้องที่ ๓ วิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

กล้องที่ ๔ วิเคราะห์สถานการณ์

กล้องที่ ๕ กฎหมายและนโยบายระดับสูง

กล้องที่ ๖ ประเมินผู้มีส่วนร่วมและผลกระทบ

15 กล้องที่ ๗ ความสัมพันธ์สอดคล้องกับหน่วยงานต่าง ๆ

กล้องที่ ๘ โอกาสแห่งความสำเร็จ

กล้องที่ ๙ ทางเลือกในแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด

การวิเคราะห์ผ่านกล้องกระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์ จำนวน ๘ กล้อง

จะนำไปสู่กล้องที่ ๙ ทางเลือกในแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยมีการนำเสนอให้มีการจัดทำ

20 ประมวลกฎหมายแรงงานขึ้นบังคับใช้ในประเทศไทย ซึ่งรายละเอียดในการวิเคราะห์เรื่องต่าง ๆ

ผ่านเครื่องมือการวิจัยสหวิทยาการ โดยใช้ตัวแบบ ๙ กล้องกระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์

ขออนุญาตให้พันตำรวจโทหญิง ฐิชาลักษณ์ ณรงค์วิทย์ คณะทำงาน เป็นผู้นำเสนอ

การดำเนินการ

หลังจากได้ดำเนินการทบทวนร่างประมวลกฎหมายแรงงานขึ้น เพื่อเป็นต้นแบบ

25 หรือแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานส่วนที่เกี่ยวข้องในอนาคต โดยยึดหลักสำคัญ

๓ ประการ ดังนี้

๑. ปฏิรูปกฎหมาย

๒. บูรณาการกฎหมายเดิม

5

๓. เพิ่มเติมกฎหมายใหม่

โดยรายละเอียดจะให้นายกร ภาณุจนพัฒน์ คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ ซึ่งเป็นนักกฎหมายนิติบัญญัติของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้นำเสนอ

ทั้งนี้ โครงสร้างของแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ตามผลการศึกษาของคณะกรรมการการแรงงาน ประกอบด้วย ๖ ลักษณะ แต่ละลักษณะแบ่งออกเป็นหมวด

10 และแบ่งออกเป็นส่วนย่อยลงไปในแต่ละเรื่อง กล่าวโดยสรุปเชิงโครงสร้างแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานที่นำเสนอ แบ่งออกเป็น ๖ ลักษณะ ดังนี้

ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

ลักษณะ ๒ คณะกรรมการด้านแรงงาน จำนวน ๔ หมวด คือ

หมวด ๑ คณะกรรมการแรงงานแห่งชาติ

15

หมวด ๒ คณะกรรมการว่าด้วยการส่งเสริมการมีงานทำ

หมวด ๓ คณะกรรมการว่าด้วยหลักประกันความมั่นคงในการทำงาน

หมวด ๔ กรรมการบุคคลภายนอก หลักเกณฑ์ การประชุม การกระทำผิด

ของนิติบุคคล และการเปรียบเทียบปรับ

ลักษณะ ๓ ส่งเสริมการมีงานทำและส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

20 จำนวน ๒ หมวด คือ

หมวด ๑ การจัดหางาน

หมวด ๒ มาตรฐานและการพัฒนาฝีมือแรงงาน

ลักษณะ ๔ การบริหารจัดการการทำงานข้ามชาติ จำนวน ๓ หมวด คือ

หมวด ๑ บททั่วไป

25

หมวด ๒ การนำคนต่างด้าวมาทำงานกับนายจ้างในประเทศ

หมวด ๓ พนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว

30

ลักษณะ ๕ การคุ้มครองแรงงาน การแรงงานสัมพันธ์ ความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน จำนวน ๑๐ หมวด คือ

5 หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ การคุ้มครองแรงงาน

หมวด ๓ การจัดให้มีการรักษาพยาบาล การคุ้มครองต่อชีวิต ร่างกาย

และอนามัยของคนประจำเรือ

หมวด ๔ การร้องเรียนบนเรือ สิทธิการรวมตัวของแรงงานทางทะเล

10 หมวด ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับแรงงานทางทะเล

หมวด ๖ การคุ้มครองสวัสดิการแรงงาน

หมวด ๗ การรับงานไปทำที่บ้าน

หมวด ๘ การแรงงานสัมพันธ์

หมวด ๙ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

15 หมวด ๑๐ การตรวจแรงงาน

ลักษณะ ๖ การคุ้มครองทางสังคม จำนวน ๕ หมวด คือ

หมวด ๑ บททั่วไป

หมวด ๒ กองทุนเกี่ยวกับการแรงงาน

หมวด ๓ สำนักงานประกันสังคม การสำรวจการประกันสังคม และสำนักบริหาร

20 จัดการสวัสดิการ

หมวด ๔ การเป็นผู้ประกันตน

หมวด ๕ สิทธิประโยชน์กองทุนเงินทดแทน และกองทุนประกันสังคม

โดยรายละเอียดและโครงสร้างของกฎหมายและต้นแบบของร่างประมวลกฎหมาย

แรงงานของคณะกรรมการการแรงงานได้นำเสนอไว้ในบทที่ ๓ ของรายงานฉบับนี้

25 ซึ่งจะได้นำเสนอต่อที่ประชุมต่อไป

โครงสร้างคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการแรงงาน แสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง
การบริหารจัดการแรงงานทั้งระบบ เป็นเรื่องใหม่ที่เพิ่มเติมเข้ามาโดยรวบรวมไว้ในประมวลกฎหมาย

- 5 ฉบับเดียว มีคณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติเป็นคณะกรรมการระดับนโยบายครอบคลุม
คณะกรรมการระดับย่อยทั้งหมด และจะมีคณะกรรมการแผนยุทธศาสตร์แรงงานของประเทศ
เป็นคณะกรรมการที่วางแผนยุทธศาสตร์ด้านการแรงงานทั้งระบบให้สอดคล้องเป็นไปตามเป้าหมาย
และทิศทางเดียวกันของประเทศ ในส่วนคณะกรรมการย่อยชุดต่าง ๆ เป็นคณะกรรมการที่มีอยู่แล้ว
ตามหลักกฎหมายเดิมที่จะจัดกลุ่มใหม่ จำนวน ๓ กลุ่ม ดังนี้

- 10 กลุ่มที่ ๑ คณะกรรมการว่าด้วยการส่งเสริมการมีงานทำ
กลุ่มที่ ๒ คณะกรรมการกองทุนต่าง ๆ ในประมวลกฎหมายแรงงาน
กลุ่มที่ ๓ คณะกรรมการว่าด้วยหลักประกันความมั่นคงในการทำงาน
จากผลของการพิจารณาศึกษาดังกล่าว คณะทำงานศึกษาแนวทางการจัดทำ
ประมวลกฎหมายแรงงาน ในคณะกรรมการการแรงงาน มีข้อเสนอแนะและข้อสังเกต ดังนี้

- 15 ๑. รัฐบาลควรผลักดันให้มีการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานอย่างเป็นรูปธรรม
โดยนำร่างประมวลกฎหมายแรงงานที่ปรากฏในบทที่ ๓ ของรายงานผลการพิจารณาศึกษาฉบับนี้
ไปพัฒนาต่อยอดและจัดทำเป็นร่างประมวลกฎหมายแรงงานให้สมบูรณ์ และดำเนินการ
ตามกระบวนการขั้นตอนในทางนิติบัญญัติต่อไป

๒. เมื่อมีการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานแล้ว หากจะมีการจัดทำกฎหมาย
20 ที่เกี่ยวข้องกับการแรงงานขึ้นใหม่ รัฐบาลควรมีนโยบายโดยกำหนดให้นำหลักการที่เกี่ยวข้องกับ
เรื่องแรงงานมาปรับปรุงแก้ไขในประมวลกฎหมายแรงงานต่อไป

๓. รัฐบาลควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้น
ตามความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อาทิ กลุ่มคนทำงานภายใต้แพลตฟอร์มดิจิทัล
ซึ่งไม่ปรากฏสถานะความเป็นลูกจ้างและนายจ้างอย่างชัดเจน เพื่อพัฒนาระบบกฎหมายแรงงาน
25 ของประเทศในระยะต่อไป

๔. นอกจากมีการปรับปรุงความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวให้เป็นโทษปรับทางพินัยตามร่างประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้แล้ว ในระยะต่อไปควรให้มีการทบทวน

- 5 การกำหนดโทษทางอาญาสำหรับความผิดที่เกี่ยวข้องกับการแรงงานที่เหลือยู่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เหมาะสมกับสัดส่วนในการกระทำความผิดและสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ซึ่งวางหลักการสำหรับการตรากฎหมายของรัฐให้พึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงเท่านั้น

๕. ควรมีการทบทวนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการแรงงานว่ามีส่วนใด
10 ของกฎหมายที่ต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายแรงงานที่จะจัดทำขึ้นใหม่ หรือมีประเด็นใดที่ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

เช่น พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแรงงานและวิธีพิจารณาคดีแรงงาน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น

เมื่อมีการจัดทำร่างประมวลกฎหมายแรงงานเสร็จแล้วในการจัดทำ

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายแรงงาน พ.ศ. ควรคำนึงถึงประเด็นข้อกฎหมาย ดังนี้

- 15 ๑. บทบัญญัติในส่วนของวันบังคับใช้ประมวลกฎหมายแรงงานควรกำหนดให้รูปแบบให้ผ่านช่วงเวลาหนึ่งไปก่อน จึงให้ประมวลกฎหมายแรงงานมีผลบังคับใช้เพื่อให้ส่วนราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาหลักกฎหมายและเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานตามโครงสร้างใหม่ของประมวลกฎหมายแรงงาน

๒. ยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแรงงาน จำนวน ๑๓ ฉบับ ดังกล่าวข้างต้น

- 20 ๓. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อเชื่อมโยงการทำงานในช่วงเปลี่ยนผ่าน การบังคับใช้กฎหมายเก่าไปสู่การบังคับใช้ประมวลกฎหมายแรงงาน

๔. หลักการอื่น ๆ ตามที่ฝ่ายบริหารเห็นว่าจำเป็นและสมควรระบุไว้

ในร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายแรงงาน พ.ศ. ตามรูปแบบของการร่างกฎหมายต่อไป

เพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบที่มาของข้อเสนอแนะดังกล่าวข้างต้น ผมขออนุญาตให้
 พันตำรวจโทหญิง ฐิชาลักษณ์ ณรงค์วิทย์ คณะทำงาน นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลผ่านเครื่องมือ

- 5 วิจัยสหวิทยาการ ๙ กล้อง กระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์ พร้อมทั้งขออนุญาตให้นายกร กาญจนพัฒน์

นักกฎหมายนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

ชี้แจงถึงกลยุทธ์การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างต้นแบบประมวลกฎหมายแรงงาน

รวมทั้งหลักการสำคัญทั้ง ๓ ประการ และขออนุญาตให้ท่านมนัส โกศล รองประธานคณะทำงาน

ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน ได้กราบเรียนถึงประโยชน์ของรายงานฉบับนี้ต่อไป

- 10 จึงกราบเรียนเพื่อโปรดพิจารณา ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านที่เกี่ยวข้องชี้แจงต่อไปตามลำดับครับ

พันตำรวจโทหญิง ฐิชาลักษณ์ ณรงค์วิทย์ (ผู้ชี้แจง) กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภา ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน สิ่งที่ดีฉันจะนำเรียนต่อไปนี้เป็นเรื่องของหลักการ

นิติบัญญัติในการพัฒนากฎหมายด้วยสหวิทยาการ ขออนุญาตนำเสนอด้วยเพาเวอร์พอยต์

- 15 การจัดทำครั้งนี้เราใช้ตัวแบบซึ่งได้มีการทดสอบมาแล้วในกระบวนการทางกรวิจัย

ทั้งหมดจะเป็นตัวแบบ ๙ กล้อง กระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์ ดังนี้

กล้องที่ ๑ การกำหนดระดับผลสัมฤทธิ์ อนุমানว่ากรอบสี่เหลี่ยม คือ กระบวนการ

ทางกฎหมายหรือตัวบทกฎหมายที่มีอยู่ ส่วนวงกลม ๓ - ๔ เส้นที่อยู่ข้างใน คือ ดุลพินิจของ

ผู้ปฏิบัติ กฎหมายมาตราเดียวกันอาจใช้ในการตีความและการลงโทษที่ไม่เหมือนกันเป็นเหตุให้เกิด

- 20 การอำนวยความสะดวกให้กับคดีแต่ละคดีซึ่งจะมีความต่างกันได้ การกำหนดระดับผลสัมฤทธิ์เป็น

กระบวนการที่จะกำหนดว่าสิ่งที่เราต้องการจะแก้ปัญหาหรือต้องการพัฒนา เราจะให้ผลสัมฤทธิ์ของ

งานชิ้นนี้อยู่ที่ระดับใดในเบื้องต้นแบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ ๑. ระดับของการพัฒนา

การอิมพรวเมนต์ (improvement) ซึ่งเราใช้บ่อยมาก คือ ให้ผลสำเร็จในเชิงควิกวิน (quick win)

สำเร็จได้เร็วอย่างทันใจ เราจะคิดผลสัมฤทธิ์ไปในแนวนั้น ๒. ระดับของการพัฒนา ซึ่งจะมีผลเป็น

- 25 บิ๊กอิมแพค (big impact) เป็นอย่างยิ่ง จะเป็นทั้งเชิงรับและเชิงรุก ส่วนระดับสูงสุดของการที่จะ

พัฒนาสิ่งใดนั้น คือ การปฏิรูปหรือรีฟอร์ม (reform) หมายความว่า จะต้องหรือสร้าง สำหรับเรื่อง
ที่นำมาพัฒนาเป็นประมวลกฎหมายแรงงาน ในที่ประชุมคณะทำงานได้กำหนดไว้ทางด้านซ้ายมือ

- 5 เราจะกำหนดเป็นเรื่องของวิชัน (vision) เพราะเป็นเรื่องของอนาคตที่เราจะพัฒนาและปรับปรุง
ในเชิงปฏิรูป เพราะว่าจาก ๑,๐๐๐ กว่ามาตรา ลดลงเหลือ ๕๐๐ กว่ามาตรา และสร้างความกระชับ
รัดกุมขึ้นจะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ในประเทศไทย ตัวแบบนี้ได้รับการยอมรับจาก ศาสตราจารย์อมร
จันทรสมบูรณ์ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านให้ความเห็นไว้ และในเรื่องของสหวิทยาการเป็นเรื่องที่
สำนักงานราชบัณฑิตยสภาได้ให้ความเห็นไว้ว่า ประเทศไทยมีปัญหาซับซ้อนมาก การจะแก้ปัญหา
10 โดยการใช้นิติศาสตร์เพียงศาสตร์เดียวไม่ได้ ต้องใช้สหวิทยาการ การที่จะคิดเครื่องมือ
ทางสหวิทยาการจึงเกิดขึ้นมาและใช้มาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๗ แก้ปัญหาเรื่องที่ยุ่งยาก
ซับซ้อน และเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความรอบคอบในเชิงปฏิบัติ

- กล่องที่ ๒ ประมวลข้อมูลและกำหนดประเด็นสำคัญ เป็นกล่องของการรวบรวม
ข้อมูลต่าง ๆ และกำหนดปัญหาที่แท้จริง การวิจัยสหวิทยาการทำให้งานวิจัยต่าง ๆ ที่เราทำไปแล้ว
15 ประเทศไทยบอกว่าทำแล้วก็ไปขึ้นหิ้ง เป็นการที่จะนำลงมาจากหิ้ง สำหรับในเรื่องของการพัฒนา
กฎหมายเป็นไปอย่างที่ได้เล่าเรียน เรารู้กันอยู่ว่าประเทศไทยมีกฎหมายมาก เรียกว่ากฎหมายเพ้อ
และไร้ระบบ คือ ขาดการบูรณาการ ต่างคนต่างทำ ไม่มีการเชื่อมโยง ไม่สะดวกในการเข้าถึง
ขาดพลวัต ด้านนิติบัญญัติกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จในแต่ละเรื่อง แต่ละฉบับ ใช้เวลาที่ยาวนาน
กว่ากฎหมายจะมีผลบังคับใช้กลายเป็นล่าสมัยไปแล้ว อาจเป็นเรื่องที่ว่าการเมืองของเรา
20 อาจยังไม่เสถียรหรือว่าระบบในการที่จะคิดที่จะทำไม่ได้ปรับเข้ากับสมัยใหม่ การมีเอกภาพ
และการตีความพบว่า กฎหมายแรงงานให้คำนิยามจำกัดความที่ไม่เหมือนกัน ทำให้การตีความ
เป็นภาษากฎหมายทำได้ค่อนข้างยาก และไม่สนับสนุนการลงทุน อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ
การที่นักลงทุนจากต่างประเทศหรือใครก็ตามที่จะมาลงทุนสักเรื่องหนึ่งต้องอ่านกฎหมายแรงงาน
ก่อน พอมาพบว่ามีความถึง ๑๓ ฉบับ ทำให้นักลงทุนเกิดความท้อถอย การที่ปรับปรุงเป็น

๓๑

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สิริพรรณ ๗/๕

ประมวลกฎหมายแรงงานจะให้ประโยชน์ในแง่ของการที่ทำให้ดูง่ายขึ้นและเป็นที่สนใจในการลงทุนมากขึ้น

- 5 กล้องที่ ๓ วิเคราะห์ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เป็นเรื่องของการมองทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน คงจะต้องไปดูเรื่องของทฤษฎีระบบ ซึ่งประเทศไทยจะมีปัญหาในเรื่องจุดอ่อนที่ว่าแม้กระทั่งในกระทรวงแรงงานที่มีหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องแรงงานทั้ง ๕ กรม เรื่องบางเรื่องยังไม่รู้ ในงานที่จะต้องไปบูรณาการไม่สามารถที่จะทำได้ ตัวแบบนี้มาจากฐานข้อมูลซึ่งเกิดจากการที่เราเป็นพุทธศาสนิกชน เริ่มจากอริยสัจ ๔ ที่มองว่า -----

10

- ๘/๑

ไม่ว่าศาสตร์ใดก็ตามที่เกิดขึ้นมาในโลกนี้ล้วนแต่ไม่พ้นหลักที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติไว้ คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค พอมาเข้ากับเรื่องกระบวนการพยาบาล ซึ่งดิฉันเป็นพยาบาลจะมองว่า

- 5 ตั้งแต่การแอสเซสเมนต์ (assessment) การแพลนนิ่ง (planning) การอินเทอร์เวนชัน (intervention) การนำมาปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งเข้ากับหลักอริยสัจ ๔ หมายถึง กระบวนการศาสตร์การบริหารของเดวิด อีสตัน (David Easton) ที่กล่าวถึงเรื่องระบบการนำเข้า ส่งออก และเรื่องการประเมินรูปแบบชิปปี้ (Context Input Process Product : CIPP) มาประมวลไว้ ที่สำคัญที่มีการพัฒนาขึ้นมา คือ ได้นำเคออสเทียรี (chaos theory) หรือทฤษฎี
- 10 ไร้ระเบียบมาเป็นฐาน ทุกเรื่องในบ้านเราสิ่งใดที่ไร้ระเบียบจะเกิดเป็นปัญหาและทำให้ ต้องมีการพัฒนา ส่วนทางด้านซ้ายเป็นฟิสิกส์ (philosophy) เรื่องการบริหารจัดการบ้านเมือง โดยการใช้หลักธรรมาภิบาล

กล่องที่ ๔ วิเคราะห์สถานการณ์ซิทูเอชันอะนาไลซิส (situation analysis) คือ มองว่าสถานการณ์ของเราเป็นอย่างไร มองตั้งแต่อดีต ปัจจุบัน อนาคต มองถึงว่าจะมีสิ่งใด

- 15 มาสนับสนุนข้อกฎหมายนี้หรือไม่ มองว่ากระจก ๖ ด้าน ทั้งบน ล่าง ซ้าย ขวา หน้า และหลัง มีอะไรที่เกี่ยวข้องบ้างในประมวลกฎหมายแรงงาน สิ่งที่ทุนไวอันแรก คือ นโยบายของรัฐ ถ้าหากว่า รัฐตั้งใจที่จะลดกฎหมายให้น้อยลงตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ และเกี่ยวข้องกับมาตรา ๖๕ ซึ่งทำให้มียุทธศาสตร์ชาติขึ้นมา กฎหมายต้องดำเนินไป ตามนั้น ในโลกยุคใหม่ต้องดูว่าองค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือไอแอลโอ (International Labour Organization : ILO) ได้ออกอะไรมาให้ปฏิบัติบ้าง ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ
- 20 โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) บอกว่าทุกคนจะต้องปฏิบัติตัวอย่างไร การประชุมสามัญประจำปีต้องไปปรับกระแสหลักที่เขาคิดปฏิบัติและนำมาปรับปรุงกฎหมาย ให้ทันสมัย อุปสงค์ อุปทาน ความต้องการแรงงาน และการผลิต สอดรับกับสิ่งที่ประเทศไทย ต้องการหรือไม่ และจะผลิตส่งไปต่างประเทศ สร้างรายได้ให้กับประเทศได้อย่างไร
- 25 กรอบประชาธิปไตยเรื่องการมีส่วนร่วมในคอนเวนชัน (convention) หรือในอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗

และอนุสัญญาฉบับที่ ๙๘ ที่ประเทศไทยยังไม่รับ เราต้องมีเหตุผล ซึ่งสามารถใช้ตรงนี้ตอบได้ว่า สถานการณ์ของประเทศไทยยังรับไม่ได้ หรือรับได้เพราะอะไร สิ่งสำคัญที่สุด คือ เรื่องเศรษฐกิจ

- 5 และสังคมคงจะต้องมองถึงเรื่องแรงงาน บ้านใดไม่มีแรงงานทำงานคงจะลำบาก ชุมชนไม่มีเศรษฐกิจหมุนเวียนคงจะลำบาก รวมไปถึงจิตติพิของประเทศไทยด้วย ขึ้นอยู่กับศักยภาพของกระบวนการด้านการแรงงานทั้งสิ้น

กล่องที่ ๕ กฎหมายและนโยบายระดับสูง กฎหมายที่เหนือกว่าคงต้องยกให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๗ ยุทธศาสตร์ชาติ

- 10 ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งระบุไว้ชัดเจนว่า เรื่องระบบแรงงาน ระบบการให้สวัสดิการสังคมต่าง ๆ จะต้องเป็นเรื่องที่เชื่อมต่อกัน รวมถึงกฎหมายอื่น ๆ

กล่องที่ ๖ ประเมินผู้มีส่วนร่วมและผลกระทบ ทฤษฎีผู้มีส่วนได้เสีย โรเบิร์ต

เอ็ดเวิร์ด ฟรีแมน (Robert Edward Freeman) กล่าวไว้ว่า การเป็นตัวแทนเป็นตัวจริง

หรือตัวปลอม การเลือกตั้งได้ตัวจริงที่เข้ามาทำงานจริงหรือไม่ ดิฉันได้นำเสนอว่าระบบแรงงาน

- 15 มีอยู่ ๒ แบบ ซึ่งส่วนใหญ่คิดว่าแรงงานจะต้องเป็นเฉพาะไตรภาคี คือ รัฐบาล นายจ้าง และลูกจ้าง แต่ความจริงแล้วไม่ใช่ สถานการณ์โลกที่เปลี่ยนไป คนที่ไม่ได้เป็นลูกจ้าง คือ คนทำงานเช่นกัน

ในหลายประเทศและจากการประชุมไตรภาคีต่าง ๆ ซึ่งคณะกรรมการการแรงงานจัดประชุม

ถึง ๒ ครั้ง ได้รับคำตอบจากภาคประชาชนมาว่าไม่ใช่คำว่า “แรงงาน” ได้หรือไม่ ขอให้ใช้คำว่า

“คนทำงาน” ได้หรือไม่ เพราะว่าต่อไปนี้เป็นเรื่องของรัฐบาลกับคนทำงานด้วย ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจ

- 20 ของครัวเรือน ชุมชน ประเทศชาติเติบโตขึ้น

กล่องที่ ๗ ความสัมพันธ์สอดคล้องกันกับหน่วยงานต่าง ๆ ความสัมพันธ์กับ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นจุดอ่อนของประเทศไทย เรื่องแรงงานมีกระทรวงหลัก จำนวน

๖ กระทรวง คือ กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงการต่างประเทศ ตรงนี้เป็นเรื่องที่จะต้องนำมาพิจารณา

- 25 เพราะว่าระบบราชการทำให้หน่วยงานมีกฎหมายแยกกัน จะต้องพยายามเปลี่ยนจากการทำงาน

แบบองค์กรเดี่ยวเป็นองค์กรกลุ่ม ซึ่งในประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ได้พยายามรวบรวมค่านิยมต่าง ๆ ที่ซ้ำกันหรือขัดกัน นำมาร่างขึ้นใหม่ให้ง่ายและเป็นเอกภาพ คือ มียูนิตี (unity) ในการนำมา

5 ปฏิบัติ

- กล่องที่ ๘ โอกาสแห่งความสำเร็จ ร่างกฎหมายมาเป็นสิบ ๆ ปีกว่าจะสำเร็จสักฉบับหนึ่ง เพราะฉะนั้น โอกาสแห่งความสำเร็จ นึกคิดว่าเราจะต้องมีการประเมินอะไรบ้าง กฎหมายต้องมีความยุติธรรม ต้องฟังเสียงของประชาชนถึงได้มีการจัดประชาพิจารณ์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ต้องมีธรรมาภิบาล
- 10 ต้องมีพลังใจที่จะทำ ต้องมีการสนับสนุนที่ดี คือ นโยบายของรัฐ ต้องเกี่ยวข้องกับกระแสนการทำงานเป็นทีมในการที่จะต้องหารือร่วมกัน การใช้อำนาจรัฐเป็นเรื่องสำคัญที่สุดสำหรับกระบวนการนิติบัญญัติ เพราะว่ากฎหมายจะออกไปให้กับผู้ที่มีอำนาจรัฐ คือ ข้าราชการ ซึ่งถือว่าเป็นมือ เท้า แขน ขา ของรัฐบาล ถ้าหากว่าพิจารณาตอนนี้จะพบว่า ในส่วนของคนที่เข้าราชการกับกลุ่มคนบางกลุ่มที่ได้รับการยกเว้น ไม่อยู่ภายใต้การบังคับใช้ของกฎหมายแรงงาน
- 15 จะได้รับการดูแลที่น้อยกว่า ซึ่งตรงนี้ยังไม่มีอยู่ในประมวลกฎหมายฉบับนี้ แต่คณะอนุกรรมการกำลังพิจารณาศึกษาเรื่องนี้ ซึ่งท่านณรงค์ รัตนานุกูล ประธานคณะอนุกรรมการได้กล่าวแล้วว่า ถ้าหากว่ามีกฎหมายใหม่หรือมีนวัตกรรมใดจะนำเข้าไปในประมวลกฎหมายฉบับนี้ เรื่องพลังประชาชนเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องทำความเข้าใจ เรื่องของหลักสูตรการศึกษาของเยาวชน ควรจะต้องมีเนื้อหาในเรื่องของแรงงาน เรื่องของสวัสดิการสังคม เพื่อให้ต่อไปข้างหน้าเวลาที่เขาจะ
- 20 มาวอยซ์ (voice) หรือมาเรียกร้องสิทธิอะไรต่าง ๆ จะได้ไม่ข้ามขั้นตอนและทำให้ประเทศชาติเกิดความเสียหาย การปฏิบัติและประเมินผลเป็นเรื่องสำคัญมากต้องบิวต์อินอีวาลูเอชัน (built in evaluation) คือ ประเมินผลทุกขั้นตอน
- กล่องที่ ๑ - ๘ ดิ้นทำไปประเมินไป ถ้ากล่องใดติดขัดให้ย้อนกลับไป กล่องที่ ๘ ไปกล่องที่ ๗ กล่องที่ ๖ กล่องที่ ๕ กล่องที่ ๔ กล่องที่ ๓ กล่องที่ ๒ กล่องที่ ๑ และกลับไปทบทวน
- 25 วัตถุประสงค์ใหม่ เพราะฉะนั้น ถ้าใช้เครื่องมือดังกล่าวนี้จะทำให้การร่างกฎหมายประสบผลสำเร็จได้

กล่องที่ ๙ ทางเลือกในแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดเรียกว่า โกลด์แฟร็กทิสแอนด์อีวาลูเอชัน (Gold-Practice and Evaluation) ใช้คำว่า “โกลด์แฟร็กทิส (gold practice)”

- 5 ในระบบการแรงงาน หรือในระบบการบริหารทั่วไปจะใช้คำว่า “เบสต์แฟร็กทิส (best practice)” ดูเหมือนคำว่า “เบสต์แฟร็กทิส” จะเคลื่อนไหวไม่ได้ แต่คำว่า “โกลด์แฟร็กทิส” หมายความว่า เคลื่อนไหวได้ตลอด เพราะทองคำสามารถจะแปรรูปเป็นอะไรก็ได้ตามวัตถุประสงค์ สามารถที่จะทำ ให้สิ่งที่เราต้องการเป็นไปได้เสมอด้วยการประเมินผล ตรงนี้คณะทำงานได้พยายามประชุมกันหลาย ครั้งมาจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด จำนวน ๑๓ ฉบับ ๑,๑๔๖ มาตรา
- 10 รวมเป็นประมวลกฎหมายแรงงาน จำนวน ๕๑๐ มาตรา และพร้อมเปิดกว้างเพื่อรับกฎหมายอื่น ที่พัฒนาตามมา เพราะว่าในปัจจุบันนี้มีการเสนอร่างกฎหมายขึ้นมาหลายเรื่อง เช่น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอร่างพระราชบัญญัติการจัดทำประมวลกฎหมายและกฎ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงได้โดยสะดวก พ.ศ. ตรงนี้อาจเป็นแนวทางเดียวกันที่ว่าต้องการจะให้ ประเทศไทยมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สุด สิ่งที่สำคัญ คือ รัฐประศาสนศาสตร์
- 15 กล่าวไว้ว่า อำนาจการบริหารมี ๓ ส่วน คือ อำนาจนิติบัญญัติซึ่งเป็นของรัฐสภา อำนาจบริหาร ซึ่งเป็นของกระทรวงต่าง ๆ และอำนาจตุลาการ ทั้ง ๓ ฝ่ายนี้ต่างคนต่างทำไม่มีการประเมิน ซึ่งกันและกัน -----

ฝ่ายนิติบัญญัติออกกฎหมาย ฝ่ายบริหารนำไปใช้ ฝ่ายตุลาการนำไปใช้ ไม่เคยได้เรสปอนส์ (response) กันว่ากฎหมายที่ใช้ควรจะต้องปรับปรุงอย่างไร ตรงนี้เป็นอีกข้อหนึ่ง ซึ่งดิฉันในฐานะ

- 5 นักวิชาการขอนำเรียนว่าถ้าเราเปิดประตูเข้าหากัน บางทีกฎหมายที่จะพัฒนาต่าง ๆ จะครอบคลุม และเหมาะสมดีขึ้น

- แผ่นสุดท้ายขอสรุปว่า ปัจจุบันนี้เราอยู่ในยุคบริหารบัญญัติ จากเดิมที่มีกฎหมายชาวบ้าน จากกฎกติกา จารีตประเพณี มาเป็นกฎหมายของยุคนักกฎหมาย ซึ่งมีตัวบทกฎหมายเกิดขึ้น และมีความยุ่งยากในการที่จะใช้ภาษากฎหมายเฉพาะ มีการตีความ แต่พอมาถึงยุคปัจจุบัน
- 10 เป็นยุคของกฎหมายเทคนิค คือ กฎหมายที่เป็นบริหารบัญญัติ ลักษณะของนิติบัญญัติสมัยใหม่ที่ประมวลได้ ดิฉันประมวลมาทั้งหมด ๘ ประการ คือ จะเป็นทั้งสารบัญญัติและวิธีบัญญัติรวม ๆ กัน ออกกฎหมายมาฉบับเดียวใช้ได้ ยกตัวอย่าง กฎหมายทำแท้งมีสารบัญญัติออกไปแต่ไม่ได้มีวิธีบัญญัติออกไป แต่บอกว่าเป็นองค์กรกลุ่มทำร่วมกัน ๕ - ๗ กระทรวง จึงทำให้ระบบการทำงานไม่สมูท (smooth) เพราะไม่รู้จะทำทางไหน กฎหมายสมัยใหม่จะดีขึ้น คือ
- 15 ต้องมีการป้องกันล่วงหน้า ทำนายได้ว่าตอนนี้แรงงานนอกระบบจะมากขึ้น เราเตรียมแล้วว่า จะต้องทำอย่างไร จะดูแลกันอย่างไรกับแรงงานนอกระบบกับอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้น

- ในหน้า ๓๓ จะแบ่งกลุ่มคนของประเทศไทยไว้จำนวน ๑๒ กลุ่ม เพื่อหาแนวทางการจัดการเรื่องแรงงาน นอกจากจะป้องกันล่วงหน้าแล้วยังต้องป้องกันสิ่งที่ทำผิดซ้ำจะต้องถูกเรคอร์ด (record) กฎหมายจะต้องมีพลวัตในการที่จะก้าวตามกระแสโลกได้อย่างทันทางที่
- 20 เพราะฉะนั้น ในส่วนท้ายพระราชบัญญัติที่จะกำหนดอะไรจะต้องให้มีความคล่องตัวมากขึ้น กฎหมายต้องมีทางออก คดีต่าง ๆ ที่ซับซ้อนและมีความหลากหลาย ถ้าหากว่าข้อกฎหมายเกิดปัญหาจะต้องมีทางออกที่จะต้องหาทางมาตัดสินให้ได้ และจะต้องมีเหตุผล สิ่งที่สำคัญ คือ ต้องมีการเปิดทางให้นวัตกรรมเกิดขึ้นในบ้านเมืองได้ด้วย นอกจากนั้น การตีความต้องชัดเจน การตีความนี้ต้องมีนัยมากกว่าการใช้ดุลพินิจ และสิ่งที่สำคัญที่สุดที่เป็นฐาน คือ

จะต้องสอดคล้องกับนโยบายของประเทศและนโยบายตามที่รัฐบาลกำหนดและต้องปรับตัวให้ทัน
 ดิฉันขออนุญาตจบการนำเสนอตัวแบบ ๙ กล่องกระบวนการสู่ผลสัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นตัวแบบของคนไทย

- 5 ที่คิดขึ้นมาเพื่อตอบปัญหาสหวิทยาการและปัญหาที่ซับซ้อนยุ่งยากของประเทศไทย โดยเฉพาะ
 เรื่องระบบราชการซึ่งเป็นมือ เท้า แขน ขาของรัฐบาล เรามีจุดอ่อนอยู่ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
 ศาสตร์หรือนิด้า (NIDA) ซึ่งสอนดิฉันมาเมื่ออยู่ประมาณ ๗ ประการ ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ถ้าแก้ไขตรงนี้
 ไปได้และนำกฎหมายที่ดีมาใช้ บ้านเราจะเจริญก้าวหน้า ขอบพระคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านต่อไปครับ

- 10 นายกร กาญจนพัฒน์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
 และท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายกร กาญจนพัฒน์ นิติกรชำนาญการพิเศษ
 และนักกฎหมายนิติบัญญัติ ชั้นที่ ๒ สังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ในฐานะคณะทำงาน
 ศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน ในคณะกรรมการการการแรงงาน วุฒิสภา
 ขออนุญาตนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางการได้มาซึ่งหลักการสำคัญต่าง ๆ ในตัวแบบ
 15 ของร่างประมวลกฎหมายแรงงานที่ปรากฏในบทที่ ๓ ของผลการพิจารณาการศึกษา
 ของคณะกรรมการการการแรงงาน วุฒิสภา ซึ่งได้แจกต่อที่ประชุมไปแล้ว ในการดำเนินงาน
 ที่นำมาซึ่งข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้นนั้น เริ่มต้นจากการยอมรับ
 ในข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการค้นพบว่า ปัจจุบันหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแรงงานนั้น
 ได้กระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายฉบับต่าง ๆ จำนวนหลายฉบับ ดังที่ท่านประธานคณะกรรมการ
 20 ท่านได้กรุณานำเสนอแล้ว เมื่อคณะกรรมการได้นำบทบัญญัติหลักกฎหมายต่าง ๆ มารวมเข้ากัน
 และวิเคราะห์ผ่านกระบวนการทางทฤษฎีตามที่ท่านคณะทำงานผู้ทรงคุณวุฒิได้นำเสนอแล้ว
 นำไปสู่การจัดทำกร่างต้นแบบหรือแนวทางของร่างประมวลกฎหมายในรายงานผลการพิจารณา
 ศึกษาให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม ในการที่จะผลักดันเป็นประมวลกฎหมายแรงงานต่อไป
 ซึ่งการดำเนินงานของคณะทำงานศึกษาแนวทางการจัดทำประมวลกฎหมายแรงงาน
 25 ในคณะกรรมการการการแรงงาน วุฒิสภา ยึดหลัก ๓ ประการ ดังนี้

๑. การทบทวนหรือยกเลิกกฎหมายที่ไม่จำเป็นหรือที่เรียกว่า กิโยตินกฎหมาย ซึ่งหลักการนี้คณะกรรมการได้มีการทบทวนหลักกฎหมายแต่ละฉบับที่นำมาปรับปรุงรวบรวม

- 5 เข้ากัน ส่วนใดที่ซ้ำซ้อน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน หรือกำหนดรายละเอียดเชิงปฏิบัติของเจ้าหน้าที่มากเกินไปจนเกิดเป็นภาระให้แก่ประชาชนเกินควร ในลักษณะนี้คณะกรรมการได้มีการตัดออก และกำหนดให้เป็นกฎหมายลำดับรองตามที่คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ จะกำหนดในเชิงรายละเอียดการปฏิบัติงานต่อไป ขออนุญาตยกตัวอย่างการทบทวนที่เป็นรูปธรรม อีก ๒ เรื่อง คือ

- 10 ๑.๑ การทบทวนวิธีการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ตามที่ปรากฏในกฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องเดียวกัน แต่มีวิธีการดำเนินการที่แตกต่างกันไปตามกฎหมายแต่ละฉบับ ซึ่งในการพิจารณาของคณะกรรมการ รวมทั้งการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วนเห็นว่า ระบบการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองควรมีระบบเดียวกันและมีมาตรฐานเดียวกัน นำมาสู่การดำเนินการที่มีข้อสรุปว่า คณะกรรมการ เมื่อรวบรวมกฎหมายแล้ว

- 15 ในรูปของประมวลกฎหมายจะตัดในเรื่องกระบวนการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองออก แต่ได้เชื่อมโยงไปยังกฎหมายกลาง คือ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งจะทำให้ระบบการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองในประมวลกฎหมายแรงงานหรือในต้นแบบที่ได้ยกร่างขึ้นเป็นระบบกฎหมายเดียวกันและมีมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนั้น ยังได้มีการตัดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการประชุม องค์กรประชุม ซึ่งพระราชบัญญัติแต่ละฉบับบัญญัติเรื่องนี้แยกไว้ต่างหาก

- 20 ซึ่งเมื่อนำมารวมเป็นประมวลกฎหมายแล้วได้มีการตัดเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ออก และกำหนดเป็นหลักการเรื่องเดียวไว้ในส่วนเดียว ซึ่งสามารถใช้รวมกันได้ทั้งฉบับ สามารถลดส่วนที่ซ้ำซ้อนหรือว่าลดจำนวนมาตราลงได้ค่อนข้างมาก

๑.๒ สิ่งที คณะกรรมาธิการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ต้องตัดออกอยู่แล้ว จะเป็นในเรื่องรูปแบบหรือโครงสร้างของกฎหมายระดับพระราชบัญญัติ อาทิ มาตราชื่อร่างกฎหมาย

- 5 มาตราวันใช้บังคับ มาตรายกเลิกกฎหมายเดิม มาตราผู้รักษาการ และมาตราบทเฉพาะกาล ในกฎหมายเดิม เป็นต้น เมื่อดำเนินการจัดทำเป็นต้นแบบหรือร่างประมวลกฎหมายแรงงานแล้ว มาตราเหล่านี้จะไม่ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายแรงงาน แต่จะไปปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายแรงงาน พ.ศ. ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือฝ่ายบริหารที่จะนำเสนอ กฎหมายจะต้องนำเรื่องเหล่านี้ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับนั้นต่อไป

- 10 ๒. การบูรณาการหลักกฎหมายเดิม หมายความว่า คณะกรรมาธิการได้พิจารณาหลักกฎหมายที่นำมารวมเข้ากัน หลักการไหนที่ดีอยู่แล้ว แต่การจัดกระจายอยู่ตามบทกฎหมายต่าง ๆ เราได้นำเข้ามารวบรวมเข้าไว้ในลักษณะหรือหมวดหมู่เดียวกัน หรือแม้แต่ในระดับมาตรา มาตราใดที่เป็นเรื่องเดียวกันสามารถปรับปรุง ยุบรวมกันได้ แบ่งวรรคตอนให้ชัดเจน จะทำให้ประชาชนสามารถอ่านและเข้าใจได้ง่ายขึ้น คณะกรรมาธิการจะดำเนินการเช่นนั้น -----

- 15

แต่ที่สำคัญที่อยากจะนำกราบเรียน คือ กรณีบทกำหนดโทษ ซึ่งพระราชบัญญัติแต่ละฉบับจะบัญญัติบทกำหนดโทษไว้ส่วนท้ายของพระราชบัญญัติเป็น ๑ หมวด หมายความว่า

- 5 พระราชบัญญัติส่วนหน้าจะเป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยการกำหนดให้บุคคลกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างไร และบทลงโทษจะไปอยู่ส่วนท้าย ซึ่งประเด็นนี้ถือว่าเป็นประเด็นหนึ่งที่ทำให้ผู้ใช้กฎหมายหรือประชาชนเข้าใจกฎหมายได้ยาก เพราะจะต้องอ่านกฎหมายในเนื้อหาพออ่านแล้วต้องไปตรวจสอบว่า สิ่งที่ตัวเองกระทำการหรือไม่กระทำการเป็นความผิดหรือไม่ในส่วนท้ายของพระราชบัญญัติ คณะกรรมาธิการจึงได้มีมติเพื่อที่จะปฏิรูปประเด็นนี้
- 10 โดยการนำเอาบทกำหนดโทษที่อยู่ส่วนท้ายของพระราชบัญญัติฉบับเดิมทั้งหมดมาต่อท้ายมาตราของบทบัญญัติที่ว่าด้วยการกระทำ เปรียบเสมือนกับประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ว่าด้วยความผิดที่กำหนดลักษณะของการกระทำความผิดและบทลงโทษไว้ในมาตราเดียวกัน ซึ่งการบัญญัติกฎหมายในลักษณะนี้จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการที่จะอ่านกฎหมาย เข้าใจกฎหมายได้จบภายในมาตราเดียวว่า กฎหมายต้องการให้กระทำ หรืองดเว้นการกระทำสิ่งใด
- 15 และหากมีการฝ่าฝืนแล้วจะมีโทษหรือไม่ อย่างไร จบเบ็ดเสร็จภายในมาตราเดียว อันนี้จะเป็นเรื่องที่จะอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

๓. การเพิ่มหลักการใหม่ หลักสาระสำคัญ ท่านณรงค์ รัตนานุกูล ขออนุญาต

เอียนาม ท่านได้กรุณานำเสนอในเบื้องต้นแล้วว่า สิ่งที่จะเพิ่มเข้ามาใหม่ หลักการแรก คือ การมีคณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติเป็นคณะกรรมการที่ครอบคลุมคณะกรรมการคณะต่าง ๆ ที่มีอยู่

- 20 ตามกฎหมายเดิม โดยสรุปแล้วจะมีคณะกรรมการ ๒ ระดับ นอกจากนั้น ยังได้กำหนดหลักการใหม่ ยกตัวอย่าง ในส่วนของมาตราที่มีบทกำหนดโทษปรับสถานเดียว ในร่างประมวลกฎหมายแรงงานที่เป็นต้นแบบได้ปรับโทษปรับเป็นพินัยทั้งหมดแล้ว ซึ่งจะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕ บัญชีหนึ่งและบัญชีสอง ของท้ายพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว นอกจากนั้น มาตรา ๓ ยังได้วางหลักกฎหมายเชื่อมโยงประมวลกฎหมายแรงงาน
- 25 ฉบับนี้ไปยังกฎหมายกลางฉบับอื่นให้ชัดเจน กล่าวคือ การดำเนินการใด ๆ ตามประมวลกฎหมาย

แรงงานฉบับนี้จะต้องนำพระราชบัญญัติว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

พระราชบัญญัติว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

- 5 และพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการนั้นมาใช้บังคับด้วย ในการบัญญัติกฎหมายไว้ให้ชัดเจนเช่นนี้จะมีประโยชน์ใน ๒ มิติ

มิติที่ ๑ เป็นการเน้นย้ำเพื่อเตือนให้เจ้าหน้าที่ได้รับรู้และรับทราบอยู่ตลอดเวลาว่า

จะต้องนำกฎหมายฉบับใดมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชนบ้าง

ในส่วนของผู้รับบริการจากภาครัฐ คือ ภาคประชาชน เมื่ออ่านประมวลกฎหมายแรงงานจะทราบ

- 10 ได้ทันทีว่า มีกฎหมายฉบับใดบ้างที่คอยให้ความคุ้มครอง หรืออำนวยความสะดวก ท่านสามารถทราบได้โดยง่ายโดยการอ่านประมวลกฎหมายฉบับนี้

มิติที่ ๒ สามารถรักษาสติ หรือได้แย่งสติ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมายกลางได้ง่ายขึ้นด้วย อันนี้เป็นประเด็นที่เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

- 15 ประเด็นสุดท้ายของตัวอย่างที่นำเสนอ ได้มีการกำหนดหลักการให้มีการส่งเสริมการจ้างแรงงานผู้สูงอายุไว้ในประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ด้วย ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวโน้มของประเทศไทยที่จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต จากการดำเนินงานโดยอาศัยหลักการทำงานทั้ง ๓ ประการดังกล่าวข้างต้น ทำให้กฎหมายถูกรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ และระเบียบ ลดมาตรา

ลงได้เป็นจำนวนค่อนข้างมาก และทำให้กฎหมายสั้น กระชับ แต่สาระสำคัญยังคงอยู่

20 และมีการเติมหลักการใหม่ ๆ เข้าไปในต้นแบบ หรือแนวทางการยกร่างประมวลกฎหมายแรงงาน เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านต่อไปครับ

นายมนัส โกศล (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
และท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายมนัส โกศล ประธานสภาองค์กร

- 5 ลูกจ้างพัฒนาแรงงานแห่งประเทศไทย และที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
ท่านพิพัฒน์ รัชกิจประการ ความจริงแล้วต้องขอขอบคุณท่านพลตำรวจเอก อุดมย์ แสงสิงแก้ว
ประธานคณะกรรมการธิการการแรงงาน วุฒิสภา ที่ท่านหยิบยกประเด็นปัญหาแรงงาน

ไม่ว่าจะเป็นนายจ้าง ลูกจ้าง และสถานประกอบการ มายกร่างเป็นประมวลกฎหมายแรงงาน
ท่านทราบหรือไม่ว่าประมวลกฎหมายแรงงาน เราทำกันมานานพอสมควรตั้งแต่รัฐบาลที่ผ่านมา

- 10 ๒ - ๓ รัฐบาล พอมาถึงสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ให้ความสนใจ หยิบยกจัดทำเป็นประมวลกฎหมาย
แรงงานขึ้นมา เล่มที่อยู่ในมือท่านเล่มนี้ เราใช้เวลาในการทำนาน ต้องขอขอบคุณท่านณรงค์

รัตนานุกุล ประธานคณะทำงาน ที่ท่านอุตส่าห์พยายามทำเต็มที่ให้ออกมาเป็นเล่มนี้ได้
ประมวลกฎหมายแรงงานหลายท่านพูดแล้วว่า ประเทศไทยเรากระจัดกระจายกันอยู่ เรามีทั้งหมด
๖ กรม ดูแลกฎหมายแรงงาน มีการลงทุนจากนายจ้าง มีการลงทุนในภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีการศึกษา

- 15 กฎหมายแรงงานเหล่านี้ ดังนั้น ประโยชน์ของประมวลกฎหมายฉบับนี้ ถ้าท่านผู้ทรงเกียรติ
ให้ความเห็นชอบ ผมมองว่าจะเป็นประโยชน์อย่างน้อย ๖ ประการ ขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภา
ใช้เวลาประมาณ ๑๐ - ๑๕ นาที

ประการที่ ๑ เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการกฎหมายแรงงานทั้งภายในประเทศ
และต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องทุกฉบับที่มีอยู่ในประเทศไทย บูรณาการเข้ามาให้ได้ที่จะเป็นประโยชน์

- 20 กับลูกจ้าง นายจ้าง สถานประกอบการ ที่จะเข้ามาดูแล แทนที่เราจะนำกฎหมายฉบับนี้มา
กฎหมายฉบับนี้มา เราหยิบยกประมวลกฎหมายฉบับนี้มาเพียงฉบับเดียวสามารถที่จะตอบโจทย์
ในการลงทุนในการจ้างงานได้

ประการที่ ๒ การยอมรับในการบริหารจัดการด้านแรงงานต้องสอดคล้อง

กับการลงทุนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะองค์การแรงงานระหว่างประเทศไอแอลโอ (International

- 25 Labour Organization : ILO) เขามีอนุสัญญาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน ภาคธุรกิจ

ประมวลกฎหมายฉบับนี้ต้องตอบโจทย์ อาจมีการเพิ่มเติมในช่วงหลัง เพราะว่าตอนนี้รัฐบาลพยายามจะมีการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานอิสระ พ.ศ. เดิมทีคนไม่รู้จักไรเดอร์ (rider)

- 5 ไม่รู้จักไลน์แมน (LINE MAN) พอเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เกิดขึ้นปี ๒๕๖๓ รายได้ลดลง เริ่มมีการออกมาเรียกร้องเรียนกับรัฐบาลว่า ทำไมยังไม่มียกกฎหมายคุ้มครองเขา เพราะเขาไม่มีประกันสังคม ไม่มีกองทุนเงินทดแทน สิ่งเหล่านี้อยู่ในประมวลกฎหมายแรงงาน ถ้าถูกตรวขึ้นและมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายแล้ว คนทำงานที่มีรายได้ต้องเข้าสู่ระบบประกันสังคม เข้าอยู่ในกฎหมายเงินทดแทน สิ่งเหล่านี้แม้กระทั่งลูกจ้างของรัฐ ในรัฐสภาของเรา
- 10 มีลูกจ้างเหมาบริการถึง ๔๐๐ - ๕๐๐ คน เขาไม่มีประกันสังคม ไม่มีกองทุนเงินทดแทน เจ็บป่วยต้องไปใช้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) หรือใช้กองทุนสวัสดิการ สิ่งเหล่านี้ถูกบรรจุไว้ในประมวลกฎหมายแรงงานที่สามารถจะลิงก์ (link) พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องเข้าไปได้

ประการที่ ๓ ส่งเสริมเศรษฐกิจตั้งแต่ระดับชุมชนรากหญ้าไปถึงระดับประเทศ

- 15 สิ่งเหล่านี้ถ้ามีการจ้างงาน มีสวัสดิการที่ดี มีความมั่นคงในการจ้างงาน มีงานทำ ผมว่าเศรษฐกิจชุมชน และประเทศชาติจะต้องเจริญรุ่งเรืองต่อไป

ประการที่ ๔ เข้าถึงการจ้างงานที่มีคุณค่าหรือดีเซนต์เวิร์ค (Decent work)

ในวันที่ ๗ ตุลาคมของทุกปี จะมีการจัดกิจกรรมดีเซนต์เวิร์คที่ดียุเอ็น (UN) เพื่อต้องการ

- 5 ให้การจ้างงานมีคุณค่า มีชีวิตที่ดี คือ ดีเซนต์เวิร์ค สิ่งเหล่านี้ต้องขับเคลื่อนเป็นรูปธรรมให้เกิดขึ้น
ในการจ้างงาน คนมีคุณภาพ มีสุขภาพที่ดี เศรษฐกิจของประเทศจะดีไปด้วย

ประการที่ ๕ พัฒนาระบบความเชื่อมโยงบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล

ในระบบสารสนเทศแบบพลวัตสากล สิ่งเหล่านี้หลายคนพูดไว้แล้ว หลายองค์กรภาครัฐพูดกัน

ไปหมดแล้ว คำว่า“พลวัต” สารสนเทศของเราไปถึงไหน การเชื่อมต่อบิ๊กดาตา (Big Data)

- 10 แต่ละกระทรวง ทบวง กรม สามารถทำได้หรือไม่ สิ่งเหล่านี้เป็นพลวัตในเรื่องระบบสารสนเทศ
ในการจ้างงานได้

ประการที่ ๖ ผมเชื่อว่านายจ้าง ลูกจ้าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรของรัฐ

ภาคเอกชน องค์กรต่างประเทศ ง่ายสำหรับการมาลงทุน ง่ายสำหรับการจ้างงานภายในประเทศ

โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาการจ้างงานกับลงทุน พอสมควรรวมเป็นประมวลกฎหมายเข้ามาแล้ว

- 15 ง่ายต่อการดู ง่ายกว่าบังคับใช้กฎหมาย เพราะว่ารัฐบาลต้องใช้กลไกกฎหมายเป็นเครื่องมือ
ในการบริหารงาน ดังนั้น ผมมองว่าซอฟต์แวร์ที่หลายคนพูดถึงประมวลกฎหมายฉบับนี้ คือ
ซอฟต์แวร์ การใช้อำนาจแบบละมุนละไมให้เกิดขึ้นในลักษณะการบริหารจัดการในเรื่อง
การจ้างงานและการลงทุน ขอขอบคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : มีท่านใดอีกหรือไม่ครับ ไม่มีแล้วนะครับ ต่อไปเชิญ

- 20 ท่านสมาชิกวุฒิสภา ผู้ใดประสงค์จะอภิปรายเข้าชื่อได้เลยนะครับ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม
ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาภรณ์ สิริโรจน์ ศาสตราจารย์นิสตาร์
เวชยานันท์ และนายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ เชิญ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม สมาชิกวุฒิสภา วันนี้วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

- 25 เป็นวันคริสต์มาส ขออนุญาตท่านประธานว่า การพิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้

- เป็นของขวัญวันคริสต์มาส เป็นของขวัญวันปีใหม่ให้กับคนไทย เป็นของขวัญที่น่าภาคภูมิใจสำหรับวุฒิสภาชุดนี้เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้มีโอกาสพิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้ในที่ประชุมวุฒิสภา ผมไม่เคย
- 5 เห็นรายงานการศึกษาที่มีการพิจารณา เพื่อจัดทำประมวลกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบการบริหารจัดการแรงงานของประเทศไทย มีความสำคัญทั้งมิติทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเกือบทุกเรื่อง ผู้จัดทำรายงาน โดยเฉพาะคณะกรรมการการได้มีการจัดทำรายงานฉบับนี้
- ตอนแรกผมคิดว่าท่านจะไปศึกษามาแล้วเพียงเสนอแนะวุฒิสภาบอกว่า ประเทศไทยสมควรที่จะมีประมวลกฎหมายแรงงานได้แล้วด้วยเหตุผลอะไรต่าง ๆ แต่ปรากฏว่าไม่เป็นเช่นนั้น สิ่งที่ปรากฏอยู่
- 10 ในรายงานฉบับนี้ คือ ท่านแนบร่างประมวลกฎหมายแรงงานเข้ามาให้เราได้ศึกษาด้วย เพราะฉะนั้นต้องบอกว่านี่คือผลงานชิ้นโบว์แดงของวุฒิสภาผ่านคณะกรรมการการแรงงาน ต้องขอบคุณท่านประธานคณะกรรมการการแรงงาน ขอขอบคุณท่านณรงค์ รัตนานุกูล ขอภัยที่เอ่ยนาม
- ในฐานะหัวหน้าคณะทำงาน และคณะทำงาน ที่ปรึกษาทุกท่าน ผมตื่นตาตื่นใจกับเอกสารฉบับนี้พยายามที่จะอ่านเร็ว ๆ ตั้งแต่เมื่อเช้าจนถึงเดี๋ยวนี้ เราเคยมีประมวลกฎหมายผ่านที่ประชุมรัฐสภา
- 15 ประมวลกฎหมายยาเสพติดและเรื่องอื่น ๆ ต้องบอกว่าประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้แท้ที่จริงแล้วไม่ใช่เป็นเพียงการพัฒนาระบบบริหารเรื่องแรงงานเท่านั้น แต่เป็นการปฏิรูป ถ้าไปดูรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗๐ บังเอิญว่าวันนี้เฟดดาวน์ (fade down) เรื่องการปฏิรูปไปเสียแล้ว ไม่อย่างนั้นเรื่องนี้จัดอยู่ในกลุ่มกฎหมายปฏิรูปได้ ผมขอบคุณในสิ่งที่
- คณะกรรมการการและคณะทำงานได้ไปศึกษามา เกือบทุกเรื่องเป็นสิ่งที่ผมคิดมานานเป็นสิบปี
- 20 ผมเคยเป็นทั้งโจทก์ จำเลย และพยานในเรื่องเกี่ยวกับคดีแรงงาน เป็นพยานในลักษณะว่ากรณีแรงงานเกิดการบาดเจ็บจะมี ๒ กองทุนที่คาบเกี่ยวกัน คือ กองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทน ในฐานะเป็นแพทย์ต้องเป็นพยานว่าเคส (case) นี้ เขาเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานหรือเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงาน ไม่น่าเชื่อว่าหน่วยงานที่ดูแลเป็นหน่วยงานเดียวกัน คือ
- สำนักงานประกันสังคม แต่ไปแยกกองทุน แยกคณะกรรมการที่กำกับดูแล ถ้าบอกเจ็บป่วย
- 25 ที่เกิดจากการทำงานให้เป็นกองทุนเงินทดแทน มีกฎหมายฉบับหนึ่ง คือ พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. ๒๕๓๗ คนคนเดียวกันถ้าเจ็บป่วยอันมิใช่เนื่องจากการทำงานมีพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ อีกฉบับหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่ ๒ กองทุนคนกำกับดูแล คือ สำนักงานประกันสังคม

แล้วจะไม่ให้เรียกว่ากฎหมายได้อย่างไร ท่านใช้คำว่า นอร์มาทีฟอินเฟลชัน (normative inflation) ผมเพิ่งเคยได้ยินจากรายงานฉบับนี้ เคยได้ยินแต่เรื่องเงินเฟ้อ วันนี้ได้ยินเรื่อง

- 5 กฎหมายเฟ้อ ที่ได้ยินมาตลอด คือ เรื่องกโยตินกฎหมาย เรื่องนี้เป็นเรื่องของกโยตินกฎหมายฉบับนี้

ท่านสรุปไว้อย่างสวยงาม กฎหมายฉบับเดิมมีอยู่อย่างน้อย จำนวน ๑๓ ฉบับ ชัดเส้นได้คำว่า

“อย่างน้อย” มีประมาณ ๑,๑๐๐ มาตรา ตัวเลขกลม ๆ ท่านจัดทำเป็นประมวลกฎหมายแล้ว

เหลือประมาณ ๕๐๐ มาตรา ท่านคงต้องอ่านมาแล้วทุกฉบับ ผมเชื่อท่าน เพราะกฎหมายบางฉบับ

อ่านแล้วต้องบอกว่าซ้ำกันไปซ้ำกันมา เป็นความยุ่งยากลำบากทั้งผู้ใช้กฎหมาย ผู้กำกับดูแล

- 10 การบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนภาคแรงงาน ภาคลงทุน ภาคอุตสาหกรรม ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

อ่านกฎหมายฉบับนี้แล้ว พอไปอ่านกฎหมายฉบับนั้นบางที่ขัดแย้งกัน ถึงไม่ขัดแย้งกันบางที่

โทษหนักเบาต่างกันทั้งที่ความผิดของโทษ มูลฐานโทษใกล้เคียงกันหรือเหมือนกัน เพราะฉะนั้น

เพื่อจริง ๆ การกโยตินกฎหมายลักษณะนี้จึงเป็นสิ่งที่มิประโยชน์ต่อบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่ง

สิ่งที่เกิดขึ้นท่านแบ่งกฎหมายฉบับนี้ออกเป็น ๔ ส่วน

- 15 ส่วนที่ ๑ ส่วนที่เรียกว่ายังมีประสิทธิภาพ ท่านคงเอาไว้

ส่วนที่ ๒ ส่วนที่ท่านใช้คำว่า “ซ้ำซ้อน” ท่านพิจารณาถูกรวมเป็นมาตราเดียวกัน

หรือตัดออก

ส่วนที่ ๓ ล้าสมัย อันนี้ตัดออกแน่นอน ซึ่งท่านได้พิจารณาตัดออก

ส่วนที่ ๔ อันนี้สำคัญ ต้องใช้มันสมอง ต้องใช้การระดมสรรพกำลังเป็นอย่างยิ่ง

- 20 ท่านใช้คำว่า “เป็นนวัตกรรม” เมื่อเป็นนวัตกรรมแสดงว่าเป็นสิ่งใหม่ ท่านหาทางเขียนบัญญัติ

เพิ่มเข้ามาในประมวลกฎหมายฉบับนี้อาจเป็นการเพิ่มมาตรา หรือว่าเพิ่มวรรค ซึ่งผมอ่านดูแล้ว

บางมาตรา บางวรรคท่านทำเช่นนั้นจริงและมีประโยชน์อย่างยิ่ง

อย่างไรก็แล้วแต่ ในลักษณะต่าง ๆ ที่อ่านมาทั้งหมดชื่นชมและขอบคุณ

ผมเห็นความอภินิหารของคณะทำงานชุดนี้ว่าท่านสามารถทำได้จริง กฎหมายฉบับนี้มีที่มา

- 25 พอสมควรแล้วอย่างที่คณะทำงานได้ชี้แจงว่ามีการทำมาแล้ว ๒ - ๓ รัฐบาล ทำไมทำไมไม่สำเร็จเสียที่

ไม่นำไปพิจารณาให้เป็นเรื่องเป็นราวเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้เสียที ต้องให้เครดิตว่าท่านสามารถ

ทำได้สำเร็จในคณะกรรมการชุดนี้ -----

ท่านแบ่งออกเป็น ๖ ลักษณะ ผมมีความสนใจอย่างยิ่ง คือ ลักษณะที่ ๒ เกี่ยวกับคณะกรรมการต่าง ๆ อันนี้เป็นหัวใจสำคัญของการกำกับดูแลการบริหารจัดการแรงงานในประเทศไทย คือ

- 5 ให้มีคณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ ซึ่งมีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ที่แปลก คือ มีรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลด้านแรงงานเป็นกรรมการ หรือเป็นรองประธานอีกคนหนึ่ง ซึ่งส่วนมากแล้วนายกรัฐมนตรีจะมอบให้รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลด้านแรงงานมาประชุมแทน หรือเป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดนี้ ซึ่งอันนั้นจะไม่ใช่ประโยชน์ แต่ท่านเขียนไว้เลยว่า “ให้มีทั้งนายกรัฐมนตรีและรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลด้านแรงงาน” แสดงว่าท่านต้องการให้
- 10 นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุม และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการชุดนี้เสมือนเป็น คณะกรรมการนโยบายแรงงานแห่งชาติ เป็นซูเปอร์บอร์ด (super board) เรื่องแรงงานของประเทศไทย ระบบบริหารแรงงานของประเทศไทย กฎหมายทุกฉบับที่ท่านว่ามา ๑๓ ฉบับ ทุกฉบับ มีคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายซ้ำซ้อนกันไปซ้ำซ้อนกันมา อ่านแล้วปวดหัวมาก
- 15 นักลงทุนอ่านแล้วกายหน้าผากว่าแล้วจะอย่างไร คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติจะเป็น ซูเปอร์บอร์ด ที่มีหน้าที่กำกับให้นโยบายออกคำสั่งต่าง ๆ เมื่อเร็ว ๆ นี้ คณะกรรมาธิการ มีการพิจารณาศึกษาเรื่องแรงงานต่างด้าว ๕ สัญชาติ และได้นำเสนอเข้ามาในที่ประชุมวุฒิสภา มีมติคณะรัฐมนตรีเป็น ๑๐ มติคณะรัฐมนตรี บางมติย้อนแย้งกันเอง เช่น บอกว่าเวิร์กเพอร์มิต (work permit) ให้มีอายุ ๖ เดือน บางมติบอกว่าให้มีอายุ ๑ ปี บางมติบอกว่าให้มีอายุ ๒ ปี
- 20 บางมติบอกว่าถ้าหมดอายุแล้วต้องกลับไปทำที่ประเทศเมียนมา บางมติบอกว่าให้ทำที่ประเทศไทย ได้ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีปัญหามาก คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ เป็นซูเปอร์บอร์ดของการให้นโยบายและออกมติดต่าง ๆ และนำเสนอเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณา แล้วออกมาเป็นคำสั่งเดียวที่มีผล ผมต้องการให้เป็นเช่นนั้น เพราะฉะนั้น ตรงนี้ คือ ความอภินิหารของคณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ แต่คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ
- 25 ตามประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ท่านต้องไปดูให้ดี คณะกรรมการที่ท่านนำมาจากกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่ท่านมารวมไว้เป็นประมวลกฎหมายจะมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิกานต์ ๑๒/๒

- แต่คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ ถือเป็นซูเปอร์บอร์ด ออกมติหรือออกคำสั่งใด ๆ ในที่สุด
- 5 แล้วอาจมีผลไปโอเวอร์รูล (over rule) คำสั่งของคณะกรรมการต่าง ๆ ที่มีอยู่ตามกฎหมายฉบับเดิม ยกตัวอย่าง คณะกรรมการประกันสังคม ปัจจุบันนี้เป็นบอร์ดใหญ่ บอร์ดระดับชาติ ออกคำสั่งใด ๆ มีผลเสมือนเป็นมติคณะรัฐมนตรี ซูเปอร์บอร์ด คือ คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติ ที่มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ผมเคสชัน (question) เอาไว้ว่า เมื่อออกคำสั่งแล้วจะมีผลไปโอเวอร์รูลคำสั่งของคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการ
- 10 ประกันสังคมหรือไม่ และยังมีคณะกรรมการอื่นอีกมาก สิ่งที่ผมสนใจ คือ ลักษณะ ๖ เกี่ยวกับการคุ้มครองทางสังคม อันนี้ คือ ความอภินิหารของประมวลกฎหมายฉบับนี้ ท่านสามารถรวมกองทุนต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกฎหมายเกือบทุกฉบับไว้ในประมวลกฎหมายฉบับนี้ ยกตัวอย่าง กองทุนเพื่อการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว กองทุนเพื่อช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ กองทุนเพื่อผู้ใช้แรงงาน กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง กองทุนความปลอดภัย
- 15 อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน กองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน กองทุนเงินทดแทน กองทุนประกันสังคม เป็นต้น ท่านสามารถรวมกองทุนที่มีอยู่ในกฎหมายทุกฉบับให้มาอยู่ในประมวลกฎหมายฉบับนี้ได้อย่างแยบยล ผมขออนุญาตใช้คำว่า “แยบยล” เพราะสามารถที่จะละมุนละม่อมและกล่อมให้อยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันได้อย่างสวยงามและสามารถบังคับใช้ได้ แต่ที่ผมกังวล ผมกราบเรียนว่า กองทุนต่าง ๆ นั้นมีคณะกรรมการกำกับดูแลโดยตัวกฎหมายเดิม
- 20 อยู่แล้วโดยเอกเทศ ชิดเส้นได้คำว่า “โดยเอกเทศ” การที่มารวมอยู่ในกฎหมายฉบับเดียวกันนี้ ผมตั้งเป็นคำถามไว้ว่า จะมีผลในการบังคับใช้อย่างไร คณะกรรมการผู้กำกับกองทุนนั้น ๆ ยังมีสิทธิเด็ดขาดในการกำกับดูแลกองทุนของเขาหรือไม่ เพราะตรงนี้ คือ เงิน ยกตัวอย่าง กองทุนประกันสังคม ซึ่งผมยกตัวอย่างไปแล้ว เงินกองทุนประกันสังคมมีจำนวนรวมเป็นล้าน ๆ บาท เวลานี้ลูกจ้างหวงเงินกองทุนนี้ยิ่งกว่าอะไร เมื่อวันก่อนเพิ่งมีการเลือกตั้งคณะกรรมการ
- 25 ประกันสังคมเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เลือกตั้งกันทั่วประเทศ ให้แรงงานไปเลือกผู้แทนเข้าไปเป็นกรรมการประกันสังคม เขาหวงเงินของเขา เพราะฉะนั้น บอร์ดชุดนี้ยังมีหน้าที่กำกับดูแลอยู่โดยเด็ดขาดใช้หรือไม่

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิกานต์ ๑๒/๓

ท่านประธานครับ ท้ายที่สุด เมื่อทำเป็นร่างประมวลกฎหมายแรงงานออกมา

5 ให้วุฒิสภาได้พิจารณาศึกษาแล้ว คำถาม คือ แล้วจะอย่างไรต่อไป เพราะเป็นของดีที่มีประโยชน์

อย่างยิ่ง ผมได้แต่หวังว่า การที่วุฒิสภาให้ความเห็นชอบรายงานฉบับนี้ไปแล้ว ความคืบหน้าของ
ร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้จะมีการนำเสนอต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องต่อไปให้สามารถเดินหน้าได้
ท่านผู้ชี้แจงบอกว่าศึกษามา ๒ - ๓ รัฐบาล แล้วมาทำสำเร็จในรัฐบาลชุดนี้ จะบอกว่าเป็นเครดิต
ของรัฐบาลชุดนี้คงไม่ได้ ต้องเป็นเครดิตของคณะกรรมการการคณะนี้ ผมหวังว่าเราจะ

10 มีการประสานผู้ที่เกี่ยวข้อง อยากจะให้คณะกรรมการการและคณะทำงานได้เข้าไปชี้แจงกับ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานให้ผลักดันประมวลกฎหมายฉบับนี้ ผมดูแล้วมีประโยชน์อย่างยิ่ง
และเป็นคุณูปการที่ใหญ่หลวงยิ่งนักในระบบแรงงานของประเทศไทย เพราะฉะนั้น อยากให้
มีการผลักดันเรื่องนี้ให้สำเร็จในระยะยาวต่อไป ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปเชิญท่านวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ครับ

15 นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม
นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ก่อนหน้านี้นึกว่าจะอภิปรายใน ๓ ประเด็นด้วยกัน
เกี่ยวกับรายงานการศึกษาฉบับนี้

ประเด็นที่ ๑ เรื่องภาพรวม ซึ่งต้องขอบคุณพลอากาศตรี เอลิมชัย เครื่องงาม
ท่านอธิบายนโยบายละเอียดไปค่อนข้างมากแล้ว ผมขอละเว้นไม่อภิปราย

20 ประเด็นที่ ๒ เดิมตั้งใจว่าจะคุยเรื่องหลักการประมวลกฎหมายต่าง ๆ

มารวมเป็นฉบับเดียวกัน แต่พอเห็นรายชื่อท่านศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์
ผมเข้าใจว่าประเด็นที่ท่านคงเชี่ยวชาญกว่าผมมาก

ประเด็นสุดท้าย คือ ประเด็นที่ผมให้ความสนใจอย่างมาก พยายามพลิกดูแล้ว
อาจยังไม่มีเนื้อหาสาระมากเพียงพอ แต่ว่าเป็นประเด็นที่ท่านผู้นำเสนอได้ตะเภาไว้ในตอนที่

25 กล่าวรายงานต่อที่ประชุม ความที่ผมสนใจเกี่ยวกับเรื่องแรงงาน โดยผมสนใจ ๓ ประเด็น คือ

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิจกานต์ ๑๒/๔

๑. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๓ ผมถือว่าเป็น

5 กฎหมายฉบับหนึ่งที่เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยคนจำนวนมากที่รับงานไปทำที่บ้านได้ เพราะว่าสังคมเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้น พระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่นำไปรวมอยู่ด้วย เห็นสาระรายละเอียดแล้วน่าชื่นชม เป็นไปในทิศทางที่ดี

๒. พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐

เดิมเราก่อนข้างหนักใจอยู่พอสมควรในเรื่องเกี่ยวกับลูกหลานของคนงานก่อสร้าง ลูกหลาน

10 ของคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย และจะมีปัญหามาก ผมดูแลกลุ่มเหล่านี้โดยตรง ไม่ว่าจะเป็นเด็ก ๆ ในไซต์ (site) งานก่อสร้าง ลูกหลานชาวประมงที่พ่อแม่ออกไปทำงานประมง และทิ้งเด็กไว้บนฝั่ง เป็นต้น กฎหมายฉบับนี้ก็เอากุลไปถึง เดียวนี้ถ้าเราดูระบบสวัสดิการสังคมไทย เด็กทุกคนที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย ระบบการศึกษาดูแลได้ครบและดีทีเดียว แม้กระทั่งระบบสาธารณสุข แม้ว่าแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เมื่อเจ็บป่วยยังมีกองทุน

15 สาธารณสุขคอยดูแลอยู่ ประเด็นนี้ไม่ค่อยกังวลนัก

๓. ประเด็นที่ผมให้ความสนใจและขอบคุณจริง ๆ ที่ท่านแตะเรื่องนี้เอาไว้ คือ

เกี่ยวกับผู้สูงอายุ โลกใบนี้ไม่พ้นเรื่องผู้สูงอายุ นั่งในห้องนี้อายุ ๖๐ - ๗๐ ปี บางท่านอายุ ๘๐ ปีแล้ว-

- ๑๓/๑

ท่านตะเอาไว้เรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ซึ่งอ่านในเอกสารฉบับนี้มีส่วนหนึ่งพูดไว้ว่า เพิ่มเติมหลักการเกี่ยวกับการคุ้มครองและส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุตามลักษณะและประเภทของงาน

5 ที่คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติกำหนด หลักการชัดเจน แต่รายละเอียดคืออะไร

ตรงนี้ถ้าท่านชี้แจงหรืออธิบายผมว่าจะเป็นประโยชน์มาก เพราะสังคมไทยก้าวสู่สังคมที่ผู้สูงอายุต้องทำงาน ยิ่งทำงาน ยิ่งไม่แก่ ยิ่งทำงาน กำเงินในมือก้อนหนึ่งจะมีพลัง ท่านคงทราบเราพอเราแก่ตัวมากขึ้นลูกหลานไม่สนใจ แต่ถ้ารู้ว่าพ่อแม่มีมรดก สนใจทันทีเลย คล้าย ๆ อย่างนั้น ผู้สูงอายุที่มีงานทำอยู่ได้เป็นศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ผมเห็นท่านมนัส โกศล นั่งอยู่ตรงนี้

10 ผมก็สบายใจคงอยู่ในการเมืองอีกนาน กฎหมายฉบับนี้จะไปอย่างไรต่อ ท่านเป็นความหวังเลยหลังจาก สว. หมดวาระไปแล้วคงจะได้ไปผลักดันต่อ เพราะว่าท่านทำงานเป็นผู้นำแรงงานมานานหวังว่าจะเดินหน้าต่อไป เพราะฉะนั้น ผมขอรายละเอียดว่าหลักการที่ว่า คุ้มครองและส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุตามลักษณะและประเภทของงาน ที่คณะกรรมการการแรงงานแห่งชาติกำหนด มีอะไรบ้างที่เป็นแนวคิดอยู่ในสมองช่วยอธิบายด้วย เพราะว่าจะเป็นประโยชน์จริง ๆ

15 อย่างน้อยประชาชนที่รับชมการถ่ายทอดการประชุมอยู่ทางบ้านจะได้ทราบว่าอนาคตกฎหมายแรงงานเมื่อปรับไปแล้วผู้สูงอายุไปทำงานจะดูแลเขาอย่างไร แน่่อนว่าส่วนหนึ่งผู้สูงอายุที่รับงานไปทำงานที่บ้านเข้าตาม พ.ร.บ. ฉบับนั้นอยู่แล้ว แต่ถ้าหน่วยงานจะรับผู้สูงอายุมาทำงานจะดูแลเขาอย่างไรในรายละเอียด ขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ต่อไปเชิญ

20 ท่านกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ ครับ

ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์ ดิฉันจะฝากข้อสังเกตไปบางประการไม่ต้องกล่าวคำขึ้นชมแล้ว เพราะทุกท่านขึ้นชมท่านไปแล้ว เป็นความกล้าหาญและเป็นความยากอย่างมากที่จะทำเรื่องนี้ และยินดีที่ท่านพยายามผลักดันขึ้นมา ดิฉันฝากข้อสังเกตไว้ ดังนี้

25

ประเด็นที่ ๑ ที่ท่านบอกว่ารวบรวมกฎหมาย ๑๓ ฉบับ เนื้อหาที่ล้ำสมัย มีการพิจารณาดำเนินการตัดออกหรือปรับแก้ไขใหม่อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ดิฉันอยากจะเรียนถามว่า

- 5 ในกฎหมาย ๑๓ ฉบับ โดยข้อเท็จจริงมีลูกบท กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ มากน้อยแค่ไหน เพียงไร และการที่ท่านศึกษาวิเคราะห์ ท่านได้นำเอาเนื้อหาในลูกบท ซึ่งความจริงแล้วเป็นเนื้อหาหลักและควรจะอยู่ในกฎหมายมากกว่า แต่ไปแอบเขียนไว้ในลูกบท ท่านได้นำมาพิจารณาศึกษา และเอามาใส่ไว้ในแม่บทใหม่ในร่างประมวลนี้ด้วยแล้วหรือไม่

- ประเด็นที่ ๒ ดิฉันตั้งใจที่ท่านพยายามแก้ไขปัญหาคณะกรรมการบางประเทศ
- 10 ที่เป็นคณะกรรมการ ๓ ฝ่าย ในอดีตที่ผ่านมาจะเห็นว่าถ้าเกิดมีความไม่เห็นพ้องต้องกัน ไม่พอใจอะไรต่าง ๆ ไม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้ง ๒ ฝ่าย ไม่รวมฝ่ายรัฐบาล จะประท้วงโดยการไม่เข้าประชุม เพื่อให้ไม่ครบองค์ประกอบ งานทำไม่ได้ แต่ท่านแก้ปัญหาวัยบอกว่า ถ้ามีไม่ครบให้พิจารณาต่อไปได้ แต่ดิฉันยังคิดว่าท่านยังเขียนไม่ครบ เพราะฉะนั้น จะต้องปิดช่องว่างโดยบอกว่ามีแต่ไม่ครบจำนวน หรือไม่มีเลยให้เดินหน้าต่อไปได้ อันนี้จะสามารถแก้ปัญหาก็ได้อีกระดับหนึ่ง เพราะไม่อย่างนั้น
- 15 จะไม่เข้าองค์ประกอบที่ท่านเขียนแก้เอาไว้ ท่านบอกว่าไม่มีเลย ฝ่ายนายจ้าง ๒ คน ฝ่ายลูกจ้าง ๒ คน ถ้าไม่มาทั้ง ๒ คน กลไกของท่านไปได้ แต่ถ้าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมาอย่างละ ๑ คน กลไกของท่านไปได้หรือไม่ ยังไม่มีการอุดช่องว่างตรงนี้

ประเด็นที่ ๓ ท่านพูดถึงแรงงานทั่วไป พูดถึงแรงงานผู้สูงอายุ ท่านพูดถึงแรงงานเด็กไว้ที่ไหนบ้างหรือไม่ หรืออยู่ในกฎหมายฉบับใดบ้างหรือไม่ อยากจะให้ท่านอธิบาย

- 20 เพื่อที่อย่างน้อยที่สุด ดิฉันและประชาชนที่รับชมการถ่ายทอดการประชุมอยู่ทางบ้านจะได้เข้าใจว่ากฎหมายแรงงานฉบับนี้ครอบคลุมทั้งหมดทุกประเภทเลยหรือไม่ จริงหรือไม่ที่แรงงานเด็กอาจเป็นแรงงานที่ไม่น่าจะถูกกฎหมาย แต่มีอะไรคุ้มครองไว้หรือไม่ ไม่อยากให้เกิดปัญหาที่พบว่ามีปัญหาแต่กฎหมายยังไม่ครอบคลุมและจะมีการดำเนินการอย่างไร เพื่อจะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวันให้ได้ ที่ท่านมีข้อเสนอบอกว่าประมวลกฎหมายที่น่ากฎหมาย จำนวน ๑๐ กว่า
- 25 ฉบับมารวมกัน บางอย่างเป็นเรื่องใหม่ยังไม่พร้อม เราควรจะบังคับใช้เป็นช่วง ๆ เมื่อพร้อม

ท่านมีข้อเสนอหรือไม่ ช่วงไหนประกาศแล้วบังคับใช้เลย ช่วงไหนทอดเวลา ๑ ปี ช่วงไหนทอดเวลา ๙๐ วัน ช่วงไหนทอดเวลา ๒ ปี หรืออะไรก็ตาม เพื่อจะได้เป็นแนวทางให้ผู้ที่จะนำเอาเรื่องนี้

- 5 ไปพิจารณา เขาจะได้เก็บไปคิดว่าเรื่องนี้ควรจะทอดเวลาหรือไม่ หรือทำได้ทันทีเลย ไม่ใช่บอกแล้วว่าให้บังคับใช้เป็นช่วง ๆ เมื่อพร้อม เพราะไม่รู้เรื่องไหนพร้อม เรื่องไหนยังไม่พร้อม

ประเด็นที่ ๔ สมมติว่าการจัดทำร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้สำเร็จ ปัญหาที่เกิดขึ้น

ขึ้นมาทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของกฎหมายประเทศไทยจะเป็นอย่างไรอยู่ตลอดไป คือรอยต่อของกฎหมายเก่ากับกฎหมายใหม่ มีกฎหมายใหม่ออกมาแล้วจะมีบทเฉพาะกาล

- 10 อยู่มาตราหนึ่งว่า ลูกบทที่ยังไม่ออกให้ใช้ของเดิมไปพลางจนกว่าจะออกลูกบทใหม่ ๓ ปี ๔ ปี อะไรก็ตาม แต่ ๑๐ ปีแล้ว ลูกบทบางฉบับยังไม่ออก แต่ปัญหาคือว่า เมื่อประมวลกฎหมายของท่านมีนวัตกรรมใหม่ ๆ ขึ้นมามากมาย ลูกบทเดิมที่ใช้อยู่นี้อาจจะไม่สอดคล้องกับของใหม่แน่นอนหรือบางเรื่องท่านปรับเปลี่ยนเนื้อหาไปให้ต่างจากเดิม เนื้อหาในลูกบทเดิมกับลูกบทใหม่ที่จะมีไปไม่ได้ หรือหาในลูกบทเดิมขัดกับกฎหมายใหม่ทำอย่างไร จะสามารถดำเนินการเรื่องนั้นต่อไป
- 15 ได้อย่างไร และถ้าขัดกันจริง ๆ ลูกบทใหม่ก็ยังไม่ออก ใครจะเป็นผู้กำหนดว่าช่วงรอยต่อระหว่างกฎหมายใหม่ใช้แล้วกับลูกบทใหม่ที่จะออก แต่ยังไม่ออกสักที และเกิดปัญหาขึ้นใครจะเป็นคนชี้หรือกำหนดหลักเกณฑ์ว่าควรจะทำอย่างไร ยกตัวอย่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล

เรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ บทเฉพาะกาลจะเขียนไว้ชัดเจน ถ้าหากว่าของเดิมกับของใหม่

ยังไม่สอดคล้องกัน ไม่สามารถปฏิบัติได้จะทำอย่างไรต่อไป ให้คณะกรรมการชุดไหนเป็นคนกำหนด

- 20 เพื่อแก้ปัญหาในรายนี้อย่างนี้ ซึ่งดิฉันยังไม่เห็นรายละเอียดในส่วนนี้รายงานฉบับนี้

ประการที่ ๕ จริงอยู่แม้ในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ ท่านจะเขียนไว้ในมาตรา

ต้น ๆ ว่าให้นำพระราชบัญญัติการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาบังคับใช้ด้วย แต่ในเนื้อหาในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้มีหลายเรื่องที่ต้องยื่นคำร้อง ต้องขอใบอนุญาตต่าง ๆ ท่านอย่าลืมว่าแรงงานมีหลายประเภท รู้ภาษาไทยก็มี ไม่รู้ภาษาไทยก็มี หรือแรงงานที่อยู่ในพื้นที่

- 25 ที่ไม่สะดวกที่จะเอากะดาขมาเขียนหนังสือ ยกตัวอย่าง อยู่กลางทะเล อยู่บนแท่นขุดเจาะ

หากกระดาศไม่ได้ แต่อิเล็กทรอนิกส์ทันสมัยทุกคนมีโทรศัพท์มือถือ ท่านจะตอกย้ำไว้ในข้อเสนอได้หรือไม่ว่า สิ่งเหล่านี้อย่าเอามาเป็นกระดาศอย่างเดียว เพราะในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้

- 5 ท่านเองยังเขียนไว้เลยว่า ประมทที่ออกไปทำงานในทะเล เจ้าของเรือต้องมีเอกสาร คือ กระดาศ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานหรือแรงงานได้รู้สิทธิของตัวเอง แต่ว่ายังขาดไปว่าแล้วแรงงานนั้นถ้าเขาต้องการยื่นคำร้อง หรือได้รับความเดือดร้อนเขาอยากจจะร้อง เขาต้องร้องเป็นเอกสารด้วยหรือไม่

เพราะท่านเขียนจำกัดไว้เฉพาะว่าเอกสาร ไม่ได้บอกว่าเอกสารและอิเล็กทรอนิกส์ จจริงอยู่แม้ว่า ในมาตราต้น ๆ จะเขียนไว้อย่างนั้น แต่ในทางปฏิบัติเวลาออกกฎกระทรวงหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ

- 10 ได้นำสิ่งนี้มาคำนึงด้วยหรือไม่ อยากจะให้ท่านตอกย้ำไปในข้อเสนอหรือข้อสังเกตด้วยว่า ลูกบทหรือหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะออกมาอย่าลืมเรื่องอิเล็กทรอนิกส์ เพราะแรงงานมีหลายประเภท ที่ไม่รู้ภาษาไทยจะทำอย่างไร จะช่วยเขาได้อย่างไร

ประการที่ ๖ เรื่องการคุ้มครองข้อเท็จจริงอันไม่พึงเปิดเผย ท่านกำหนดโทษไว้ แต่ว่าการกำหนดไว้เพียงนี้ปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันสำหรับคนที่ไม่เท่าเทียมกัน ที่กล่าวอย่างนี้

- 15 เพราะว่าคนทั่วไปอย่างดิฉันเข้าไม่ถึงข้อมูล บังเอิญไปแอบรู้มาและเปิดเผยมีความผิด แต่คนที่อยู่ในวงการ กรรมการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ทราบอยู่ แต่นำสิ่งเหล่านี้มาเปิดเผย จะต้องรับโทษหนักขึ้นหรือไม่ หรือรับโทษเท่าคนอื่นทั่วไปที่ไม่มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้

ประการที่ ๗ ท่านร่างประมวลกฎหมายมาดีแล้ว แต่ดิฉันคิดว่าหัวใจสำคัญ อีกอันหนึ่งที่จะทำให้ประมวลกฎหมายฉบับนี้สำเร็จและเดินหน้าต่อไปได้ คือ ร่างพระราชบัญญัติ

- 20 ให้ใช้ประมวลกฎหมายแรงงาน พ.ศ. ท่านทำงานมาตั้งมากแล้วเพิ่มอีกนิตหนึ่งได้หรือไม่ ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายแรงงาน พ.ศ. มีเนื้อหาว่าที่จะเริ่มใช้เป็นอย่างไรบ้าง เพื่อเป็นตุ๊กตาหรือเป็นตัวอย่างให้คนที่เขาจะรับไปดำเนินการต่อไป เขาจะได้มีแนวความคิดว่า เรื่องเหล่านี้ที่จะต้องคำนึงถึงด้วย เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

- ประการที่ ๘ ดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญมาก เราพบปัญหาหลายครั้งในการจัดทำประมวลกฎหมายฉบับใหม่ คือ การทำความเข้าใจความเข้าใจทั้งก่อน ระหว่าง และหลังจากที่มีประมวลกฎหมายในเรื่อนั้นแล้ว แม้จะนำเรื่องเดิม ๆ มารวมกันไว้ก็ตาม แต่ท่านอย่าลืมนำเรื่องเดิม ๆ แต่เปลี่ยนวิธีการใหม่ พระราชบัญญัติ จำนวน ๑๓ ฉบับ เปลี่ยนมาเป็นประมวลกฎหมายฉบับเดียว ความรู้ ความไม่เข้าใจ และความสับสนของคนที่ไม่ใช่นักกฎหมายจะมีค่อนข้างมาก ทำอย่างไรให้เขาเข้าใจและเกิดความมั่นใจว่าสิ่งที่เสนอขึ้นใหม่จะต้องดีกว่าเดิม ชัดเจนกว่าเดิม คุ่มครอง และให้สิทธิของผู้เกี่ยวข้องมากกว่าเดิม ดิฉันคิดว่าสิ่งเหล่านี้จะทำให้รายงานฉบับนี้ของท่าน
- 10 มีความสมบูรณ์มากขึ้น และมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จมากขึ้น ขอบพระคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : เชิญศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์ ครับ

- ศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน ศาสตราจารย์นิสตาร์ เวชยานนท์ สมาชิกวุฒิสภา คนขึ้นชมแล้ว พูดถึงรายละเอียดกฎหมายแล้ว ภาพรวมแล้ว ดิฉันขอนอกเหนือจากนั้นจะได้ไม่ซ้ำกัน
- 15 ๑. คำว่า “แรงงาน” ในต่างประเทศจะมีบลูคอลลาร์ (blue collar) กับไวต์คอลลาร์ (white collar) กฎหมายที่ท่านจะทำเป็นแคบลูคอลลาร์หรือรวมไวต์คอลลาร์ด้วย เพราะว่าแนวโน้มในอนาคต แต่ท่านต้องนำไปทำเคพีไออันหนึ่ง คือ ท่านต้องพยายามลดเปอร์เซ็นต์ของบลูคอลลาร์ให้เป็นไวต์คอลลาร์เพื่อเพิ่มโปรดักทิวิตี (productivity) อันนี้ คือ เคพีไอ (Key Performance Indicator : KPI) ที่ท่านต้องตั้งเป้าหมายไว้ เพราะว่าประเทศไทยคงไม่ได้เป็น
- 20 ประเทศที่ส่งออกแต่แรงงานเพียงอย่างเดียว เราต้องมีการพัฒนา อัปเกรด (upgrade) ส่งแรงงานที่มีทักษะ มีฝีมือออกไปต่างประเทศ ดิฉันยังไม่เห็นในส่วนนี้ เห็นแต่ท่านบอกว่าลูกจ้าง หมายถึงผู้ซึ่งตกลงทำงานให้แก่นายจ้างเพื่อรับค่าจ้าง ซึ่งไวต์คอลลาร์เป็นแบบนี้ อันนี้เป็นประเด็นปลีกย่อยเท่านั้น ดิฉันขอชื่นชมว่า ท่านเลือกนำเรื่องยากมาทำ คนส่วนใหญ่ทำเรื่องง่าย ๆ ใคร ๆ ก็ทำได้

๒. ความจริงแล้วเวลาพูดถึงเรื่องแรงงานสัมพันธ์จะเห็นได้ว่าไม่มีปัญหานี้ในบริษัทข้ามชาติ ในบริษัทยักษ์ใหญ่ เพราะว่าเขาเป็นฮิวแมนแคปิตัลแมนเนจเม้นต์ (human capital

5 management) แต่เรายังจะเน้นแต่เรื่องแรงงานอยู่ กฎหมายแรงงานเป็นลักษณะ

กฎหมายที่ออกมาเป็นเชิงรับ แต่ฮิวแมนแคปิตัลเอซอาร์โซลูชัน (Human Capital - HR Solution) คือ การทำเรื่องที่เป็นเชิงรุก ก่อนที่เขาจะมาเรียกร้อง ท่านให้เขาไปเสียก่อน เพราะฉะนั้น

ท่านควรจะสนับสนุนส่งเสริมให้เอสเอ็มอี ซึ่งสามารถจะเป็นเอซอาร์ (Human Resources : HR) เมื่อเป็นเอซอาร์แล้วจะได้ไม่ต้องมามีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายแรงงานว่าหยุดได้เท่าไร ลาได้เท่าไร

10 เพราะบริษัทพวกนี้ไม่ต้องมาหยุด มาลา สามารถทำงานที่ไหนก็ได้ แต่ต้องส่งงาน เมื่อสักครู่นี้บอกว่ามาจากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์หรือนิด้า สอนไปแล้วนำไปทำด้วย

๓. ความจริงแล้วในกรอบแนวคิดของท่านสิ่งที่ขาดไป คือ ท่านสามารถจะกำหนดกฎหมายแรงงานภายในประเทศได้ แต่ไม่สามารถจะไปกำหนดที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศได้

เพราะว่าแต่ละประเทศต่างมีกฎหมายของเขาเอง ยกตัวอย่าง สหรัฐอเมริกา กฎหมายแรงงาน

15 แต่ละรัฐจะแตกต่างกัน ดิฉันอยากจะให้ในแต่ละภาคของประเทศไทยมีความแตกต่าง เพราะว่าเกิดความไม่เท่าเทียมกัน ถ้าท่านใช้ไม้บรรทัดเดียวกัน ถ้าจะทำประมวลกฎหมาย

เหล่านี้ กรอบของท่านควรมีลักษณะนี้ สิ่งสำคัญ คือ ดิฉันอยากจะให้มีเคพีไอ ต้องลดอันสกีลด์ (unskilled) ตอนนี้ที่คนไม่อยากจะขึ้นค่าแรง เพราะว่า การขึ้นค่าแรงจะรวมถึงการขึ้นค่าแรง

ให้แรงงานต่างด้าวด้วย ซึ่งดิฉันเป็นคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

20 งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. พบว่า งบประมาณค่ารักษาพยาบาลที่ต้องเสียอยู่ทุกปี จำนวน ๖๐๐ - ๗๐๐ ล้านบาท คนไทยไม่ได้ประโยชน์ และต่อไปจะมากขึ้น ถ้ามว่า

ใครจะรับภาระ เพราะฉะนั้น ดิฉันอยากจะให้คำนึงถึงในส่วนต่างๆ เหล่านี้ด้วย ดิฉันอยากจะให้เพิ่มอีโคโลจี (ecology) ดิฉันสังเกตเห็นอย่างหนึ่งว่า การพิจารณาเรื่องแรงงานยังเป็นระบบ

ราชการ ในความเป็นจริงแล้วเรื่องแรงงานค่อนข้างจะต้องรวดเร็ว เมื่อเร็ว ๆ นี้ประธานาธิบดี

ของประเทศจีนมีการเดินทางไปเยือนประเทศเวียดนาม เพราะว่าการเข้าไปลงทุน

ในประเทศเวียดนามมาก เพราะว่าการกฎหมายแรงงานปรับตัวอย่างรวดเร็ว แต่ของเราต้องรอ

- 5 เพราะฉะนั้น ในกฎหมาย คำว่า “รีสิเลียนซ์” (resilience) ล้มแล้วลุก ความจริงแล้วสำนักงาน
สภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีการพูดถึง แต่ทำไม่ได้ ล้มแล้วลุกไม่ขึ้น
หรือการเปลี่ยนสเกลของคนให้พัฒนาสเกลอื่นทำไม่ทันกับความต้องการของโลกที่เปลี่ยนไป
เพราะฉะนั้น ดิฉันอยากจะให้กฎหมายมีลักษณะที่เร็วกว่านี้

๔. เมื่อสักครู่พูดถึงเรื่องงบประมาณแล้ว ดิฉันอยากจะให้มีกองทุน ท่านเห็นหรือไม่

- 10 กรณีการพาดนงานกลับมาจากประเทศอิสราเอลต้องเสียค่าใช้จ่ายเท่าไร ถ้าเขายังมีการรบกัน
เราต้องพากลับมาอีก เพราะฉะนั้น ถ้ามีกองทุนตรงนี้ก็จะบริหารจัดการความเสี่ยง แต่แต่ละประเทศ
ที่ไปทำงานความเสี่ยงไม่เท่ากัน การบริหารจัดการความเสี่ยงเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้จะทำเช่นไร
ดิฉันอยากจะให้ช่วยดูด้วย กรณีเรื่องบทลงโทษดิฉันไม่เชี่ยวชาญ และเพิ่งมาอ่านเอกสารของท่าน
ไม่ถึง ๕ นาที กรณีลูกจ้างขอลากลับไปดูแลพ่อแม่ แต่ผู้จัดการไม่ยอม จนเขาไปร้องขอ
15 ความเป็นธรรมในโซเชียล (social) กรณีอย่างนี้ต้องมี เพราะฉะนั้น เรื่องบทกำหนดโทษ
ทั้งหลายทั้งปวง กฎหมายมีหลายฉบับ แต่ขาดการกำกับดูแล ท่านจะดำเนินการอย่างไรในเรื่องนี้
และเรื่องมาตรการแรงงาน ความจริงแล้วไปขึ้นกับไอแอลโอ เมื่อเราเข้าไปลงนามรับรองสนธิสัญญา
เท่ากับว่าต้องปฏิบัติตามเขา แต่ดิฉันสงสัยคิดว่าเราจะช้ากว่าเขาอยู่เรื่อย อย่างเรื่องคนที่เป็นโรคเอดส์
มีการออกมาตราการมาอย่างละเอียดมากกว่าทำอะไรได้ ทำอะไรไม่ได้ แต่ดิฉันยังไม่เห็นประเทศไทย
20 ดำเนินการอย่างไร ยังคงเป็นแบบเดิม หรือเรื่องแอลจีบีที (Lesbian Gay Bisexual and
Transgender : LGBT) ที่มีมาตั้งนานแล้ว แต่เราเพิ่งจะมาเริ่มทำ เพราะฉะนั้น ดิฉันไม่อยากจะให้
หน่วยงานที่ดูแลเรื่องแรงงานเป็นระบบราชการ ๑๐๐ เปอร์เซนต์

เนื่องจากหน่วยงานที่ดูแลเรื่องแรงงาน ถ้าเป็นระบบราชการ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แก้ปัญหาไม่ทันทั่วทั้งที่มีมาตรการหนึ่งที่ท่านแก้ไข ท่านบอกว่าการที่เราจะไปตั้งศูนย์ที่จะทดสอบฝีมือแรงงานต้องได้รับ

- 5 การอนุญาตจากอธิบดีท่านนั้น ตรงนี้ดิฉันไม่ว่าอะไร แต่กว่าจะได้รับอนุญาตคงไม่ทันการความจริงแล้วท่านต้องให้เอกชนเป็นคนดำเนินการ ที่สำคัญ คือ ท่านต้องให้เขาโมนิเตอร์ (monitor) สามารถที่จะไปสอบเอง แล้วนำไปรับรองนั้นมาอัปเกรด แทนที่จะต้องไปตามขั้นตอนของระบบราชการ อันนี้เป็นอย่างหนึ่งที่จะทำให้เราไม่สามารถที่จะไปแข่งขันกับประเทศที่เร็วกว่าเราได้ขอขอบคุณค่ะ

- 10 ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณศาสตราจารย์นิสสารก์ เวชยานนท์ (การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับถัดไป เชิญท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ครับ
- 15 นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ สมาชิกวุฒิสภา ผมขออนุญาตไม่ลงไปในรายละเอียด แต่จะเล่าถึงสถานการณ์ เพื่อที่จะฝากท่านประธานคณะกรรมการการแรงงาน และให้กำลังใจ การที่ท่านจัดทำประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้มาให้วุฒิสภาพิจารณา ท่านประธานครับ ผมคิดว่า

- 20 แรงงานในประเทศไทยมีทั้งนำเข้าส่งออก การส่งออกแรงงานของประเทศไทยต้องมีคุณภาพอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นแรงงานที่ไปประเทศกลุ่มตะวันออกกลางหรือประเทศกลุ่มเอเชีย ยกตัวอย่างประเทศเกาหลีใต้ จะต้องฝึกฝั้นมาก แต่กลับมาเรื่อนำเข้าแรงงานของประเทศไทย ผมคิดว่าน่าจะต้องฝึกฝั้นมากขึ้น เพราะว่าบางจังหวัดในภาคกลางของประเทศไทย ได้ขึ้นชื่อว่า เป็นเมืองหลวงของแรงงานประเทศเพื่อนบ้าน ผมให้ข้อสังเกตว่า ประเทศไทยค่าแรงขั้นต่ำไม่สูง
- 25 เหมือนประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ แต่ทำไมแรงงานนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน

จึงมีจำนวนมาก เพราะว่าคนไทยใจดี เป็นม้าอารี เข้ามาแล้วไม่ว่าเจ็บไข้ได้ป่วยดูแลอย่างดี
แถมเข้ามาแล้วมีครอบครัว เกิดลูกหลานในประเทศไทยจะได้สิทธิต่าง ๆ เป็นต้น สิ่งที่สำคัญ

5 ผมต้องการฝากท่านกรรมการแรงงานว่า ในเรื่องของผู้มีอิทธิพล เริ่มมาจากแรงงาน
เพื่อนบ้านบางประเทศ เอาเป็นว่าเดี๋ยวนี้คนไทยในถิ่นนั้น ๆ บางแห่งจะต้องเดินก้มหน้าก้มตา
เพราะว่าแรงงานเพื่อนบ้านแสดงอิทธิฤทธิ์ อิทธิพล และบอกว่าถ้าคนไทยมาก็จะทำร้าย
ซึ่งเป็นข่าวเมื่อไม่นานมานี้ แล้วไม่กลัวกฎหมายไทย เพราะว่าทำร้ายคนไทยเสร็จแล้วสามารถ
หลบหนีข้ามกลับประเทศได้ เพราะมีรั้วพรมแดนติดกับประเทศไทย เป็นต้น หรือกรณีการเข้ามา

10 ตามชายแดน ขออนุญาตไม่บอกว่าเป็นประเทศไหน แต่เป็นประเทศเพื่อนบ้าน ตั้งแต่สมัย
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ เราได้ลงไปพบว่าจังหวัดชายแดนของประเทศไทยจะมีแรงงานประเภท
มาเข้าเียนกลับเป็นจำนวนมาก ดังนั้น สิ่งที่จะตามมาไม่พ้นสิ่งผิดกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นยาเสพติด
ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอื่น ๆ จึงอยากจะฝากท่านประธานคณะกรรมการการแรงงานให้พิจารณาด้วย
เป็นเรื่องที่เราเห็นว่า ควรดูปริมาณหรือไม่ ปริมาณแรงงานเพื่อนบ้านเข้ามาในประเทศไทย

15 เรามีตัวเลขชัดเจนหรือไม่ ตัวเลขจริงเท่าไร ตัวเลขแฝงเท่าไร ยกตัวอย่าง แรงงานเพื่อนบ้าน
เข้ามาทำงานบ้านเพียงวันเดียว แล้วยกเค้าเจ้าของบ้าน เป็นต้น หรือมาทำแรงงานภาคการเกษตร
เช่น จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร มีธุรกิจการทำไร่อ้อย ตรงนั้นเป็นแรงงานเพื่อนบ้าน
เกือบทั้งนั้น เพราะการทำไร่อ้อยเหนื่อย เป็นสิ่งที่แรงงานไทยไม่ค่อยจะนิยมทำกัน เราไม่ได้รังเกียจ
พี่น้องแรงงานประเทศเพื่อนบ้านจะเข้ามาทำมาหากิน ถ้าทำถูกต้อง ไม่เป็นพิษเป็นภัย

20 ต่อความมั่นคงต่าง ๆ ผมคิดว่ามนุษย์เราควรจะมีเมตตากัน แต่ถ้าปล่อยปละละเลยว่าแรงงาน
ที่เข้ามาแฝงตัวมาไม่ถูกกฎหมาย นำห้วงว่าการที่เข้ามาแล้วมาประกอบอาชญากรรมมาทำร้าย
คนไทย แต่ได้รับสิทธิการคุ้มครอง ดูแล รักษา ยกตัวอย่าง จังหวัดตาก เราลงพื้นที่ไปได้รับรายงาน
ว่า โรงพยาบาลบริเวณชายแดนของจังหวัดตากหลายอำเภอต้องรับภาระเรื่องงบประมาณที่จะต้อง
ดูแลพี่น้องแรงงานประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น ดังนั้น สิ่งที่จะฝากให้ท่านประธานคณะกรรมการ

25 การแรงงานไว้ คือ เรื่องความมั่นคง เรื่องที่จะต้องควบคุม มีกฎหมายดูแลในกรณีที่บางกลุ่ม

บางคนจะแสดงอิทธิฤทธิ์ อิทธิพลในประเทศไทย ยกพวกทะเลาะกัน ตีมีสสุราของมีนมาแล้ว ทะเลาะกัน อย่างนี้ต้องเข้มงวด ต้องห้ามโดยเด็ดขาด ยกตัวอย่าง ประเทศสิงคโปร์ ถ้าแรงงาน

- 5 ทำผิดกฎหมายแม้กระทั่งแรงงานไทยไปละเมิดกฎหมายประเทศสิงคโปร์ ยังมีกฎหมายเขียนดี และโทษแรงมาก ดังนั้น เมื่อท่านจะพิจารณากฎหมาย ท่านรวมย่อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ๑๓ ฉบับมาแล้ว ฝากเรื่องแรงงานที่ประพฤตินอกกลุ่มนอกทางและกระทบต่อความมั่นคง ของประเทศไทยให้ปรากฏอยู่ในประมวลกฎหมายฉบับนี้ที่ท่านกำลังพิจารณาอยู่ด้วย ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ เชิญท่านอนุพร อรุณรัตน์ ครี

5 นายอนุพร อรุณรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายอนุพร อรุณรัตน์ สมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณคณะกรรมการการแรงงาน วุฒิสภา โดยเฉพาะพลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว ที่ได้หยิบยกและรวบรวมกฎหมายทั้งหมดมาพัฒนาระบบกฎหมายแรงงาน จำนวน ๑๓ ฉบับ ๑,๔๖๖ มาตรา ผมขอสนับสนุน แต่ขณะเดียวกันขออภิปรายสั้น ๆ ร่วมเสนอแนวคิดการทำประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ในข้อที่เป็นไปได้

10 และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง อาจมีการเพิ่มเติมหรือความเห็น ดังนี้

๑. อาจไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องกฎหมายแรงงานโดยตรง แต่ปัญหาที่สำคัญ คือ

มีการพูดคุยหรือมีการบัญญัติดูแลสิทธิแรงงานไทยที่เดินทางไปประกอบอาชีพแรงงาน หรือวิชาชีพแรงงานในต่างประเทศบ้างหรือไม่ เราห่วงคนของเราและคนต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทย มีอยู่ในบทหนึ่ง ประมาณหน้า ๑๐๐ กว่า อยากพูดตรงนี้ว่า แรงงานไทยที่ไปทำงานในต่างประเทศ

15 และนำรายได้เข้าประเทศไทย ได้มีการคุ้มครองตั้งแต่สัญญาที่จะไป ตรวจสอบอะไรต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของกระทรวงแรงงานอยู่แล้วด้วย ควรจะมีบทบัญญัติรวมอยู่ในประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้หมวดใดหมวดหนึ่งหรือไม่ ผมเรียนประสบการณ์ตรงของผม ผมเกี่ยวข้องกับเรื่องการ

จ้างแรงงานในประเทศแคนาดา ก่อนจะมาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ประเทศแคนาดาต้องการแรงงานมาก โดยเฉพาะแรงงานด้านกสิกรรม ไม่มีแรงงานกสิกรรมประเทศใดที่มีความรู้ความสามารถ

20 และความเชี่ยวชาญในการทำนา ไม่ว่าข้าวบาร์เลย์ วิต (wheat) หรือข้าวสาลี หรือข้าวคาโนลา (canola) ดีเท่ากับแรงงานไทย แต่ไม่มีแรงงานไทยในประเทศที่ต้องการแรงงานประเภทอย่างนี้ ทำไมไม่สนับสนุนแรงงานไทยที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรม การเพาะปลูกข้าว ในทางกฎหมายให้เขาไปทำงาน การทำงานไม่ใช่แรงงานกรรมกร เกษตรกรที่นั่นคำว่า “แรงงาน” ถือว่าระดับไวต์คอลลาร์ เพราะคุมเครื่อง ผู้ที่จบมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จบอะไรต่าง ๆ เหล่านี้บางที

25 ไม่มีงานทำ ควรจะสนับสนุน หรือไม่ ให้มีสถาบันหรือองค์กรอะไรต่าง ๆ สนับสนุน โดยเฉพาะ

- กระทรวงแรงงาน ทำตั้งแต่ต้นน้ำวางแผนการทำงาน ๕ - ๘ ปี ดูแลผลผลิต ๕ - ๘ ปี เพื่อตัดสินใจ
 5 เรื่องนี้ พี่พันธ์จริง ๆ ในประเทศแคนาดาเมื่อก่อนมี ๒ ชนิด คือ ข้าวสาลีกับข้าวบาร์เลย์ วันนี้มี
 ๑๒ สายพันธุ์พืชให้ชาวนาเลือกที่จะทำเป็นบิ๊กฟาร์ม (big farm) สมาร์ทฟาร์ม (smart farm) หรือ
 ฟาร์มแชร์ (farm share) มีความหมายมากมาย สิ่งเหล่านี้ควรให้แรงงานของเรา ซึ่งเป็นแรงงาน
 ระดับมีคุณค่า ผมไม่อยากใช้คำว่า “แรงงาน” เพราะดูแล้วเหมือนไปกดทับ แต่วันนี้แรงงาน
 สามารถพัฒนาได้ตั้งแต่การเลือกพื้นที่ การใช้เครื่องมือ จนกระทั่งไปปรึกษาโคออป (Co-op)
 10 ในการลงพืชพันธุ์ ใช้พืชพันธุ์ ใช้น้ำ ใช้เครื่องมือ จนกระทั่งเข้าสู่กระบวนการเก็บเกี่ยว ที่สำคัญ คือ
 สอนให้เด็กเข้าสู่กระบวนการตลาด เข้าสู่โคออป พัฒนาไปแข่งขันในระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค
 และถ้าเก่งขึ้นส่งผลผลิตไปแข่งขันระดับประเทศ เกษตรกรที่นั่นถ้าเป็นข้างล่างเขาจะไม่ให้นายทุน
 หรือพ่อค้าคนกลางระดับบนลงไปเกี่ยวกับระดับโคออป หรือระดับล่าง สิ่งเหล่านี้เป็นหน้าที่
 หรือภารกิจของผู้ที่จับด้านเกษตรกรรม ประเด็นที่อยากนำเสนอ คือ ได้ดูแลแรงงานเหล่านี้หรือไม่
 15 รู้หรือไม่ว่ามีงานอีกมาก กระทรวงแรงงานมีอะไรมากกว่าประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้
 ที่ได้รวบรวม ในวันนี้ถือว่าดีอยู่แล้ว

๒. จากประสบการณ์ตรง ผมเห็นด้วย และขอชื่นชมคณะกรรมการธิการ

ที่ยกร่างประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ อยากพูดถึงประสบการณ์ตรงในการเป็นนักกฎหมาย
 และทำงานด้านเกษตรกรรมด้วยว่า

- 20 ๒.๑ ความง่ายในการปรับปรุงให้ทันสมัยและการปฏิรูปกฎหมาย การที่มี
 กฎหมายลักษณะอย่างนี้ ในฐานะนักกฎหมายง่ายในการที่จะปรับปรุงให้ทันสมัยและปฏิรูปกฎหมาย
 เหล่านี้ให้ง่ายขึ้นในอนาคต ในประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้มีเงื่อนไข มีกลไกเหล่านี้หรือไม่
 สามารถแก้ไขปัญหาลักษณะที่จะเกิดขึ้น วันนี้เกิดขึ้นได้เร็วมาก ง่ายมาก และรวดเร็ว มีกลไก
 ในการแก้ไขปัญหาดังนี้เป็นระบบหรือไม่ เพื่อให้มั่นใจว่าการพัฒนาใหม่ ๆ ในประมวลกฎหมาย
 25 แรงงานฉบับนี้สามารถทำได้ทันที และมีประสิทธิภาพ ผมขอฝากเป็นข้อสังเกตนำเสนอร่วมไปกับ
 ความเห็นด้วย

๒.๒ ความสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ในฐานะที่มีประสบการณ์
ในต่างประเทศด้วย ประมวลกฎหมายต่าง ๆ ที่รวมไว้ ได้มีโอกาสที่จะประสานกับกฎหมายแรงงาน

- 5 ระหว่างประเทศเข้ามาร่วมหรือไม่ หรือรวบรวมประมวลกฎหมายเฉพาะ ๑๓ ฉบับอย่างเดียว
ในกฎหมาย ๑๓ ฉบับ เป็นพื้นฐานบางส่วนมาจากกฎหมายแรงงานระหว่างประเทศ เช่น
องค์การแรงงานประเทศกำหนดไอแอลโอ ในการช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและสภาพการทำงาน
ของคนงานควบคู่ไปกับการเสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศไทยในเวทีโลกในเรื่องกฎหมาย
แรงงาน

- 10 ๒.๓ การเสริมศักยภาพของคนงานและนายจ้าง ประมวลกฎหมายแรงงาน
ฉบับนี้ที่นำมารวบรวมได้แก้ไขเพิ่มเติมในการจัดการศักยภาพของนายจ้างและลูกจ้างอย่างมี
ประสิทธิภาพ หรือมีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างชัดเจน และเสริมสร้าง
สิ่งแวดล้อมในการทำงานอย่างกลมกลืนกันหรือไม่ เป็นเรื่องที่ผมมองไปข้างหน้าว่าถ้ามองแต่เฉพาะ
กฎหมายเดิม ผมอยากนำเสนอว่าต้องกลมกลืน สามารถลดข้อพิพาท และส่งเสริมสภาพแวดล้อม

- 15 การทำงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้างมากยิ่งขึ้น

๓. การระงับข้อพิพาทที่คล่องตัว ในฐานะนักกฎหมายมีปัญหามาก ณ วันนี้
ศาลแรงงานยังมีปัญหามากมาย ประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ได้รวบรวมนำไปสู่การแก้ไข
ข้อพิพาทแรงงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นหรือไม่ กฎหมายที่ชัดเจนและรวมกลุ่มเป็นประมวล
กฎหมายในลักษณะนี้ผมเห็นว่าสามารถเร่งรัด แก้ไข ระงับข้อพิพาทได้ดี เป็นประโยชน์

- 20 ต่อพนักงาน ลูกจ้าง และนายจ้าง

๔. การปฏิบัติตามกฎระเบียบและการตรวจสอบที่ได้รับการปรับปรุงแล้ว
สำหรับหน่วยงานที่กำกับดูแล ประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ฉบับเดียวสามารถเสริมสร้าง
ศักยภาพในการตรวจสอบการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดและการบังคับใช้กฎหมายได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ เป็นข้อสนับสนุนที่เห็นด้วย ในขณะเดียวกัน เพิ่มเติมภารกิจให้กับหน่วยงานที่กำกับ

- 25 ดูแลว่า สามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังสามารถช่วยระบุพื้นที่

ที่ขาดการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ผมเชื่อว่าในระหว่างที่ท่านทั้งหลายได้พิจารณากฎหมาย
จะมีบางพื้นที่ที่กฎหมายแรงงานเดิมเข้าไปไม่ถึง หรือยังดูแลไม่ทั่วหน้า หรือยังอ่อนแออยู่

- 5 เพราะฉะนั้น กฎระเบียบเหล่านี้สามารถให้ประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้เข้าไปแทรกแซง
หรือกำหนดเป้าหมายที่เขายังอ่อนแออยู่ได้

๕. ความท้าทายที่อาจเกิดขึ้น แม้จะเป็นประโยชน์อย่างมากตามที่หลายท่าน

นำเสนอ รวมทั้งผมด้วยในขั้นต้น แต่กระบวนการรวบรวมและประสานกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็น
ประมวลกฎหมายเดียวกันเป็นเรื่องท้าทาย จำเป็นต้องมีการพิจารณากฎหมายที่มีอยู่อย่างรอบคอบ

- 10 ผมเชื่อว่าท่านทั้งหลายได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว แต่การพัฒนาไปข้างหน้าให้มากขึ้น

การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะนายจ้างจากต่างประเทศ

มีความสำคัญมากในการพัฒนากฎและยกระดับแรงงานไปสู่อีกระดับหนึ่ง การร่างกฎหมาย

และการทบทวนที่อาจครอบคลุมกระบวนการนี้ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้มีการร่างกฎหมาย
ที่ป้องกัน -----

15

ส่วนที่สำคัญของกฎหมายเดิมเขาได้กำหนดไว้ กฎหมายแรงงานกว่าจะพัฒนาถึงวันนี้ สมัยก่อน ๔๐ - ๕๐ ปีที่แล้ว มีการประทุ้งมีการต่อต้านระหว่างลูกจ้างและนายจ้างกันอย่างรุนแรง

5 กว่าจะประสบความสำเร็จในการเลิกการประทุ้งหรือการต่อต้าน คือ การมีประมวลกฎหมายอาญา

และมีศาลแรงงาน โดยศาลแรงงานได้มีคำวินิจฉัยในการปกป้องส่วนสำคัญของนายจ้าง และลูกจ้างไว้ เพราะฉะนั้น ประมวลกฎหมายฉบับนี้เราได้รวบรวม ครอบคลุม และสะท้อนถึง สิ่งที่ได้ปกป้องไว้ รวมทั้งการพัฒนาเป็นกฎหมายฉบับใหม่ได้เท่าทันแล้วหรือไม่ การมีส่วนร่วม ของผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย สหภาพแรงงาน สมาคมนายจ้าง ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

10 ตัวแทนคนงานในการพัฒนาประมวลกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ข้อมูลเหล่านี้ ท่านทั้งหลายที่มีความเชี่ยวชาญเหล่านั้นสามารถช่วยได้ เราได้รับฟังอย่างสมดุลหรือยัง ให้ความสำคัญ ยุติธรรมทุกฝ่ายหรือไม่ และที่สำคัญขอขบธรรมตามหลักเดอะรูลออฟลอว์ (The Rule of Law) หรือหลักนิติธรรมที่จะใช้งานได้จริงหรือไม่ นี่เป็นสาระสำคัญในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ ทำงานคดีแรงงานมาตั้งแต่สมัยก่อน เรื่องนี้สำคัญมาก ความชอบธรรมที่จะเกิดขึ้นกับแรงงาน

15 ทุกฝ่าย รวมทั้งนายจ้าง และใช้งานได้จริง

๖. เรื่องแผนการรณรงค์ อยากให้มีแผนการรณรงค์ นอกจากเราจะได้มีการจัดทำ

ประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้แล้ว เมื่อสักครู่นี้ท่านศาสตราจารย์พิเศษกาญจนารัตน์ ลีวีโรจน์ ได้พูดไว้ ผมเห็นด้วย แต่อยากจะเพิ่มเติมว่า แผนการรณรงค์ให้ความรู้และความตระหนักรู้ ประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้สมบูรณ์หรืออาจสมบูรณ์ แต่ต้องมีแผนการรณรงค์ที่จะให้

20 ทุกภาคส่วนได้ตระหนักรู้และให้ความรู้กับเขาตั้งแต่วันที่เราร่างจนถึงวันนี้ ในอนาคตข้างหน้า

ไม่ต้องกล่าวถึง เพราะว่าต้องทำอยู่แล้ว การรณรงค์ให้มีความรู้ตระหนักรู้อย่างกว้างขวาง เป็นสิ่งสำคัญในการแจ้งให้ผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมดทราบว่า จะมีประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ มีผลบังคับใช้และผลกระทบที่จะตามมากับพวกเขาเหล่านั้น ขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการรับรองว่าประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้จะได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ นี่คือเรื่องหนึ่ง

25 ที่อยากจะนำเสนอในสิ่งที่เป็นอดีต ปัจจุบัน และโดยเฉพาะในอนาคตที่จะเกิดขึ้นเหล่านี้

โดยสรุปแม้ว่าในการยกร่างประมวลกฎหมายแรงงานในประเทศไทยจะมีความซับซ้อน ต้องขอขอบคุณกรรมการทุกท่าน ผมทราบว่าเรื่องเหล่านี้มีความซับซ้อนมาก

- 5 ต้องมีการวางแผนและดำเนินการอย่างรอบคอบ เมื่อสักครู่นี้ที่ท่านอภิปราย ผมเห็นด้วย แต่ประโยชน์ที่เป็นไปได้ในแง่ของความชัดเจน ความมีประสิทธิภาพและการปฏิบัติตามกฎหมาย จะทำให้เป็นความพยายามที่คุ้มค่า ถือว่าเป็นก้าวสำคัญสู่การปรับปรุงแรงงานสัมพันธ์ให้ทันสมัย และเสริมสร้างกรอบกฎหมายสำหรับแรงงานในประเทศไทย ขอขอบคุณคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการทุกท่าน รวมทั้งผู้ที่มาชี้แจงครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณอนุพร อรุณรัตน์ เชิญท่านสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ ครับ

- นางสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมขอแสดงความชื่นชมในความพยายามและความสำเร็จของการยกร่างประมวลกฎหมายแรงงานที่นำเสนอต่อวุฒิสภาในวันนี้ ผมขอเสนอแนะเพื่อพิจารณา เพื่อเพิ่มเติมความสมบูรณ์ของรายงานฉบับนี้ ดังนี้

๑. เรื่องการทบทวนวรรณกรรม ในเรื่องประมวลกฎหมายเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป ทวีปยุโรปเป็นทวีปที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายหรือที่เรียกว่า ซีวิลลอว์ซิสเต็ม (Civil Law System) ซึ่งต่างจากประเทศอังกฤษ และต่อมาสหรัฐอเมริกาและหลายประเทศที่ใช้ระบบจารีตประเพณี หรือที่เรียกว่าคอมมอนลอว์ซิสเต็ม (Common Law System) ในประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมายจึงได้ร่างกฎหมายออกมาเป็นประมวล เช่น ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในส่วนของประมวลกฎหมายอาญาถือว่าเป็นประมวลกฎหมายที่สะท้อนถึงความผิดในตัวเองที่สังคมได้มีประวัติศาสตร์ต่อเนื่องกันมาว่าเป็นความผิดและควรที่จะถึงระดับที่ตราเป็นกฎหมายและมีการลงโทษไว้ในกฎหมายโดยชัดเจน แต่ต่อมาเมื่อสังคมได้พัฒนาขึ้น ความผิดทั้งหลายไม่ได้เป็นความผิดเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับศีลธรรมและความสงบเรียบร้อย
- 25 แต่เป็นความผิดทางเทคนิค ซึ่งในการทบทวนวรรณกรรมนี้ใช้คำว่า เทคนิคลอว์ (Technical Law)

ซึ่งความผิดทางเทคนิคหรือแม้กระทั่งไม่ใช่ความผิดแต่เป็นการสร้างกติกาสังคมและเศรษฐกิจขึ้นมาในทางเทคนิค ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับความประพฤติทางสังคม หรือจารีตประเพณี

5 หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ด้วยเหตุนี้เอง จึงได้มีกฎหมายใหม่เกิดขึ้นมากมาย

ที่เป็นกฎหมายที่เรียกว่า กฎหมายทางเทคนิค และในหลายกรณีได้รวบรวมเช่นเดียวกันกับวิธีการในการจัดทำประมวลกฎหมายสมัยก่อน คือ มีการแบ่งออกเป็นลักษณะ ออกเป็นหมวด

ออกเป็นส่วนต่าง ๆ แต่การแบ่งออกเป็นลักษณะเป็นหมวด เป็นส่วนต่าง ๆ ในฐานะของระบบ

ประมวลกฎหมายจะประกอบด้วยจิตวิญญาณของแต่ละเรื่องที่จะต้องสะท้อนออกมาอย่างชัดเจน

10 ไม่ว่าทางใดทางหนึ่งของบทบัญญัตินั้น ๆ มากกว่าการรวบรวมตัวบทกฎหมายเข้ามาเป็นลักษณะ

เป็นหมวดหรือเป็นส่วนเท่านั้น ซึ่งในบริบทอันหลังนี้เป็นบริบทที่ประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย

จารีตประเพณีหรือกฎหมายคอมมอนลอว์ ได้นำไปบัญญัติเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร เพราะว่า

ประเทศที่ใช้กฎหมายจารีตประเพณีหลักกฎหมายเกิดจากคำพิพากษาของศาล มิได้เกิดจาก

การบัญญัติกฎหมาย แต่เมื่อสังคมได้พัฒนามากขึ้น ความจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายเป็น

15 ลายลักษณ์อักษรมีมากขึ้น และในจำนวนกฎหมายลายลักษณ์อักษรมีส่วนหนึ่งที่จัดทำเป็น

ประมวลกฎหมายขึ้น ซึ่งท่านใช้คำว่า คอดีฟิเคชัน (codification) ซึ่งศัพท์นี้เป็นศัพท์ที่ใช้อยู่ใน

สหรัฐอเมริกา ซึ่งแตกต่างจากระบบประมวลกฎหมายดั้งเดิมที่ใช้ในยุโรป เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่า

ท่านจะทำรายงานนี้ให้สมบูรณ์ในเรื่องการทบทวนวรรณกรรม น่าจะเขียนเรื่องประมวลกฎหมาย

ในฟากยุโรป ประมวลกฎหมายในฟากคอมมอนลอว์ โดยเฉพาะของสหรัฐอเมริกา และท่านได้พูดถึง

20 เรื่องการพัฒนากฎหมายในสมัยหลัง ที่ท่านเรียกว่า วิศวกรรมทางสังคมหรือโซเซียลเอนจิเนียร์

(social engineer) ซึ่งอันนี้เป็นการทบทวนวรรณกรรมที่ดี และแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ

ของการนำไปสู่บทบาทของรัฐที่เข้าไปแทรกแซงเจตนารมณ์ของเอกชนที่เป็นอิสระเสรี

เพราะโดยปกติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกันระหว่างบุคคล ๒ ฝ่าย หรือหลายฝ่าย เรียกว่าเป็นการแสดง

เจตนารมณ์โดยเสรี แต่การแสดงเจตนารมณ์โดยเสรีเป็นการแสดงเจตนารมณ์ที่สมบูรณ์แบบได้

25 ต่อเมื่อสังคมมีความเสมอภาค ถ้าสังคมไม่มีความเสมอภาค จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องแทรกแซง

ด้วยการมีกฎหมายขึ้นมา เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ซึ่งแนวคิดในเรื่องการพัฒนา
กฎหมายดังที่กล่าวมาแล้ว เกิดขึ้นจากการที่สมัยก่อนเมื่อมีผู้ผลิตกับผู้บริโภคทำสัญญากัน

- 5 ล้วนแล้วแต่เสียเปรียบผู้ผลิตทั้งสิ้น เพราะผู้ผลิตมีอำนาจทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า มีความรู้
ทางด้านกฎหมายที่ดีกว่า

จึงได้พัฒนาไปสู่การแทรกแซงของภาครัฐด้วยการยกร่างกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคขึ้น ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากนักกฎหมายอเมริกันท่านหนึ่งซึ่งเรียกชื่อว่าราล์ฟ เนเดอร์ (Ralph Nader)

- 5 เป็นผู้จุดประกายการพัฒนากฎหมายแบบสหรัฐอเมริกา ที่ให้รัฐออกกฎหมายเข้าไปแทรกแซงการตกลงระหว่างกันของเอกชน ซึ่งถือว่าเป็นเจตนาที่เป็นอิสระระหว่างคน ๒ คนหรือหลายคน เช่นเดียวกันเรื่องแรงงานสมัยก่อน ถือว่าเป็นการตกลงกันระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง ตกลงกันอย่างไรเป็นอย่างนั้น แต่ความไม่เสมอภาคกันในทางเศรษฐกิจและสังคมนำไปสู่ความไม่เสมอภาคในทางกฎหมาย จึงจำเป็นอย่างยั้งที่รัฐจะต้องเข้าไปแทรกแซง เพื่อให้เกิดการคุ้มครองผู้ใช้แรงงาน
- 10 ซึ่งมีเสรีภาพที่เท่าเทียมกัน แต่สามารถใช้สิทธิในเสรีภาพได้ด้อยกว่า เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทางสังคม มิติเหล่านี้เป็นมิติของพัฒนาการทางกฎหมายที่ว่าทำไมรัฐต้องเข้าไปแทรกแซง การเข้าไปแทรกแซงช่วงแรกเป็นการแทรกแซงกฎหมายที่ละฉบับ แต่ ณ วันนี้ ท่านได้นำกฎหมายเหล่านั้นมารวบรวมขึ้น ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกันกับคอดิพิเคชันของกฎหมายสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม ผมอยากจะให้คำนึงถึงแนวคิดหลักของประมวลกฎหมาย เพราะประเทศไทย
- 15 เป็นประเทศที่ใช้ระบบประมวลกฎหมาย จึงจำเป็นอย่างยั้งที่จะต้องมีการวินิจฉัยของแต่ละเรื่องของประมวลกฎหมาย เพราะในประมวลกฎหมายท่านผู้เขียนเรื่องการทบทวนวรรณกรรมคงจะทราบดีว่า หลักการที่สำคัญการทำประมวลกฎหมาย ถึงแม้ว่าช่วงแรกเป็นช่วงการดำเนินการโดยอาศัยหลักกฎหมายธรรมชาติของประมวลกฎหมายประเทศฝรั่งเศส แต่ตกผลึกตอนหลังว่ากฎหมายตามธรรมชาติบางครั้งอาจไม่ได้สอดคล้องกับประวัติศาสตร์ ประเพณีที่ดั้งเดิม
- 20 จึงได้นำหลักการของกฎหมายที่เป็นประวัติศาสตร์ของประเทศเยอรมนีเข้ามาเสริมด้วย เพราะฉะนั้น กฎหมายแรงงานของประเทศไทยเช่นเดียวกัน แม้ว่าเราจะนำหลักการสิทธิมนุษยชนจากต่างประเทศ หลักการสิทธิมนุษยชนที่สอดคล้องกับหลักนิติธรรม ต้องคำนึงถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และประเพณีตามหลักการของประมวลกฎหมายแบบประเทศเยอรมนีที่จะได้สะท้อนทำให้กฎหมายคำนึงถึงหลักการของสังคมวิทยากฎหมายรวมอยู่ด้วย เมื่อก้าวเข้าไปสู่
- 25 ตัวบทกฎหมาย ผมอยากตั้งข้อสังเกตว่าเรื่องคำนิยามที่เขียนไว้ในบทบัญญัติทั่วไป ได้มีคำนิยามบางคำนิยามควรจะ

ไปอยู่ในบทเฉพาะ เช่น คำว่า “คนประจำเรือ แรงงานประมง แรงงานทางทะเล” ไม่ควรจะมาอยู่ในบทบัญญัติทั่วไป แต่ควรอยู่ในบทบัญญัติของแรงงานทะเลเป็นต้น มิฉะนั้น จะต้องนำคำนิยาม

- 5 เหล่านี้จากทุกหมวด ทุกลักษณะเข้ามาอยู่ในบททั่วไป ซึ่งอาจทำให้เย็นเยื่อ เพราะบททั่วไปควรจะต้องเป็นบทที่พูดกว้าง ๆ ถ้าจะลงรายละเอียดต้องลงไปหมวดเฉพาะ ในลักษณะเฉพาะหรือในส่วนเฉพาะไป

๒. แรงงานปัจจุบันก้าวล้ำไปถึงแรงงานเทคโนโลยีแล้ว ท่านได้เขียนแต่ไว้บ้าง แต่ในร่างประมวลกฎหมายฉบับนี้ควรจะเปิดทางให้มีความชัดเจนว่า ถ้ามีการใช้แรงงานเทคโนโลยี
- 10 จะดำเนินการจัดการเกี่ยวกับแรงงานนั้นได้อย่างไร อย่างไรก็ตาม แรงงานเทคโนโลยีที่เข้ามาก็เข้ามาทดแทนแรงงานที่เป็นมนุษย์ เพราะฉะนั้น ความสัมพันธ์เหล่านี้เป็นความสัมพันธ์ที่สำคัญ

- และอาจต้องดูว่า ความสัมพันธ์แรงงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานเทคโนโลยีเป็นอย่างไร
๓. เรื่องการกำหนดโทษ ท่านได้พูดถึงโทษปรับสถานเดียว และนำหลักการโทษปรับเป็นพินัยมาใช้ ซึ่งเป็นเรื่องดี ผมอยากเรียนท่านว่า ถ้าสูงไปกว่าโทษปรับสถานเดียวที่เหนือ
- 15 ไปกว่าโทษปรับเป็นพินัย มีโทษอีกชนิดหนึ่งเรียกว่า โทษทางแพ่ง ผมอยากให้ท่านศึกษาเรื่องนี้และนำหลักการการกำหนดโทษทางแพ่งเข้ามาใช้ในประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ด้วย

- ผมขอแสดงความชื่นชมในความพยายามที่ทำให้ร่างประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ประสบความสำเร็จ และขอตั้งข้อสังเกตตามที่ได้กล่าวไปแล้ว หวังว่าท่านจะนำกลับไปพิจารณาเพื่อให้รายงานฉบับนี้มีความสมบูรณ์ขึ้นต่อไป ขอขอบคุณครับ

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านสภิตย์ ลิมพวงศ์พันธุ์ ลำดับต่อไป เชิญท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ เชิญครับ

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ผมต้องขอขอบคุณ
- 25 ที่ให้โอกาสผมได้แสดงความคิดเห็น ผมขอชื่นชมรายงานฉบับนี้ เพราะโดยส่วนตัวเคยเผชิญปัญหา

เรื่องพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับด้านอาหาร ซึ่งมีทั้งหมด ๑๖ ฉบับ และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำงานภายใต้พระราชบัญญัติทั้ง ๑๖ ฉบับ ขาดการบูรณาการจนกระทั่งระบบอาหารบ้านเรา

- 5 อีรุงตุงนังไปหมด จะใช้คำว่า “เคออส (chaos)” ก็ได้ สับสนอลหม่าน ซึ่งต้องการแนวคิดในการจัดทำประมวลกฎหมายเช่นเดียวกัน ท่านมีความกล้าหาญมากที่รวบรวมประมวลกฎหมายแรงงานจำนวน ๑๓ ฉบับ ๑,๑๔๖ มาตรา ให้เหลือ ๕๑๐ มาตรา แต่พลิกดูแล้วมี ๒๔๔ หน้า หนามาก เพราะฉะนั้น อาจจะตั้งข้อสังเกตหรือข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากหลายท่านพูด

๑. การสื่อสารให้คนเข้าใจ อ่านแล้วจะสับสน เพราะในนั้นมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาก ความจริงแล้วเรื่องแรงงานเกี่ยวข้องกับทุกคน ทุกวัย ทุกอาชีพ เป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีกฎหมายกลาง ซึ่งอาจเรียกว่า หมวดทั่วไป เขียนกลาง ๆ ไว้เลย ในขณะเดียวกัน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเด็นที่มีปัญหาแรงงานมาก ๆ เช่น ภาคการเกษตร ภาคการประมง หรือแรงงานที่ทำงานข้ามชาติ ซึ่งถ้าเป็นแบบนี้จะเป็นทางเลือกได้หรือไม่

๒. โครงสร้างการประมวลกฎหมาย ขอโทษที่ใช้คำแรง อัยยัยมาก

- 15 มีคณะกรรมการซึ่งมีรัฐมนตรี ๑๑ กระทรวง มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีหัวหน้าส่วนราชการผู้ทรงคุณวุฒิด้วย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกจำนวนมาก ที่น่าตกใจ คือ มีคณะกรรมการอีก ๓ กลุ่ม ได้แก่ คณะกรรมการว่าด้วยการส่งเสริมการมีงานทำ จำนวน ๕ คณะ คณะกรรมการกองทุนต่าง ๆ ในประมวลกฎหมายแรงงาน จำนวน ๖ คณะ และคณะกรรมการว่าด้วยหลักประกันความมั่นคงในการทำงาน จำนวน ๖ คณะ ถ้าเพื่อสมมติเรามีกฎหมายกลางและกฎหมายย่อยตามมา
- 20 และกระจายอำนาจให้มีการดูแลในหน่วยงานย่อย มิฉะนั้น อัยยัยมากครับ มีบางท่านให้ความเห็นไว้ว่า เรายึดระบบราชการมากไปหรือไม่

๓. ในการยกร่างประมวลกฎหมาย ผมอยากจะให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักกฎหมายในมิติต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสาธารณสุข เกษตร หรือแรงงานข้ามชาติ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาให้ข้อคิดเห็นอย่างละเอียด โดยยึดหลักการที่ท่านพูดว่า กฎหมาย

- 25 ต้องไม่ซ้ำซ้อน กฎหมายนี้ต้องคุ้มครองผู้บริโภค คุ้มครองผู้ทำงาน และคุ้มครองระบบทั้งหมด

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา (ม่วง) ๑๘/๔

เกิดความคล่องตัวในการทำงานต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งถ้าทำแบบนี้ได้อาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- 5 โดยสรุป คือ จากประสบการณ์ตรงที่ไปพบว่ามีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๖ ฉบับ ด้านอาหาร จนกระทั่งเราคิดอะไรไม่ออก จึงบอกว่าเป็นกรอบยุทธศาสตร์ในการจัดการด้านอาหาร และรู้ได้มากกว่า จากพระราชบัญญัติทั้งหมด ๑๖ ฉบับ จะทำกรอบอย่างไรไม่ให้ออกนอกกรอบ ยังหนักใจอยู่ ขอชื่นชมและขอให้ท่านประสบความสำเร็จ และเป็นตัวอย่างในการทำประมวลกฎหมายอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งจะมีประเด็นปัญหาคล้ายกันกับแรงงาน แต่ประเด็นอื่น ๆ เขาไม่มีเจ้าภาพหลัก เช่น ด้านอาหารไม่รู้ว่าจะใครจะเป็นเจ้าภาพหลัก แต่ด้านแรงงานยังมีกระทรวงแรงงาน ผมฝากช่วยพิจารณาประเด็นเหล่านี้ด้วย ผมขอขอบคุณครับ

- ๑๘/๑

15

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ลำดับต่อไป

5 เชิญท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ ครับ

นายพิทักษ์ ไชยเจริญ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายพิทักษ์ ไชยเจริญ สมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณคณะกรรมการทุกท่านที่ได้จัดทำและรวบรวมสิ่งเหล่านี้มา ผมอยากตั้งข้อสังเกตว่า ท่านอาจหลงลืมไปว่า แรงงานทุกท่านไม่เจ็บไข้ได้ป่วยหรืออย่างไร การให้แรงงานเหล่านั้นมีสิทธิได้เข้ารับการบริการรักษาพยาบาล

10 ไม่ว่าโรคอะไร โดยเฉพาะโรคในช่องปาก เพราะท่านมีงบประมาณพอสมควร ผมขอให้ท่านมีการประชาสัมพันธ์ให้กับแรงงานทุกกลุ่มได้เรียนรู้และตระหนักรู้เกี่ยวกับสุขภาพของแรงงาน เพื่อที่จะทำให้การทำงานของท่านนั้นสมบูรณ์ หรือท่านจะปล่อยให้แรงงานเหล่านั้นอายุเกิน ๖๐ ปี และให้รัฐบาลเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบต่อไป เพราะท่านคงทราบดีว่า ปัจจุบันนี้มีผู้สูงวัยประมาณ ๑๙ เปอร์เซ็นต์ ต่อไปจะต้องมากขึ้น ผมเป็นห่วงเรื่องสุขภาพของผู้ใช้แรงงาน

15 ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายเพิ่มเติมหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี เชิญกรรมการตอบชี้แจงครับ

นายณรงค์ รัตนานุกูล (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน ผมต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานและท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความสนใจรายงานพิจารณาศึกษาร่างประมวลกฎหมายแรงงาน

25 ต้องกราบเรียนว่า เป็นรายงานพิจารณาศึกษาร่างประมวลกฎหมายแรงงาน ซึ่งความจริงแล้ว

วุฒิสภาไม่มีอำนาจที่จะเสนอกฎหมาย เพราะฉะนั้น ในการจัดทำร่างประมวลกฎหมายแรงงานเราไม่สามารถทำได้ ตอนแรกที่เราคิดว่าเรามีความสนใจในเรื่องจัดทำร่างประมวลกฎหมายแรงงาน

- 5 เพราะเราได้รับทราบปัญหาต่าง ๆ ที่ร้องเรียนมายังคณะกรรมการการแรงงาน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องเรื่องแรงงานหลายฉบับในกระทรวงแรงงาน แต่ปรากฏว่ากฎหมายแต่ละฉบับ แต่ละเรื่อง แม้กระทั่งคำว่า “ค่าจ้าง ลูกจ้าง” ในแต่ละกรมยังตีความไม่เหมือนกัน ซึ่งตรงนี้ทำให้เราทราบปัญหา และคิดว่าจะทำอย่างไรให้กฎหมายสามารถที่จะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ได้พยายามไปดูรายงานต่าง ๆ หรือการร่างประมวลกฎหมายแรงงาน ตั้งแต่ที่ทำมายังไม่ปรากฏว่ามีใครที่จะร่าง
- 10 ออกมาเลย รายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้ได้จัดทำขึ้น มีหลาย ๆ ท่านที่ทำและถูกเก็บไว้ ไม่ได้นำมาใช้เหมือนอย่างทีพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านได้กรุณาตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ว่า ตรงนี้จะไม่สามารถที่จะเป็นรูปธรรมขึ้นมาได้ ผมเลยคิดว่าจะต้องมีต้นร่างให้เป็นรูปธรรม จากที่ผมเคยเป็นคณะที่ร่างประมวลกฎหมายยาเสพติดมาก่อน พอมีประสบการณ์เลยคิดว่ารายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้จะมีคุณค่า จะมีประโยชน์ได้ ต้องทำให้เป็นรูปธรรม
- 15 มากที่สุด คือ จัดทำเป็นร่างประมวลกฎหมายแนบไว้ ซึ่งในการพิจารณาของคณะทำงานในตอนต้น หลายท่านยังไม่ค่อยเห็นด้วยในการจัดทำร่างประมวลกฎหมาย เนื่องด้วยปัญหาต่าง ๆ มากกฎหมายที่เกี่ยวกับเรื่องแรงงานทั้ง ๑๓ ฉบับ หน่วยงานผู้รับผิดชอบกำลังทำงานอยู่ทุกกรม ทุกกระทรวง มีเจ้าภาพ โดยเฉพาะกองทุนมีหน่วยงานรับผิดชอบบทบัญญัติของตัวเอง เกรงว่าถ้ามารวมกันแล้วจะทำให้ตกลงไปหรือไม่ จะทำให้เกิดปัญหาหรือไม่ เพราะฉะนั้น เราใช้เวลาในการ
- 20 จัดทำประมาณ ๒ ปีว่าจะตกลงกันได้ อย่างไรก็ตาม เราจะต้องทำเป็นร่างประมวลกฎหมายแนบไว้กราบขอขอบพระคุณ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์ ศาสตราจารย์พิเศษกาญจนาภรณ์ ลีวีโรจน์ ศาสตราจารย์นิสิตาร์ก เวชยานนท์ ท่านกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ ท่านอนุพร อรุณรัตน์ ท่านสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ และท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ ทั้งหมด ๙ ท่านที่ได้กรุณาทั้งให้กำลังใจ ให้คำชม ที่สำคัญ

คือ ให้ข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ ต้องยอมรับว่าการจัดทำร่างประมวลกฎหมายเป็นเรื่องยาก
ที่จะทำให้สมบูรณ์ขึ้นมาได้ เพราะกฎหมายที่ใช้อยู่ทุกวันนี้จะมีการเปลี่ยนแปลง มีพลวัตทุกวัน

- 5 เพราะฉะนั้น ข้อสังเกตของทุกท่านที่ได้กรุณามอบให้แก่คณะกรรมการ และคณะทำงาน
เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

- ๒๐/๑

ขอนำข้อสังเกตเหล่านี้ไปประมวลและปรับปรุงเพิ่มเติมในส่วนที่ยังขาดอยู่ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
รายงานฉบับนี้คงจะเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อเสนอไปยังรัฐบาล ซึ่งตอนที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

- 5 แร่งงานท่านใหม่มา พลตำรวจเอก อุดลย์ แสงสิงแก้ว ประธานคณะกรรมการการแรงงาน
วุฒิสภา ได้ไปพบและมอบร่างประมวลกฎหมายแรงงานฉบับนี้ให้ท่านรัฐมนตรีไปแล้ว
ถ้าวุฒิสภาเห็นชอบและส่งไปยังรัฐบาล ถ้ารัฐบาลเห็นประโยชน์ในร่างประมวลกฎหมายแรงงาน
ฉบับนี้ และนำไปยกร่างให้เป็นกฎหมายบังคับใช้อย่างจริงจัง คิดว่าประโยชน์จะเกิดขึ้นกับประเทศ
โดยเฉพาะแรงงาน ซึ่งต่อไปคิดว่ากระทรวงแรงงานคงไม่ใช่กระทรวงที่ดูแลทางด้านสังคม
- 10 อย่างเดียว แต่รวมทุกอย่าง ทั้งด้านมั่นคงด้วย

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ตั้งข้อสังเกตว่าคณะกรรมการ
การแรงงานแห่งชาติจะอยู่อายุไปหรือไม่ ซึ่งเราถกกันนาน อันนี้เป็นไฮไลท์ (highlight)
เราคิดว่าจะทำอย่างไรให้สามารถที่จะบริหารจัดการระบบแรงงานให้ได้ครอบคลุม เพราะฉะนั้น
การครอบคลุมหลักเสี่ยงไม่ได้ที่จะต้องเอาผู้ที่มีอำนาจหน้าที่เข้ามาเพื่อจะมาช่วยในทุกด้าน
- 15 เพราะปัญหาแรงงานไม่ได้เป็นปัญหาด้านสังคมหรือด้านเศรษฐกิจอย่างเดียว แต่รวมทุกอย่าง
การศึกษา คนไม่ตรงกับงาน เป็นปัญหาใหญ่ เพราะฉะนั้น เราต้องยอม แต่อย่างไรก็ตาม
ถ้าในการพิจารณาแล้วสามารถที่จะทำให้เซป (Shape) ลดลงได้และมีประโยชน์ จะได้ประโยชน์
อย่างมาก ขออนุญาตกราบขอพระคุณท่านประธานและท่านสมาชิกวุฒิสภา โดยเฉพาะทั้ง ๙ ท่าน
ที่ตั้งข้อสังเกต ให้คำชม และให้กำลังใจไว้ ณ ที่นี้ ขอบขอบคุณมากครับ

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : กรรมการได้ตอบชี้แจงแล้ว มีสมาชิกท่านใดตั้งใจประเด็นที่กรรมการ
ตอบหรือไม่ เชิญศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ครับ

- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพ ขอบคุณอีกครั้งหนึ่งที่ให้ออกาสผม ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
25 ที่ผมอยากจะพูดอีกนิดหนึ่ง คือ ผมเห็นด้วยในรายงานฉบับนี้ที่พยายามมองมิตินานาชาติ

แต่คิดว่าถ้านำคอมเมนต์ของท่านสตีลย์ ลิมพ์พงศ์พันธุ์ ประมวลเข้ามาอีกนิดหนึ่งจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะว่า หลักคิดในนานาชาติดีที่ท่านนำเสนอ ๑. ให้ดูแลสิทธิมนุษยชนฮิวแมนไรต์ (human rights)

- 5 ๒. เอสดีจี ข้อ ๘ ดีเซนต์จ๊อบแอนด์อีโคโนมิกออปเพอร์ทูนิตี้แอนด์โกรท (Decent job and economic opportunity and growth) ๓. พิจารณากฎหมายไอแอลโอ ซึ่งเป็นสิ่งที่ตี

ผมดูทาร์เก็ต (target) ของเอสดีจีข้อที่ ๘ การมีงานที่ดีและมีเศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง เขียนทาร์เก็ตสั้น ๆ ว่า ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ จะประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่ที่ผู้ใช้แรงงานจะมี

- 10 เยาวชนและบุคคลที่พิการ และมีรายได้ที่มีความเป็นธรรมและเสมอกันในงานที่ทำออกมาเหมือนกัน ผมขออภิปรายเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ขึ้น และขอชื่นชมอีกครั้งหนึ่ง ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ เพิ่มเติมฝากเป็นประเด็น เป็นข้อสังเกต มีท่านใดจะเพิ่มเติมในประเด็นได้อีกหรือไม่ครับ

- 15 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการแรงงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงาน

- 20 ด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ จะได้ดำเนินการ ส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น เป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 25 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการ ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจงครับ จบการพิจารณาวาระที่ ๔.๑

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครุสัญญา ๒๐/๓

๕.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการ
เขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและ

5 และสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสร็จแล้ว

10

15

20

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะกรรมการมีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจง ดังนี้

คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

10 ๑. นางสาวรณมา จุ่งรุ่งเรือง

๒. นายสมชาย ทรงประกอบ

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทิกาน์ สุนทรไชยกุล

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

- นางศุภรัตน์ โชติสกุลรัตน์

15 นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตนายเพาเวอร์พอยต์เพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ เชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

20 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญประธานคณะกรรมการแถลงครับ

(นายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ประธานคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ขอเรียนชี้แจงรายงานการพิจารณาศึกษาการปฏิรูป

25 ระบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษกรณีเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ทุกท่านคงทราบ

คืออยู่แล้วว่าประเทศไทยมีสิ่งที่ดีงาม และสวยงามติดอันดับโลกจำนวนมาก แต่ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมเลวร้ายหลายด้านในระดับโลก

- 5 เช่นเดียวกัน เช่น ฝุ่นจิ๋ว พีเอ็ม ๒.๕ (PM_{2.5}) ขยะชุมชนและขยะทะเล น้ำเสีย อากาศที่ปนเปื้อนมลพิษ ภาวะของเสียอุตสาหกรรมอันตรายที่ถูกทิ้งในธรรมชาติและที่สาธารณะ รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ อีกหลายประการ สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประเทศไทยตกอยู่ในสถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมเลวร้าย

เนื่องจากการพัฒนาประเทศที่ไม่ยั่งยืน และขาดสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๔ -

- 10 ๒๕๐๙) รวมระยะเวลา ๖ ปี เป็นแผนที่มุ่งเน้นด้านเศรษฐกิจแต่เพียงด้านเดียว ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างยิ่ง ต่อมาจึงเพิ่มการพัฒนาทั้งด้านสังคมเข้าไปในแผนระดับชาติ เรียกว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่แผนฉบับที่ ๒ จนถึงฉบับที่ ๑๓ ในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตาม การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมยังเป็นความสำคัญลำดับรองเสมอมา ทำให้สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมทุกด้านของประเทศไทยยังคงเลวร้ายมาอย่างต่อเนื่อง -----

15

ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

5 เสนอให้ที่ประชุมวุฒิสภาแห่งนี้ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบไปแล้วหลายเรื่องและกำลังดำเนินการ

การศึกษาอยู่อีกหลายเรื่อง การจะยกระดับความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้

ประเทศไทยมีการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง จำเป็นต้องยกระดับความสำคัญของ

แผนพัฒนาประเทศระดับชาติให้เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

โดยเร็วที่สุด วันนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

10 เราคงทำไม่ทัน อย่างน้อยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๔ ฉบับต่อไป

คงจะต้องมี อย่างไรก็ตาม ในเมื่อ ณ วันนี้แผนพัฒนาประเทศยังคงเป็นแบบเดิม ซึ่งเห็นการพัฒนา

ด้านสิ่งแวดล้อมยังมีความสำคัญลำดับรอง ใช้การลดผลกระทบเป็นหลัก เมื่อมีผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อมต้องปฏิเสธแผนพัฒนาต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งเรายังไม่ได้ทำอย่างนั้น ในเมื่อเป็นอย่างนี้

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอนำเสนอรายงานการพิจารณาการศึกษา

15 เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

ซึ่งจะมอบหมายให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุข ประธานคณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

เป็นผู้นำเสนอต่อไป

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุข ครับ

20 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุข (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุข สมาชิกวุฒิสภา

ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ขออนุญาตนำเสนอรายงานการพิจารณา

ศึกษา เรื่อง การปฏิรูประบบการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ กรณีเขตควบคุมมลพิษ

จังหวัดระยอง ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสร็จแล้ว

25

วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา

๑. เพื่อทราบสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง
๒. เพื่อทราบถึงปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม/ผลกระทบ/มาตรการแก้ไขปัญหา

5

คุณภาพสิ่งแวดล้อม/การป้องกันและการฟื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อม

๓. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

กรณีเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง และความพร้อมในการที่จะยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

10

๔. เพื่อทราบถึงปัญหาอุปสรรคของการควบคุม/ลด/และขจัดมลพิษ

ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

๕. เพื่อเสนอแนะแนวทางการควบคุม/ลด/ขจัดมลพิษ/มาตรการติดตามตรวจสอบ

คุณภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ต่อไป

15

ขอบเขตของการพิจารณาศึกษา

๑. การศึกษารวบรวมข้อมูล และเอกสารจากข้อมูลทุติยภูมิ บางส่วนได้จากข้อมูลปฐมภูมิ โดยศึกษาด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และกฎหมายต่าง ๆ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวกับเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

๒. การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล

20

๓. การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคของการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

เขตควบคุมมลพิษตามแผนการปฏิรูปประเทศ

๔. การประชุมสัมมนา เรื่อง “การจัดการสารอินทรีย์ระเหยง่าย หรือวีไอซี (Volatile Organic Compounds : VOCs) ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง”

๕. พิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะการปฏิรูประบบการบริหารจัดการ

25

เขตควบคุมมลพิษ

30

๖. การประเมินความเหมาะสมในการประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ
จังหวัดระยอง

๕ ๗. การจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา

พื้นที่ศึกษา

๑. พื้นที่ศึกษาครอบคลุม ๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพื้นที่ทะเล

(พื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔๑๗.๐๕๗ ตารางกิโลเมตร ประชากรตามทะเบียนราษฎร ๑๗๘,๘๖๙ คน
ประชากรแฝง ๑๕๐,๐๐๐ คน) ประกอบด้วย เทศบาลนครระยอง เทศบาลเมืองมาบตาพุด

๑๐ เทศบาลเมืองบ้านฉาง เทศบาลตำบลเนินพระ เทศบาลตำบลทับมา เทศบาลตำบลมาบตาพุด
เทศบาลตำบลมาบตาพุดพัฒนา และเทศบาลตำบลบ้านฉาง

๒. การพิจารณาศึกษานโยบาย กฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการ
เทคนิค/วิชาการ การมีส่วนร่วมของประชาชน และปัญหาอุปสรรคการดำเนินการปฏิรูป
ระบบการบริหารจัดการ

๑๕ ๓. ประชากรตามทะเบียนราษฎร รวมทั้งสิ้น ๑๗๘,๘๖๙ คน และประชากรแฝง
ประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน ตามที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น

ที่มาของเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

ขอเรียนว่า เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ไม่เหมือนกับเขตควบคุมมลพิษ
อื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ประมาณ ๑๓ จังหวัด เพราะพื้นที่นี้เกิดขึ้นโดยตุลาการศาลปกครองจังหวัดระยองได้อ่าน

๒๐ คำพิพากษาคดีหมายเลขดำ ที่ ๑๙๒/๒๕๕๐ ระหว่างนายเจริญ เดชคุ้ม กับพวก จำนวน ๒๗ คน
(ผู้ฟ้องคดี) กับคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ซึ่งในคำฟ้องระบุว่า

ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ซึ่งต่างจาก
เขตควบคุมมลพิษอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นชอบให้ประกาศ
เป็นเขตควบคุมมลพิษ แต่กรณีนี้พิเศษตรงที่ประชาชนรวมกลุ่มกันแล้วฟ้องศาลปกครอง

๒๕ อันนี้อาจจะนำเสนอเป็นข้อมูลว่าจะไม่เหมือนกับเขตควบคุมมลพิษอื่น ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย
ณ ขณะนี้

สาเหตุของการประกาศเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

เนื่องจากประชาชนเข้าใจว่าตนเองเจ็บป่วยด้วยโรคที่เกิดมาจากมลพิษ

- 5 จากเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ในปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๘ ปรากฏว่า โรคระบบทางเดินหายใจเป็นกลุ่มโรคที่ประชาชนจังหวัดระยองเข้ารับการรักษาค่อนข้างสูงเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัด จำนวน ๓๑๐,๒๙๕ คน อันนี้เป็นมูลเหตุหรือเป็นข้อมูลที่ประชาชนใช้ประกอบในการฟ้องศาลปกครองจังหวัดระยอง โรคระบบทางเดินหายใจส่วนล่างอัตราเกิดประมาณ ๖๐๐ คนต่อปี และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นในระดับคงที่ เป็นสาเหตุหลักที่ศาลปกครองจังหวัดระยองได้พิพากษาให้ประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษ

จากภาพนี้จะเห็นภาพขยายของพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

- ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๒ หลังจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ถูกศาลปกครองจังหวัดระยอง สั่งให้ประกาศเขตควบคุมมลพิษ จึงเกิดเขตพื้นที่นี้ขึ้นมา ประกอบด้วย พื้นที่ทะเล ยื่นลงไปในทะเลประมาณ ๖ กิโลเมตร ซึ่งแสดงว่า ๔๐๐ ตารางกิโลเมตร
- 15 รวมทั้งพื้นที่บนบกกับพื้นที่ทะเล

จำนวนโรงงาน ประเภทโรงงาน ท่าเทียบเรือ เขตควบคุมมลพิษ

อันนี้เป็นต้นเหตุของมลพิษ จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมทั้งหมดประมาณ

- ๖๐๐ กว่าโรง เป็นโรงงานประเภทกลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี กลุ่มอุตสาหกรรมปุ๋ยและผลิตภัณฑ์เคมี กลุ่มอุตสาหกรรมเหล็ก กลุ่มอุตสาหกรรมด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น โรงไฟฟ้า โรงแยกก๊าซ
- 20 เป็นต้น และกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันในนิคมอุตสาหกรรมรวม ๕ แห่ง และท่าเทียบเรือ ๑๓ แห่ง อันนี้เป็นองค์ประกอบทางด้านกายภาพที่อยู่ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง อันนี้เป็นภาพทั่วไปที่เห็นว่าภายในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ส่วนใหญ่เป็นแท็งก์ฟาร์ม (tank farm) โรงกลั่น ท่าเทียบเรือ และมีส่วนหนึ่งอยู่บนฝั่งจะเป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ๘ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผมนำเรียนไปแล้ว
- 25 และมีโครงการที่กำลังพัฒนาเพิ่มเติมในเขตควบคุมมลพิษ คือ อีอีซี (Eastern Economic Corridor)

: EEC) และโครงการต่อเนื่อง เช่น กรณียาเทียบเรือมาบตาพุดแห่งที่ ๓ ตอนนี้นำกำลังพัฒนาอยู่ และสมาร์ตอินดัสทรี (smart industry) ต่าง ๆ ในอีอีซีเข้าไปเพิ่มเติมเกิดขึ้นในเขตควบคุมมลพิษ

5 จังหวัดระยอง อันนี้เป็นโครงการใหม่เป็นแหล่งมลพิษที่เพิ่มขึ้น

ปัญหามลพิษในจังหวัดระยองมีอยู่ ๒ - ๓ ประเด็นหลัก

๑. สารมลพิษทางอากาศ ได้แก่ สารเบนซีน ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน

(Dichloroethane) และ ๑,๓-บิวทาไดอิน (Butadiene) ๓ ตัวนี้เป็นตัวหลักที่เกินค่ามาตรฐาน ที่รัฐกำหนดไว้โดยค่าเฉลี่ย ๑ ปี เป็นมาตรฐาน และยังมีสารอีกตัวหนึ่ง คือ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน

10 ก๊าซโอโซน พีเอ็ม ๒.๕ ที่มีแนวโน้มสูงเกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ

๒. น้ำเสียที่ปล่อยทิ้งที่ยังไม่ได้มาตรฐาน ได้แก่ น้ำเสียอุตสาหกรรม

น้ำเสียชุมชน และทำให้คุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งดินตะกอนบริเวณชายฝั่งทะเลเสื่อมโทรมลงด้วย -----

อันนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ถามว่าสารมลพิษทางอากาศที่เป็นปัญหาสำคัญ เป็นปัญหาหลักเพราะอะไร เพราะว่าเรื่องมลพิษทางอากาศแพร่กระจายไปได้ง่าย

5 และได้รับผลกระทบทุกคน ไม่ต่างจากพีเอ็ม ๒.๕ ที่ทุกคนต้องสูดอากาศหายใจ สารวีไอซี (VOCs)

เมื่อเข้าไปในร่างกายแล้วปัญหา คือ เข้าสู่ระบบทางเดินหายใจ เป็นสารอันตราย สารที่ก่อให้เกิดมะเร็ง ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งที่ทางศาลปกครองจังหวัดระยองได้เห็นความสำคัญถึงได้ประกาศเป็น

เขตควบคุมมลพิษ สารเบนซีน ตัวหลักเราใช้กันอยู่ทั่ว ๆ ไป ทุกวันนี้ทุกคนต้องใช้เบนซีน ใช้น้ำมันส่วนหนึ่งมาจากชุมชน มาจากปั้มน้ำมัน มาจากกิจการที่ใช้เบนซีนเป็นเชื้อเพลิง ถ้าสูดดมเข้าไป

10 นาน ๆ ผมนำเรียนไปแล้วว่าส่วนหนึ่งจะสัมพันธ์กับการเกิดมะเร็งในเม็ดเลือดขาว

องค์การอนามัยโลกได้ระบุไว้ชัดเจน

แหล่งกำเนิดสารวีไอซี ได้แก่ ยานพาหนะและโรงงานอุตสาหกรรม ปัจจุบันนี้หลายท่านอาจคิดว่าสารวีไอซีเกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมเพียงอย่างเดียว ความจริงแล้ว

ยานพาหนะในชุมชนก่อให้เกิดสารวีไอซีเหมือนกัน คือ เบนซีน ๑,๓-บิวทาไดอิน

15 และ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน ซึ่งเป็นตัวหลัก ๆ ที่เป็นอันตรายและมีปริมาณมาก โรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ในนิคมอุตสาหกรรม ๕ แห่ง ที่อยู่ในเขตควบคุมมลพิษจะปล่อยสารทั้ง ๓ ตัวนี้เป็นตัวหลัก อันนี้ไม่รวมพีเอ็ม ๒.๕ ไม่รวมก๊าซโอโซน โดยค่าเฉลี่ยรายปีของสารเบนซีน

๑,๓-บิวทาไดอิน และ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน กรมควบคุมมลพิษเฝ้าติดตามมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐

ก่อนที่จะศาลปกครองประกาศให้เป็นเขตควบคุมมลพิษในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยให้คณะกรรมการ

20 สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ก.ก.วล.) ประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษ จากนั้นมีการติดตามตรวจสอบ

คุณภาพของสาร ๓ ตัว จะเห็นว่าเส้นมาตรฐาน คือ เส้นล่าง เส้นตรง ทั้ง ๓ ตัวมีค่าเฉลี่ย

เกินมาตรฐานอยู่ตลอดเวลา แนวโน้มยังบอกไม่ได้ว่าจะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ทั้งนี้

ขึ้นอยู่กับติดตามการประเมินสถานการณ์ต่อไป ค่าเฉลี่ยของสารวีไอซีที่เป็นปัญหา

ทั้ง ๓ ตัว ได้แก่ เบนซีน จะเห็นว่ามาตรฐานกำหนดไว้ประมาณ ๑.๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

25 ๑,๓-บิวทาไดอิน ๗.๓๓ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน ๐.๔ ไมโครกรัม

- ต่อลูกบาศก์เมตร ตัวเลขปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เกินมาตรฐานทั้ง ๓ ตัว เพราะฉะนั้น ปัญหาเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ผ่านไปประมาณ ๑๓ ปี ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ค่าสารมลพิษยังเกินมาตรฐาน
- 5 เมื่อมีการประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อประกาศแล้วต้องมีแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษทุกแห่ง ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ต้องมีแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ หลังจากศาลสั่งให้เป็นเขตควบคุมมลพิษจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมามี ๓ แผน ระยะเวลา ๑๐ กว่าปีแล้ว
- 10 ระยะเวลา ๔ - ๕ ปีต่อแผน และปัจจุบันเข้าสู่แผนที่ ๔ แล้ว

- แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอยู่ ๒ ลักษณะแผนแรก คือ แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการประกาศแก้ไขแผนปฏิรูปประเทศใหม่ โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม และได้มีการจัดทำแผนฉบับปรับปรุงหรือเรียกว่า บิ๊กร็อก (Big Rock) เป็นแผนที่มีความผลกระทบ
- 15 ต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ เป้าหมาย คือ ควบคุม ลด และขจัดมลพิษที่เกินค่ามาตรฐาน และยกเลิกประกาศเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ซึ่งเดิมพูดกันเป็นภาษาชาวบ้านว่า เขตควบคุมมลพิษมาตาพุด ตัวชี้วัดมีอยู่ ๒ ตัว คือ คุณภาพของสิ่งแวดล้อมจะต้องได้ตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เมื่อได้ตามเกณฑ์แล้วออกประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษมาตาพุดหรือเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 20 และจังหวัดระยอง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้

- สรุปแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง มีการทับซ้อนกันอยู่ตามภาพจะเห็นว่าแผนตั้งต้น คือ แผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ เกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
- 25 สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าถ้าประกาศเป็นเขตควบคุมมลพิษแล้วจะต้องมีแผนปฏิบัติการ

ตามมาทันที และมีการบังคับใช้เรื่อยมาจนถึงแผนที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙

และในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เกิดแผนปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ ประเด็น : ปฏิรูประบบ

- 5 การบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ คือ ในช่วงนี้จะมี ๒ แผนซ้อนกันอยู่ ดำเนินการตามแผน
ทำงานซ้ำซ้อนกัน พอมาปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ แผนปฏิรูปประเทศฉบับปรับปรุง
พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ เกิดขึ้น ใช้เวลาประมาณ ๒ ปี ทับซ้อนกับแผนปฏิบัติการเพื่อลดและจัด
มลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และสุดท้ายตอนนี้มาถึง
ระยะเวลาที่สิ้นสุดการปฏิรูปประเทศแล้ว ยังคงเหลือแผนปฏิบัติการเพื่อลดและจัดมลพิษ
- 10 ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐ เป็นแผนตามพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เหมือนเดิม คือ หลังจากมี ๒ แผน
เมื่อปีที่ผ่านมาแล้ว ตอนนี้เหลือแผนเดียว

สรุปจากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติ

และสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา พบว่าปัญหาของการจัดการเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

- 15 มีปัญหาหลายด้าน

ปัญหาเรื่องแผน แผนปฏิบัติการเพื่อลดและจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

จังหวัดระยอง ที่ผ่านมามีระยะเวลาดำเนินการเพียง ๔ - ๕ ปี แต่ว่าขาดการทบทวนในแต่ละแผน

ขาดการติดตามตรวจสอบอย่างจริงจัง เป้าหมายตัวชี้วัดไม่ชัดเจน จนกระทั่งเกิดแผนการปฏิรูป
ประเทศขึ้นมาทับซ้อน ในแผนการปฏิรูปประเทศกำหนดตัวชี้วัดไว้ชัดเจน คือ ลดมลพิษ

- 20 และประกาศการยกเลิก แนวทางแก้ไข คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น คือ นายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ทั้ง ๘ องค์การ ต้องเป็นผู้ที่ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและจัดมลพิษในเขตควบคุม
มลพิษ จังหวัดระยอง ขึ้นมาทั้ง ๘ องค์การ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดระยองเป็นประธาน
เพื่อกำหนดแผน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย

- 25 เป็นพี่เลี้ยงคอยสนับสนุนแผนดังกล่าว

ปัญหาด้านกฎหมาย ขาดกฎหมายหลายเรื่องด้วยกัน อันแรก คือ กฎหมายว่าด้วยการรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษหรือพิอาร์ทีอาร์ (PRTR) ซึ่งปัจจุบันยังเป็น

5 ภาคสมัครใจ หมายความว่า ปัญหามลพิษในจังหวัดระยอง โรงงานอุตสาหกรรม

หรือแหล่งอุตสาหกรรมใดปล่อยมลพิษอะไร ปล่อยเท่าไร เข้มข้นขนาดไหน ปริมาณเท่าไร

ยังไม่มีกรรายงานเป็นกฎหมาย ทำให้ข้อมูลเรื่องของการปล่อยมลพิษยังไม่มีข้อชัดเจนว่า

ปล่อยมาเท่าไร ขนาดไหน อันนี้เป็นเรื่องของปัญหาด้านกฎหมาย การแก้ไข คือ ต้องมีการออก

กฎหมายเรื่องรายงานการปลดปล่อยและเคลื่อนย้ายสารมลพิษ ข้อเสนอของคณะกรรมการ

10 นำเรียนว่าจะต้องประกาศให้ได้ ไม่อย่างนั้นเราจะไม่รู้ว่ามีใครเป็นต้นตอของแหล่งมลพิษ

ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง การขาดกฎหมายลำดับรองที่สำคัญในการควบคุมสารมลพิษ

ทางอากาศ ผมนำเรียนไปแล้วว่า มีสารมลพิษสำคัญอยู่ ๓ ตัว คือ เบนซีน ๑,๓-บิวทาไดอิน

และ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน ปัจจุบันกฎหมายกำหนดขีดความสามารถในการรองรับสารไวโอดี

ในเขตควบคุมมลพิษยังไม่ชัดเจน ยังขาดอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมบางแห่ง ถ้าว่าตรงนี้สำคัญอย่างไร

15 ผมขอพาดพิงไปถึงท่านประธานคณะกรรมการ ท่านพูดว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหา

ที่สำคัญ ควรจะปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อให้เกิดการสมดุล ทุกวันนี้

ประเทศไทยมีการพัฒนาอุตสาหกรรมโดยการอาศัยสิ่งแวดล้อมเป็นประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องน้ำ

เรื่องอากาศ มลพิษ โดยเฉพาะอาศัยความสามารถของพื้นที่ที่จะรองรับสารนั้น เราไม่คิดที่จะ

มีการบังคับห้ามปล่อยเป็นศูนย์ หรือคิดว่าจะต้องไม่ให้มีการปล่อยเลย ไม่ใช่ แต่เราต้องใช้

20 ความชาญฉลาดในการที่จะปล่อย ปล่อยในลักษณะที่ธรรมชาติรับได้ เหมือนกับเอาน้ำดีใส่น้ำเสีย

เจือจางกันไป ในอากาศก็เช่นกัน คุณภาพอากาศในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ยังสามารถ

รับสาร ๓ ตัวนี้ได้

- เพราะฉะนั้น เราต้องอาศัยตัวนั้น ถ้าเราไปบอกเป็นศูนย์ หรือไม่มีเลย หรือว่าต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานตลอดเวลา ปัญหาจะเกิดว่าโรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งอุตสาหกรรมจะนำสารมลพิษที่เล็ดลอด
- 5 มาจากโรงงาน หรือว่าที่บำบัดแล้วไปปล่อยที่ไหน อย่างไรต้องมีที่ระบาย เพราะฉะนั้น
- ขีดความสามารถในการรองรับสารมลพิษนั้นเป็นสิ่งที่ต้องรู้ว่าในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ
- จังหวัดระยอง สามารถรับสารวีไอซี ๓ ตัวนี้ได้เท่าไร และต้องรวมถึงสารตัวอื่นด้วย เช่น สารโอโซน
- หรือสารพีเอ็ม ๒.๕ เราจะได้ปล่อยไปแล้วควบคุมไม่ให้เกินมาตรฐานคุณภาพอากาศ ถือว่าเราได้ใช้
- ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมมาผลิตเป็นผลผลิตของประเทศ เป็นอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น สร้างรายได้
- 10 เข้ามาหล่อเลี้ยงประเทศ เราไม่ได้ให้เป็นศูนย์ เราดูว่ารับได้หรือไม่ได้ ถ้ารับมากกว่านั้น
- จะเป็นอย่างไร จะมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน เพราะฉะนั้น เราต้องมีการวิเคราะห์
- และมีกฎหมายเรื่องขีดความสามารถในการรองรับออกมาให้ชัดเจนในสารแต่ละตัว เช่น เบนซีน
- ขีดความสามารถในการรองรับพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง รับได้เท่าไร ก็ก็โลกรั่มต่อวัน
- ถ้ายังรับได้เราสามารถปล่อยได้และอาศัยธรรมชาติเป็นตัวจัดการแทน อันที่ ๒ เราคาดกฎหมาย
- 15 หมายความว่า ค่ามาตรฐานควบคุมการปล่อยจากแหล่งกำเนิดมลพิษโดยเฉพาะจากโรงงาน ตอนนี้
- เรากำลังพิจารณาว่า ใครเป็นตัวที่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ โทษกันไปโทษกันมาระหว่าง
- โรงงานอุตสาหกรรม กับยานพาหนะ กับชุมชน กับปั้มน้ำมันที่ตั้งอยู่ในชุมชนมีมากมายด้วยกัน
- ตรงนั้นเป็นสารต้นตอของเบนซีนกับ ๑,๓-บิวทาไดอิน ที่นี้กฎหมายไม่มีการควบคุม โดยหลักแล้ว
- การแก้ไขปัญหามลพิษโดยทั่วไปต้องแก้ที่แหล่งกำเนิด ไม่ใช่มาแก้ที่พาสเวย์ (pass way) หรือแก้ที่
- 20 รีเซปเตอร์ (receptor) หรือว่ามาถึงบ้าน มาถึงชุมชนแล้วถึงแก้ ต้องแก้ที่ปล่อยของโรงงาน
- อุตสาหกรรม แต่กฎหมายนี้ยังไม่เกิด เพราะฉะนั้น ข้อเสนอแนะ คือ ต้องกำหนดขีดความสามารถ
- ในการรองรับสารวีไอซีหรือสารมลพิษทางอากาศในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง มีเท่าไร
- ในแต่ละตัว เพื่อจะได้มาบริหารจัดการในการที่เราจะปล่อยสารมลพิษได้ และส่วนที่เหลือ
- ต้องกำจัดหรือบำบัด อันนี้เป็นหลักทางวิทยาศาสตร์หรือสิ่งที่เราต้องใช้ประโยชน์จากทรัพยากร
- 25 มีกำหนดมาตรฐานออกมา แต่ยังมีข้อกังขาอยู่ ซึ่งบริษัทเอกชนเห็นว่า มาตรฐานที่กำหนดไว้ขณะนี้

ในเรื่องของการที่จะปล่อยกับการที่จะรองรับสารต่าง ๆ เหล่านี้ยังเข้มงวดเกินไป มีผลกระทบต่อการผลิต คือ การผลิตต้องมีอุปกรณ์ในการกำจัดสารเหล่านี้เป็นการลงทุน ทำให้ต้นทุน

- 5 ของสิ่งที่เราผลิตออกไปจำหน่ายมีราคาแพงทำให้มีผลกระทบต่อผู้บริโภคหรือการส่งออก ก็ยังไม่เห็นด้วย และยังมีการคัดค้านในส่วนนี้อยู่ แต่ตามหลักวิชาการแล้วต้องควบคุมกันตรงไปตรงมา การทำแมสบาลานซ์ (mass balance) ของสิ่งสกปรกต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อให้สมดุลกัน

คือ ป้องกันการเกิดผลกระทบ เพราะฉะนั้น ในส่วนของข้อเสนอแนะ คือ ในระหว่างการศึกษาการรองรับสารไวโอซี ให้กรมควบคุมพิษพิจารณาจัดทำแผนการบังคับใช้กฎหมายในการควบคุม

- 10 มาตรฐานทุกตัวที่คิดว่าจะมีความสำคัญ และไม่ใช่ว่าเฉพาะเบนซีนอย่างเดียว เพื่อให้มีความพร้อมไม่ให้สารตัวใดเล็ดลอดขึ้นมาเกินมาตรฐานที่จะเป็นพิษ และกฎหมายกำหนดค่าขีดความสามารถในการรองรับต้องมีแต่ละตัวว่า ตอนนี้เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง สามารถรับสารเบนซีนได้เท่าไร เมื่อแบ่งกันแล้วแต่ละโรงงานปล่อยออกมาต้องไม่เกินขีดความสามารถในการรองรับตัวนี้ ถ้าเกินแสดงว่าจะต้องมีการจัดการว่าใครเป็นคนทำให้เกิน เพราะว่าจะเกิดผลกระทบต่อ

- 15 สุขภาพอนามัย กรมควบคุมมลพิษต้องดำเนินการ การประกาศเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ตามมาตรา ๕๙ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้กำหนดให้มีการจัดทำมาตรการต่าง ๆ อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อการลดและขจัดมลพิษ มีเพียงกำหนดให้มีแผนเท่านั้น ซึ่งต่างกับเขตควบคุมสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีการกำหนดไว้ มีกฎหมายลูกหลายฉบับ สามารถที่จะกำหนดมาตรการในการดำเนินการได้ อันนี้เป็นปัญหาอุปสรรค

- 20 ของการปฏิบัติการบริหารจัดการเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ภาคอุตสาหกรรมไม่เห็นด้วยที่คัดค้านมาก ๆ คือ เบนซีนในบรรยากาศ ๑ ปี ค่าเฉลี่ยไม่เกิน ๑.๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร เพราะเข้มงวดเกินไป ในต่างประเทศบางประเทศเขาปล่อยมากกว่านี้ แต่ด้วยเหตุผลของกรมควบคุมมลพิษที่ทำมา คือ ยึดหลักการอัตราเสี่ยงของการที่จะก่อให้เกิดมะเร็งในคน โดยกำหนดว่าต้องไม่เกิน ๑.๗ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร อัตราเสี่ยงที่ยอมรับได้ว่า

- 25 คนในเขตจังหวัดระยอง ๑ แสนคน มีความเสี่ยง มีโอกาสที่จะเป็นมะเร็งได้ไม่เกิน ๑ คน

อันนี้เป็นมาตรฐานที่ยึดกันมาตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งมากเกินไปหรือน้อยเกินไปนั้นแล้วแต่เราจะเข้มงวดหรือเกรงกลัวกับสารก่อมะเร็งหรือไม่ กรมควบคุมมลพิษสามารถพิจารณาศึกษาเพิ่มเติม

- 5 ในรายละเอียดเพิ่มขึ้น อาจลดมาตรฐานในบรรยากาศของสารเบนซีนให้ต่ำกว่านี้ อาจกำหนดไว้เป็น ๒ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตรอะไรอย่างนี้ เป็นการช่วยให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถขับเคลื่อนโรงงานอุตสาหกรรมต่อไปได้โดยไม่ผิดกฎหมาย ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย อันนี้เป็นสิ่งที่ทั่วไปเนื่องจากมีแหล่งมลพิษมาก หมายความว่า มีคนที่ปล่อยมลพิษมาก มีโรงงานตั้ง ๖๐๐ กว่าโรงงานในเขตควบคุมมลพิษ ปัญหาตามมา คือ กรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือนิคมอุตสาหกรรมไม่สามารถที่จะเข้าไปตรวจรายปีได้ครบว่า ตรงไหนเป็นแหล่งที่ปล่อยมลพิษผิดกฎหมาย เรามีข้อเสนอแนะว่า
- 10 กรมโรงงานอุตสาหกรรมบุคลากรอาจไม่เพียงพอ ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรมมีแผน มีกฎหมายลูกที่จะแก้ไขปัญหาโดยใช้ผู้ตรวจสอบภายนอก เข้ามาทำการแทนได้ ซึ่งผู้ตรวจสอบภายนอกต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพฯ เชื่อถือได้ เพราะฉะนั้น ควรจะใช้บุคลากรเหล่านั้นมาช่วยในการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายของโรงงานทั้งหมด ๖๐๐ กว่าแห่งที่อยู่ในเขตควบคุมมลพิษ
- 15 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) มีอำนาจประกาศเขตควบคุมมลพิษ มาตรา ๕๙ ภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ไม่ได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของแผน พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ บอกว่าต้องประกาศแผนจัดและลดมลพิษ แต่ไม่บอกว่าจะต้องจัดและลดมลพิษให้เสร็จสิ้นภายในปีใด อันนี้ก่อปัญหายืดเยื้อมา ๑๐ กว่าปี และในอนาคตยังไม่รู้ว่าจะแก้ไขได้เมื่อไร
- 20 หมายความว่า ต้องกำหนดว่าควรจะแก้ไขให้ได้ภายใน ๕ ปี ๑๐ ปี แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนและยังไม่ได้มีการยอมรับ เรามีข้อเสนอแนะ กก.วล. ควรจะกำหนดระยะเวลาให้แก้ไขปัญหามลพิษให้ได้ เพราะเป็นอันตรายต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ มุ่งเน้นปัญหามลพิษที่ร้ายแรงถึงขนาดเป็นอันตรายต่อสุขภาพ แต่ว่าการทบทวนข้อมูลสุขภาพยังมีข้อโต้แย้งกัน
- 25 จากข้อมูลที่มีอยู่ โดยเฉพาะข้อมูลระดับวิทยาเกี่ยวกับสารพิษอันตรายในสิ่งแวดล้อมกับสุขภาพของประชาชนเป็นข้อมูลที่ยังไม่พร้อม อันนี้เป็นปัญหาถกเถียงกันว่าควรจะแก้ไขตัวไหน เป็นสารก่อมะเร็งจริงหรือไม่ ส่วนใหญ่ที่เราทำกันเริ่มต้น

ด้วยข้อมูลจากต่างประเทศ เพราะฉะนั้น กระทรวงสาธารณสุขควรมีการศึกษาวิจัยผลกระทบของสารไวโอซีต่อสุขภาพโดยตรง หรือสาร ๑,๓-บิวทาไดอิน หรือ ๑๒ - ไดคลอโรอีเทน

5 ควรจะมีการศึกษาว่าความเข้มข้นขณะนี้ระยะเวลาในการส่งผลกระทบ ๕ ปี ๑๐ ปีที่จะก่อให้เกิด

มะเร็งในเม็ดเลือดขาวเกิดขึ้น อย่างนี้เป็นต้น ยังไม่มีข้อมูลเลย ที่ผ่านมามีใครดำเนินการ

อย่างจริงจัง เพราะการศึกษาระบาดวิทยาต้องใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน ศึกษาการเปลี่ยนแปลง

ของร่างกายจากพิษภัยต่าง ๆ ของสารพิษต้องใช้เวลาพอสมควร เพราะฉะนั้น ยังบอกไม่ได้

ต่างฝ่ายต่างถกเถียงกัน ฝ่ายที่เป็นประชาชนเห็นว่าเป็นตัวทำให้เกิดสารก่อมะเร็ง และอาจทำให้

10 เสียชีวิตจึงยอมรับไม่ได้ ส่วนในภาคอุตสาหกรรมบอกว่าเป็นจริงหรือไม่ ยังไม่มีข้อมูลยืนยันที่ชัดเจน

แต่ว่าในต่างประเทศยืนยันว่าสารไวโอซีทั้ง ๓ - ๔ ตัวนี้เป็นสารก่อมะเร็งเท่านั้น อันนี้เป็นข้อถกเถียง

ซึ่งยังไม่มีข้อยุติ ทำให้เกิดการไม่ยอมรับ ไม่ทำตามกฎหมาย หรือไม่ทำตามข้อปฏิบัติที่ทาง

ฝ่ายราชการกำหนด

อีกประเด็นหนึ่ง คือ ปัญหาการจัดการเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง
มีกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ๓ กระทรวงหลัก คือ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5 ได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้แก่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด กระทรวงสาธารณสุข

ได้แก่ กรมควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระยอง เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง

10 ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น มีจังหวัดระยอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๘ องค์กร

ยังมีหน่วยงานภูมิภาคอื่น ๆ ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง สรุพบว่าปัจจุบัน

มีหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการจัดการมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

จำนวนมาก เป็นปัญหาต่อการบริหารจัดการโดยเฉพาะการบูรณาการเพื่อการแก้ไขปัญหามลพิษ

ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ผมนำเรียนว่า ๑๓ ปี ยังไม่ไปถึงไหน ซึ่งสรุปผลการพิจารณา

15 ศึกษาของคณะกรรมการจะบอกว่าทำได้หรือไม่ และควรดำเนินการอย่างไร รวมถึงประเด็น

ปัญหาและข้อเสนอแนะที่จะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหามลพิษจังหวัดระยองต่อไป

ประเด็นการบริหารจัดการ มีหน่วยงานจำนวนมากและหน่วยงานใหญ่ ๆ เหล่านั้น

อาศัยการตั้งคณะกรรมการหลายคณะ จำนวน ๑๐ กว่าคณะ ปัญหา คือ คณะอนุกรรมการ

ทำงานไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นตัวแทนของหน่วยงานที่ตั้งขึ้นมา ขาดงบประมาณ

20 การแก้ไขปัญหามลพิษจังหวัดระยองหรือการปฏิรูปที่ผ่านมาถือว่าไม่สำเร็จ ที่สำคัญ คือ

ขาดงบประมาณ เพราะว่าการแก้ไขปัญหาบางอย่างไม่ว่าจะเป็นมลพิษ สารบางตัว หรือการแก้ไข

มลพิษทางน้ำ ต้องบำบัดน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม ต้องบำบัดน้ำเสียจากชุมชน ซึ่งภาครัฐ

ต้องรับผิดชอบใช้งบประมาณเป็นพันล้านบาท งบประมาณที่ลงไปเขตควบคุมมลพิษ

จังหวัดระยอง น้อยมาก จากที่ผมสังเกตช่วงที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา ยกตัวอย่าง กรมควบคุมมลพิษ

25 ได้งบประมาณปีละประมาณ ๔ ล้านบาท ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้แก้ไขปัญหามลพิษ

จังหวัดระยอง ตรงนี้เป็นปัญหาหลัก รัฐต้องให้ความสนใจ ถ้าเป็นอะเจนดาเบสด์ (agenda based) หมายความว่า การแก้ไขปัญหาหมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง รัฐบาลต้องทุ่ม

5 งบประมาณเพื่อให้หน่วยงานทั้งหลายที่ผมกล่าวไปแล้วข้างต้นมีงบประมาณไปจัดการดำเนินการ

แก้ไขปัญหาก็เกี่ยวข้อง สุดท้ายเมื่อบูรณาการกันแล้วจะสำเร็จ แต่ปรากฏว่างบประมาณแต่ละกระทรวง ทบวง กรม ที่รับไปไม่เพียงพอที่จะดำเนินการแก้ไข สรุปว่ารัฐบาลยังให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหมลพิษสูงแวลล่อมน์น้อย เห็นได้จากงบประมาณที่จ่ายไป

10 ในส่วนของกฎหมายซึ่งเป็นประเด็นหลายเรื่อง ในส่วนของศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมี ๘ องค์กร ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกันมาก ยกตัวอย่าง เทศบาลเมืองมาบตาพุดได้รับงบประมาณ ๗๐๐ - ๘๐๐ ล้านบาทต่อปี และมีรายได้

แต่เทศบาลตำบลได้รับงบประมาณเพียงแค่ ๔๐ - ๕๐ ล้านบาท ทั้งหมดอยู่ในพื้นที่เดียวกัน

ปัญหาหมลพิษทางอากาศไม่มีขอบเขต กระจายไปทั่ว รัศมี ๕ - ๑๐ กิโลเมตร เพราะฉะนั้น การได้รับผลกระทบจากท้องถิ่นหนึ่งไปยังท้องถิ่นหนึ่งจะมีลักษณะคล้ายกัน แต่ศักยภาพในการแก้ไขปัญหา

15 ท้องถิ่นที่ได้รับงบประมาณจำนวนมากสามารถดำเนินการได้ ท้องถิ่นที่ได้รับงบประมาณน้อย ไม่สามารถดำเนินการได้ การแก้ไขปัญหาหมลพิษในเขตพื้นที่จังหวัดระยองจึงมีปัญหา

ปัญหาการขาดบุคลากร ต้องยอมรับว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน

บุคลากรด้านสูงแวลล่อมที่มีความรู้ด้านสูงแวลล่อม การจัดการสูงแวลล่อม การจัดการมลพิษน้อยมาก ยกตัวอย่าง เรื่องขยะ ยังไม่มีคนที่รู้เรื่องขยะเข้าไปเป็นบุคลากร เช่นเดียวกัน

20 ปัญหาหมลพิษทางอากาศมีความยุ่งยาก ซับซ้อน มากกว่าปัญหาเรื่องขยะ เพราะฉะนั้น การจะแก้ไข

ปัญหาหมลพิษทางอากาศจังหวัดระยอง ถ้าพึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับประกันได้ว่าดำเนินการไม่ได้ กระทรวงมหาดไทยในฐานะที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดูแลจังหวัด ต้องหาวิธี

ดำเนินการเพื่อจัดการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ให้หมดไป มีการพัฒนาบุคลากรของกระทรวงมหาดไทยในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการจัดอบรม

25 หรือดึงเข้มนเรื่องปัญหามลพิษเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

ปัญหาการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทุกแผนที่ผมนำไปแล้ว แผนปฏิบัติการ
เพื่อจัดและลดมลพิษทั้งหมด ๓ แผน มีแผนปฏิรูปเข้ามา ๒ แผนทับซ้อนอยู่ ที่ผ่านมามีการ

5 ติดตามประเมินในแต่ละปีว่า แผนที่ไม่สำเร็จมีเรื่องอะไรบ้าง สาเหตุที่ไม่สำเร็จมาจากอะไร

ไม่มีการระบุให้ชัดเจน เพราะฉะนั้น แผนแต่ละแผนที่ต่อกันไม่ค่อยสอดคล้องกัน ขึ้นอยู่กับ

คณะกรรมการของจังหวัดหรือทีมงานผู้ว่าราชการจังหวัดที่จะเซต (set) แผนขึ้นมา

โดยมีกรมควบคุมมลพิษเป็นพี่เลี้ยงที่จะเป็นที่พึ่งทางวิชาการที่จะคอยช่วยเหลือ เมื่อปล่อยให้จังหวัด

ดำเนินการแผนต่าง ๆ ที่มีจึงไม่แตกต่างจากแผนที่ผ่านมา กลายเป็นว่าเป็นระยะเวลายาวนาน

10 แต่ยังแก้ไขปัญหาไม่สำเร็จในเรื่องต่าง ๆ กลไกการตรวจสอบ เมื่อขาดบุคลากร กรมควบคุมมลพิษ
ซึ่งมีทั้งแล็บ มีทั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ แต่ยังไม่มีการดำเนินการ เนื่องจากว่าขาดงบประมาณ

ขาดการติดตามประเมินผล เมื่อไม่มีการประเมินผลความสำเร็จของแผนจึงเกิดขึ้นไม่ได้

ไม่มีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหา เพราะว่าไม่ทราบปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมา ปัญหาด้านเทคนิค

วิชาการ เป็นปัญหาซึ่งค่อนข้างยุ่งยากชนิดหนึ่ง ปัจจุบันเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง

15 มีการตรวจวัดสารวีไอซี จำนวน ๑๑ สถานี จากพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๔๑๔ ตารางกิโลเมตร

สถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ จำนวน ๕ สถานี ตรงนี้เกิดปัญหาทางวิชาการ สถานีตรวจวัด

ไม่ครบถ้วนหรือไม่เหมาะสม ไม่มีความน่าเชื่อถือในข้อมูลที่ได้ เป็นตัวแทนที่แท้จริงหรือไม่

ตรวจครบทุกพื้นที่หรือไม่ ตรงนี้ต้องเป็นภารกิจของกรมควบคุมมลพิษกับสำนักงานนโยบาย

และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

20 ที่จะต้องดำเนินการแก้ไข โดยต้องเพิ่มสถานีมากขึ้นให้ได้ตามมาตรฐานต่างประเทศ

วัดออกมาแล้วเชื่อถือได้ว่าเกินจริงหรือไม่ เกินที่ไหน ถ้าหยาบเกินไป บอกไม่ได้ การที่เช็ก (check)

ค่าเฉลี่ย ๑๒ เดือน นำมาเฉลี่ยเป็นค่าความเข้มข้นของสารมลพิษวีไอซีเป็นค่าเฉลี่ยรายปี

โดยหลักแล้วเฉลี่ยรายเดือนได้หรือไม่ หรือสามารถตรวจว่ารายวันได้เท่าไร มีออนไลน์

บอกชัดเจนว่าขณะนี้สารวีไอซีในเขตควบคุมมลพิษเกินแล้วเกินช่วงเวลาใด ตอนนี้ยังบอกไม่ได้

25 หมายความว่าหาจุด หาแหล่งกำเนิด หาบริเวณที่เกินมาตรฐานจริงยังไม่ได้ เพราะฉะนั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ จะต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ มีการเพิ่มสถานีการตรวจวัด มีการตรวจวัดถี่ขึ้น ซึ่งต้องใช้งบประมาณ การเก็บตัวอย่าง

- 5 การวิเคราะห์ การหาสาเหตุ ข้อมูลตอนเช้า ตอนกลางวันเป็นอย่างไ ประชาชนอยากทราบว่าปัจจุบันสารวีโอซีหรือสารเบนซีนในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ยกตัวอย่าง ขณะนี้ตำบลมาบข่ามีปริมาณก็ไม่โครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตรงนี้เป็นหน้าที่ของฝ่ายราชการจะต้องมีการประชาสัมพันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาข้อสงสัยของประชาชน เรื่องของขีดความสามารถในการรองรับต้องมีการแจ้งอย่างแท้จริง ซึ่งปัจจุบันการประเมินขีดความสามารถในการรองรับยังขาดข้อมูล
- 10 ต้องอาศัยข้อมูลจากการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมอีไอเอ (EIA) อีเอชไอเอ (EHIA) ซึ่งเป็นการประเมินโดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์หรือแมปโมเดล (map model) ซึ่งไม่ใช่คาโหลดดิ้ง (loading) ที่แท้จริงของวีโอซี เพราะฉะนั้น ต้องแก้ไขปรับปรุง โดยกรมควบคุมมลพิษจะต้องทำหน้าที่ดำเนินการในส่วนนี้

ปัญหาฐานข้อมูล อยากทราบว่าปัจจุบันสารวีโอซีก่อให้เกิดการเจ็บป่วย

- 15 ด้วยโรคอะไรในเม็ดเลือดไขหรือไม คำตอบยังบอกไม่ได้ มาจากที่ใดบ้าง ทุกอย่างยังอยู่ในลักษณะที่ไม่มีข้อมูลที่จะบ่งบอกหรือวิเคราะห์ได้ และเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง มีขีดความสามารถในการรองรับได้เท่าไร ฐานข้อมูลด้านสุขภาพอนามัย สุขภาพคนจังหวัดระยองใช้คนในพื้นที่ตามทะเบียนราษฎรที่อยู่ในจังหวัดระยองจริงหรือไม่ -----

- ปรากฏว่าถ้าดูแล้วมีประชากรแฝงประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ คน ประชากรแฝงเหล่านี้มาจาก
สถานที่ต่าง ๆ จากจังหวัดต่าง ๆ ในประเทศ โดยเฉพาะจากภาคอีสานเข้ามาทำงานค่อนข้างมาก
- 5 เพราะฉะนั้น เฮดโพรไฟล์ (head profile) ของคนในเขตควบคุมมลพิษที่อยู่จริง ๆ อยู่ยาวนาน
พอที่จะประเมินได้ ไม่มี ถ้าถามว่าปัจจุบันนี้คนในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ณ ปัจจุบันเจ็บป่วย
มากเป็นพิเศษ มากกว่าเขตอื่นหรือไม่ คำตอบบอกไม่ได้ ผมน่าจะเรียนไปแล้วว่ากระทรวงสาธารณสุข
ต้องเข้ามาช่วยเหลือตรงนี้ เมื่อขาดข้อมูลในการวางแผน ทุกแผนที่ออกมา ๓ แผนแล้ว รวมทั้ง
แผนการปฏิรูปประเทศด้วย เมื่อข้อมูลพื้นฐานไม่ครบถ้วน ไม่สมบูรณ์ การวางแผนที่ถูกต้อง
10 จะเกิดขึ้นได้อย่างไร มาตรการการแก้ไข งบประมาณ รวมทั้งบุคลากรจะเป็นอย่างไร ถ้าเราไม่รู้ว่า
จะแก้ไขปัญหาในเรื่องอะไรจะทำให้เดินหน้าต่อไปไม่ได้ กระทรวงสาธารณสุขจะต้องเข้ามาช่วยใน
ส่วนนี้ด้วย การจัดเก็บข้อมูลและเปิดเผยได้ว่าโรงงาน ก ปล่อยเท่าไร โรงงาน ข ปล่อยเท่าไร
สรุปเป็นตัวเลขรายงานออกมาให้ทางราชการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หรือประชาชนทราบได้หรือไม่ ปัจจุบันนี้ยังเป็นภาคสมัครใจ บางแห่งมีการรายงาน แต่บางแห่ง
15 ไม่มีการรายงาน ซึ่งไม่แน่ใจว่าถูกต้องหรือไม่ เพราะว่าทางราชการไม่มีกำลังคนเพียงพอที่จะตรวจ
เช็ค เพราะฉะนั้น เรื่องฟิอาร์ทีอาร์ในต่างประเทศเขาทำกัน เรายังทำไม่ได้ ยังเป็นภาคสมัครใจ
รายงานบ้าง ไม่รายงานบ้าง เชื่อถือไม่ได้ การศึกษาแหล่งกำเนิด เรียนซ้ำอีกทีหนึ่ง ตอนนี้โรงงาน
อุตสาหกรรมผลักดันปัญหาไปที่ชุมชนบอกว่ายานพาหนะของคุณใช้เบนซินเหมือนกัน ปั่นน้ำมันที่ขาย
อยู่ในเขตควบคุมมลพิษไม่รู้ก็สืบแหล่งปล่อยสารวีไอซีออกมาตลอดเวลา แม้แต่การใช้พลังงาน
20 เชื้อเพลิงในบ้านพักอาศัยมีการใช้สารวีไอซีและมีเบนซินเกี่ยวข้องด้วย ความจริงแล้วใคร
มากกว่าหรือน้อยกว่าต้องมีการวิเคราะห์ออกมาให้ได้เพื่อจะหาจำเลยหรือคนที่ทำให้สิ่งแวดล้อม
เสื่อมโทรมให้ได้ แต่ปัจจุบันนี้ยังไม่มีมีการกล่าวบอกที่ชัดเจน โยนกันไปมา โดยเฉพาะสารวีไอซี
มีข้อโต้แย้งว่าในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง มีค่าต่ำกว่าในเขตกรุงเทพมหานครเสียอีก
แล้วทำไมเขตกรุงเทพมหานครไม่มีการตื่นตัวหรือมีการมาเรียกร้องว่า สารก่อมะเร็งสูงเกิน
25 มาตรฐาน ทำไมถึงทำแค่เขตควบคุมมลพิษ ฝ่ายอุตสาหกรรมจะรู้สึกดีใจขึ้นว่าความจริงแล้ว

ปัญหามลพิษทางอากาศเกี่ยวกับสารวีโอซีในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ไม่ใช่เรื่องเลวร้ายเลย ในเทศบาลนครขอนแก่น เทศบาลนครเชียงใหม่ หรือกรุงเทพมหานคร ค่าวีโอซีเกินกว่าเขตควบคุม

- 5 มลพิษ จังหวัดระยองเสียอีก อันนี้เป็นปมปัญหาที่จะต้องดำเนินการแก้ไขให้ได้ มิฉะนั้น การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรฐานจะไม่เกิดขึ้น เพราะว่ามีข้อมูลที่ไม่ชัดเจน

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง มีกลุ่มซึ่งอาจมีแนวคิดตรงกันข้ามเป็นเอ็นจีโอ หรืออาจเป็นกลุ่มที่ดูแลสุขภาพของประชาชนอยู่ในเขตควบคุมมลพิษมีการฟ้องร้องต่อศาลปกครอง ถ้าพูดกันเป็นภาษาทั่วไป คือ ชนกะตือด้วยด้วย กก.วล

- 10 ประกาศเขตควบคุมมลพิษแล้วจะยึดเยื้อ หรือเลื่อนต่อไปไม่ได้แล้ว แต่หลังจากนั้นยังไม่มี การดำเนินการอะไรต่อไป แต่ว่ามีข้อเรียกร้องที่มีการสอบถามอยู่เมื่อต้นปีที่แล้วว่าไปถึงไหนแล้ว มีข่าวว่าจะยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยองด้วย จะยกเลิกจริงหรือไม่ เขาไม่เห็นด้วย เพราะว่า ปัญหามลพิษยังไม่ได้แก้ไข ยกเลิกได้อย่างไร กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เห็นว่ามีผลกระทบต่อตนเอง ออกมา เร่งเร้า ทั้งนี้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่ตามกระแส โดยเฉพาะข้อมูลที่จะนำมาสนับสนุน ถ้าไม่ชัดเจน

- 15 จะเป็นเรื่องยากกับภาครัฐที่จะตัดสินใจว่าใครเป็นต้นเหตุ การแก้ไขปัญหาก็ต้องไปแก้ที่ต้นเหตุ เป็นหลัก ขาดการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของภาวะมลพิษต่อสุขภาพ โดยเฉพาะ ผลกระทบของสารวีโอซี เพราะว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง ๘ แห่ง มีศักยภาพแตกต่างกัน มีตั้งแต่เทศบาลตำบลไปจนถึงเทศบาลนคร บางแห่งไม่มีงบประมาณที่ทำการเผยแพร่

ผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ

- 20 จังหวัดระยอง จากการศึกษาของคณะกรรมการการสรุปได้ ดังนี้

๑. ด้านอากาศ คุณภาพอากาศในพื้นที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของ แผนปฏิบัติการที่กำหนดเป้าหมายคุณภาพอากาศที่อยู่ในเกณฑ์ คือ จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

๒. ด้านน้ำเสีย คุณภาพน้ำเสียยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการ คือ จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะค่าบีโอดี (Biochemical Oxygen Demand :

- 5 BOD) ค่าโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (coliform bacteria) ยังเกินมาตรฐาน ไม่ควรจะปล่อยลงไปในแหล่งน้ำ เพราะว่าทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพน้ำ

๓. ด้านคุณภาพน้ำทะเล คุณภาพน้ำทะเลเกิดความเสื่อมโทรม

ผลสัมฤทธิ์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ฉบับปรับปรุง) พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ หรือบิก้าก เป้าหมาย คือ ควบคุม ลด และขจัดมลพิษที่เกิน

- 10 ค่ามาตรฐาน มีการกำหนดไว้อย่างชัดเจนว่ามีอะไรบ้างที่เกินค่ามาตรฐานต้องควบคุม ลด และขจัดให้หมดไปให้ได้ คนวางแผนอาจไม่รู้ว่ามีมลพิษจังหวัดระยองความจริงแล้วมีก็ตัว แต่ตั้งเป้ารวม ๆ ไว้ หลังจากนั้นมีการยกเลิกประกาศเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง เป็นเป้าหมายหลังจากปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งปัจจุบันผ่านมาแล้ว ตัวชี้วัดเป็นอย่างไร คุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ไม่เป็นไปตามค่าเกณฑ์มาตรฐานและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และไม่สามารถออก

- 15 ประกาศยกเลิกเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยองได้
ทั้งหมดนี้เป็นผลสรุปจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ของทั้ง ๒ แผน ที่ใช้ในการควบคุมลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย

- 20 คณะกรรมาธิการค่อนข้างที่จะศึกษามาอย่างละเอียดและชี้แจงได้อย่างละเอียดในการดำเนินการสรุปว่ายังไม่ได้มาตรฐาน คณะกรรมาธิการได้ให้ข้อเสนอแนะ มีประเด็นที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๘ หมวดหน้าที่ของรัฐ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการในเรื่องเหล่านี้อย่างไรบ้าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษช่วยเพิ่มเติมด้วยครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ (รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม) :
ท่านประธานครับ ไม่มีสมาชิกท่านใดมีประเด็นคำถามเลยใช่ไหม

5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกท่านฟังเข้าใจแล้ว แต่ว่าในส่วนของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หมวดหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๘ คณะกรรมการได้นำข้อนี้ไปพิจารณาเพิ่มเติม หรือดำเนินการอย่างไรบ้างครับ ประเด็นนี้ผมขอตั้งเป็นประเด็นสอบถามเพิ่มเติมครับ

10 ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ (รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม) :
ในรายงานมีพูดถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และเราได้พูดถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ไปด้วย ผมจำได้ คณะกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหญ่ เพราะว่า
เป็นกฎหมายหลัก เราได้ไปเน้นเฉพาะในส่วนของพระราชบัญญัติ และกฎหมายลูก คือ
ประกาศกระทรวงกับกฎกระทรวง ถ้าแก้ไขตรงนั้นได้ ผมคิดว่าจะไปสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
15 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ในส่วนการปฏิรูปประเทศ ได้พูดถึงในหมวดการปฏิรูปประเทศ แต่ปัจจุบันนี้แม้แต่ในกฎหมายหลัก คือ พระราชบัญญัติและกฎหมายลูก
เรายังทำไม่ได้ตามที่กฎหมายกำหนดอยู่แล้ว ถามว่าถ้ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๖๐ แล้วคงไม่ได้ลงรายละเอียดไปถึงขนาดมาตรฐานต่าง ๆ เพราะต้องอาศัย
ประกาศกระทรวงกับกฎกระทรวงครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๑
เป็นหมวดหน้าที่ของรัฐ เรื่องใดที่รัฐจะต้องดำเนินการและเป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน
รัฐจะต้องดำเนินการ ไม่อย่างนั้นแล้วประชาชนสามารถฟ้องร้องรัฐได้ มาตรา ๕๘ อะไรที่มี
ผลกระทบต่อชุมชนหรือประชาชน รัฐจะต้องเยียวยา แก้ไข ฝากท่านไปเพิ่มเติมด้วย มีท่านสมาชิก
25 จะเพิ่มเติมหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ๒๕/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน

- 5 การพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

5 ขอขอบคุณคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นอันจบการพิจารณา
ระเบียบวาระที่ ๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่

รายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓

10 และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ (ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน
พ.ศ. ๒๕๕๘)

15

20

25

30

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ รับทราบรายงาน

5 สรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอ และได้เสนอมายังวุฒิสภา

ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้กรมบัญชีกลางรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียนทั้งหมดต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

10 สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้วสำหรับการพิจารณารายงานฉบับนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีหนังสือมอบหมายให้ผู้แทนจากหน่วยงานเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. นางภัทรพร วรทรัพย์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงินการคลัง

๒. นางมัลลิกา อภาสกิจ ผู้อำนวยการกองกำกับและพัฒนาระบบ

15 เงินนอกงบประมาณ

๓. นางสาวสุวิดา สินธุประภา นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ

๔. นางพจนิษฐ์ นันทวัฒน์กุล นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ

๕. นายมารุต ปรียากร นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ

๖. นายอนุชา บุญเกษม นักบัญชีชำนาญการพิเศษ

20 ๗. นางสาวสุพรรณิ สุริยะ นักบัญชีชำนาญการ รักษาการ

ในตำแหน่งนักบัญชีชำนาญการพิเศษ

๘. นายนิพนธ์ปวิธ สายภู นักวิชาการคลัง

นอกจากนี้ คณะกรรมการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ซึ่งได้รับ

มอบหมายให้พิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้เป็นการล่วงหน้าก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม

25 ได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) เพื่อประกอบการนำเสนอรายงาน

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๖

และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญผู้ชี้แจงแถลง

5 (นายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

นางภัทรพร วรทรัพย์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา และท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางภัทรพร วรทรัพย์ ที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบการเงิน การคลัง รักษาราชการแทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การคลัง ให้ชี้แจงรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓

10 และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ต่อที่ประชุมวุฒิสภา ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๕ กำหนดให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ประเมินผล

การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนเป็นประจำทุกปี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนกำหนด โดยต้องประเมินผลด้านการเงิน ด้านการสนองประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านการปฏิบัติการ ด้านการบริหารจัดการ

15 ทุนหมุนเวียน ด้านการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารทุนหมุนเวียน พนักงาน และลูกจ้าง และด้านอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนประกาศกำหนด ประกอบกับมาตรา ๓๓ ให้กรมบัญชีกลางรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ในภาพรวมของทุนหมุนเวียนทั้งหมดต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบต่อไป ซึ่งมีสาระสำคัญ

20 ของรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ สรุปได้ดังนี้

๑. รายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ มีทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๖ ทุน มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑ สถานะทางการเงินของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ภาพรวม

25 สถานะการเงินและผลการดำเนินงาน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ประกอบด้วย สินทรัพย์รวม จำนวน ๔,๕๒๕,๕๓๑.๘๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๔.๐๙ รายได้รวม จำนวน

๖๑๐,๖๙๘.๓๙ ล้านบาท ลดลงจากปีบัญชี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๔.๔๘ และค่าใช้จ่ายรวม

จำนวน ๕๗๔,๓๗๓.๐๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๒ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙๐

5 โดยจัดประเภทการวิเคราะห์รายงานการเงินของทุนหมุนเวียนออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๑.๑.๑ การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนที่ได้รับเงินสมทบ

จากสมาชิก จำนวน ๖ ทุน มีสินทรัพย์จำนวน ๓,๔๓๒,๓๖๗.๔๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๘๔

ของสินทรัพย์รวม โดยทุนหมุนเวียนที่ได้รับเงินสมทบจากสมาชิกเป็นการรับเงินจากข้าราชการ
ประชาชนและบุคลากรในองค์กรที่เป็นสมาชิก เพื่อนำมาสมทบเป็นรายได้ของทุนหมุนเวียน

10 ในการนำไปจัดหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กฎหมายจัดตั้งกำหนด ซึ่งเป็นการสร้าง
หลักประกันในการดำรงชีวิต ส่งเสริมการออมทรัพย์และจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่
สมาชิกที่มีรายได้และจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนนั้น ๆ

๑.๑.๒ การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามแหล่งได้รับ

จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน ๒๔ ทุน มีสินทรัพย์ จำนวน ๔๒,๕๐๑.๙๔ ล้านบาท

15 คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๔ ของสินทรัพย์รวม

๑.๑.๓ การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามที่ตั้ง

กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งจะเป็นทุนหมุนเวียนที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จำนวน ๙๐

ทุน

มีสินทรัพย์ จำนวน ๑,๐๕๐,๖๖๒.๔๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒๒ ของสินทรัพย์รวม

20 การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ มีทุนหมุนเวียน

ที่อยู่ในระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๙ ทุน และไม่เข้าสู่ระบบ

การประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๓ ทุน โดยแบ่งเป็น ดังนี้

๑.๒ พันทุมเงินที่ไม่ว่ำระบบประเมิณผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง
จำนวน ๑๗ พันทุม ประกอบด้วย

5 ๑.๒.๑ พันทุมเงินที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้มีการประเมิณผล
การดำเนินงาน โดยจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมิณผลการทำงานเสนอต่อกรมบัญชีกลาง
ตามพระราชบัญญัติการบริหารพันทุมเงิน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ จำนวน
๙ พันทุม เช่น กองทุนพัฒนาไฟฟ้า กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น

10 ๑.๒.๒ พันทุมเงินที่มีสถานะไม่ว่ำรวมเข้าระบบประเมิณผล
จำนวน ๘ พันทุม เช่น เงินพันทุมเงินเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กองทุนช่วยเหลือเยียวยา
นักท่องเที่ยวยาวต่างชาติ เป็นต้น

15 ๑.๓ พันทุมเงินที่จะต้องเข้าระบบการประเมิณผลพันทุมเงินของ
กรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๙ พันทุม ซึ่งมีผลการประเมิณการทำงานเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ
๔.๐๒๖๓ คะแนน เพิ่มขึ้น ๐.๑๑๘๐ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๒ เมื่อเทียบกับปีบัญชี ๒๕๖๒
โดยพันทุมเงินที่มีคะแนนผลประเมิณสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ กองทุนเพื่อการพัฒนาาระบบ
สาธารณสุข กองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ และพัฒนาตลาดตราสารหนี้
ในประเทศ และกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

๒. รายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของพันทุมเงิน
ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ มีพันทุมเงินทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๖ พันทุม มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

20 ๒.๑ สถานะทางการเงินของพันทุมเงิน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ภาพรวม
ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ประกอบด้วย สินทรัพย์รวม
จำนวน ๔,๘๐๙,๕๔๖.๘๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๗ รายได้รวม
จำนวน ๖๐๘,๙๘๑.๕๓ ล้านบาท ลดลงจากปีบัญชี ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๑.๒๗ และค่าใช้จ่ายรวม
จำนวน ๖๒๒,๕๖๕.๒๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๔.๖๘ โดยจัดประเภท
25 การวิเคราะห์รายงานการเงินของพันทุมเงินออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

๒.๑.๑ การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนที่ได้รับเงินสมทบจากสมาชิก จำนวน ๖ ทุน มีสินทรัพย์ จำนวน ๓,๖๒๗,๘๕๕.๙๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔๓

5 ของสินทรัพย์รวม

๒.๑.๒ การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามแหล่งที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปี จำนวน ๒๒ ทุน มีสินทรัพย์ จำนวน ๒๓๓,๐๘๘.๕๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๕ ของสินทรัพย์รวม

๒.๑.๓ การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งจะเป็นทุนหมุนเวียนที่นอกเหนือจากทุนหมุนเวียนที่ได้รับเงินสมทบและทุนหมุนเวียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว จำนวน ๘๘ ทุน มีสินทรัพย์

จำนวน ๙๔๘,๕๙๒.๓๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๒ ของสินทรัพย์รวม

การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ มีทุนหมุนเวียนที่อยู่ในระบบการประเมินการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๘ ทุน และไม่เข้าสู่ระบบ

15 การประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๘ ทุน โดยแบ่งเป็นดังนี้

๒.๒ ทุนหมุนเวียนที่ไม่เข้าสู่ระบบการประเมินการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๘ ทุน ประกอบด้วย

๒.๒.๑. ทุนหมุนเวียนที่มีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้มีการประเมินผลการดำเนินงาน โดยจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินผลการดำเนินงานเสนอต่อกรมบัญชีกลาง

20 ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ จำนวน ๙ ทุน เช่น กองทุนพัฒนาไฟฟ้า และกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ เป็นต้น

๒.๒.๒. ทุนหมุนเวียนที่มีสถานะไม่พร้อมเข้าสู่ระบบประเมินผล จำนวน ๙ แห่ง เช่น เงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และกองทุนช่วยเหลือเยียวานักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ เป็นต้น

๒.๓ ทุนหมุนเวียนที่จะต้องเข้าสู่ระบบประเมินผลการดำเนินงานของ กรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๘ ทุน ซึ่งมีผลการดำเนินงานเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ ๔.๑๒๔๔ คะแนน

- 5 เพิ่มขึ้น ๐.๐๙๘๑ คะแนน คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๔ เมื่อเทียบกับปีบัญชี ๒๕๖๓ โดยทุนหมุนเวียน ที่มีคะแนนผลการประเมินสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ กองทุนเพื่อการพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ

- 10 จึงขออนุญาตกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ กราบขอพระคุณค่ะ
ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ด้วยประธานวุฒิสภาได้มีดำริมอบหมายคณะกรรมการธิการ การเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง เป็นผู้พิจารณาศึกษารายงานฉบับนี้เป็นการล่วงหน้าก่อนบรรจุ ระเบียบวาระการประชุม รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกแล้ว ขอเชิญ ประธานคณะกรรมการธิการหรือผู้แทนแถลงผลการพิจารณาครับ

- 15 นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์ (รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายปิยพันธุ์ นิมมานเหมินท์ รองประธาน คณะกรรมการธิการการเศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง วุฒิสภา ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ให้มารายงานผลการพิจารณาศึกษาการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ดังนี้

- 20 ๑. ความเป็นมา

๑.๑ พระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๕ กำหนดให้กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน เป็นประจำทุกปี ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

กำหนด ประกอบกับมาตรา ๓๓ กำหนดให้กรมบัญชีกลางรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียนทั้งหมดเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร

5 และวุฒิสภา เพื่อทราบ

๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ตามที่คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเสนอ และให้เสนอสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบต่อไป

10 ๒. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓

๒.๑) การประเมินผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓

๑) จำนวนทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ มีทุนหมุนเวียนทั้งสิ้นจำนวน ๑๑๖ ทุน เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๙ ทุน และไม่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๗ ทุน

15 ๒) ทุนหมุนเวียนที่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงาน

๒.๑) ทุนหมุนเวียนที่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๙ ทุน มีผลการดำเนินงานเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ ๕.๐๒๖๓ คะแนน

๑๑๑

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศศิมมา ๒๘/๑

๒.๒) จำนวนการประเมินทุนหมุนเวียนที่เข้าสู่ระบบ
การประเมินผลการดำเนินงาน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ ดังนี้

5 - ทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ จำนวน ๕๕ ทุน

- ทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินต้องปรับปรุงการดำเนินงาน
จำนวน ๔๑ ทุน

- ทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๓ ทุน

๓) ทุนหมุนเวียนที่ไม่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงาน
10 ทุนหมุนเวียนที่ไม่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๗ ทุน
ประกอบด้วย

๓.๑) ทุนหมุนเวียนที่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการประเมินผล
การดำเนินงาน โดยจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานเสนอต่อกรมบัญชีกลาง
ตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ จำนวน

15 ๙ ทุน
๓.๒) ทุนหมุนเวียนที่มีสถานะไม่พร้อมประเมินผลการดำเนินงาน
จำนวน ๘ ทุน

๒.๒ ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ประจำปี

บัญชี ๒๕๖๓

20 ๑) สินทรัพย์รวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๓ ทุนหมุนเวียนมีสินทรัพย์รวม
๔,๕๒๕,๕๓๑.๘๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๗๘,๐๑๕.๕๗ ล้านบาท
หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๐๙

๒) หนี้สินรวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๓ ทุนหมุนเวียนมีหนี้สินรวม
๑,๗๙๑,๖๐๕.๓๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๒ จำนวนเงิน ๑๐๙,๖๖๓.๓๖ ล้านบาท

25 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๕๒

๑๑๒

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศศิมมา ๒๘/๒

๓) ส่วนทุนรวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๓ ทุนหมุนเวียนมีส่วนทุนรวม ๒,๗๓๓,๙๒๖.๕๓ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากบัญชี ๒๕๖๒ จำนวน ๖๘,๓๕๒.๒๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น

5 ร้อยละ ๒.๕๖

๔) รายได้รวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๓ ทุนหมุนเวียนมีรายได้รวม จำนวนเงิน ๖๑๐,๖๙๘.๓๙ ล้านบาท ลดลงจากปีบัญชี ๒๕๖๒ ณ สิ้นปีบัญชี ๒๘,๖๒๖.๓๙ ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ ๔.๔๘

๕) ค่าใช้จ่ายรวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๓ ทุนหมุนเวียนมีค่าใช้จ่ายรวม 10 จำนวนเงิน ๕๗๔,๓๓๓.๐๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๒ จำนวน ๖๕,๖๑๖,๘๖๖ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๙๐

๓. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

๓.๑ การประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

๑) จำนวนทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ มีทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น 15 จำนวน ๑๑๖ ทุน เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๘ ทุน และไม่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๘ ทุน

๒) ทุนหมุนเวียนที่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงาน

๒.๑) ทุนหมุนเวียนที่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงานของ ๒๕๖๔ กรมบัญชีกลาง จำนวน ๙๘ ทุน มีการประเมินผลการดำเนินงานเฉลี่ยในภาพรวม เท่ากับ

20 ๔.๑๒๔๔ คะแนน

๒.๒) จำนวนการประเมินทุนหมุนเวียนที่เข้าสู่ระบบการประเมินผล การดำเนินงาน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

- ทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ จำนวน ๖๓ ทุน
- ทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินต้องปรับปรุงการดำเนินงาน

25 จำนวน ๓๐ ทุน

- ทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมินไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน ๕ ทุน

๑๑๓

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศศิม้า ๒๘/๓

๓) ทนหมุนเวียนที่ไม่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงาน
ทนหมุนเวียนที่ไม่เข้าสู่ระบบการประเมินผลการดำเนินงาน

5 ของกรมบัญชีกลาง จำนวน ๑๘ ทน ประกอบด้วย

๓.๑) ทนหมุนเวียนที่มีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการประเมินผล
การดำเนินงาน โดยจะต้องจัดทำรายงานผลการประเมินการดำเนินงานเสนอต่อกรมบัญชีกลาง ตาม
พระราชบัญญัติการบริหารทนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕
จำนวน ๙ ทน

10 ๓.๒) ทนหมุนเวียนที่มีสถานะไม่พร้อมประเมินผลการดำเนินงาน
จำนวน ๙ ทน

๓.๒ ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของทนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี
๒๕๖๔

๑) สินทรัพย์รวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๔ ทนหมุนเวียนมีสินทรัพย์รวม
15 ๔,๘๐๙,๕๔๖.๘๘ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากบัญชี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๘๘,๐๖๕.๐๙ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น
ร้อยละ ๖.๓๗

๒) หนี้สินรวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๔ ทนหมุนเวียนมีหนี้สินรวม
๑,๙๘๗,๙๑๗.๗๑ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากบัญชี ๒๕๖๓ จำนวนเงิน ๑๙๖,๓๗๑.๔๙ ล้านบาท
หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐.๙๖

20 ๓) ส่วนทุนรวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๔ ทนหมุนเวียนมีส่วนทุนรวม
๒,๘๒๑,๖๒๙.๑๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากบัญชี ๒๕๖๓ จำนวน ๙๑,๖๙๓.๖๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น
ร้อยละ ๓.๓๖

๔) รายได้รวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๔ ทนหมุนเวียนมีรายได้รวม
๖๐๘,๙๘๑.๕๓ ล้านบาท ลดลงจากปีบัญชี ๒๕๖๓ ณ สิ้นปีบัญชี ๗,๘๔๕.๕๗ ล้านบาท หรือลดลง

25 ร้อยละ ๑.๒๗

๕) ค่าใช้จ่ายรวม ณ สิ้นปีบัญชี ๒๕๖๔ ทนหมุนเวียนมีค่าใช้จ่ายรวม ๖๒๒,๕๖๕.๒๖ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีบัญชี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๗,๘๒๓.๓๐ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น

5 ร้อยละ ๔.๖๘

๔. ความเห็นของคณะกรรมการต่อการเสนอรายงานประจำปีผลการดำเนินงาน ในภาพรวมของทนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔

คณะกรรมการมีความเห็นว่า กระบวนการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้เสนอ รายงานประจำปีผลการดำเนินงานในภาพรวมของทนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และ

10 ประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ซึ่งในรายงานประกอบด้วยผลการประเมินด้านการเงิน การสนองประโยชน์ ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารจัดการทนหมุนเวียน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการนโยบาย การบริหารผู้บริหารทนหมุนเวียน พนักงานและลูกจ้าง และด้านอื่น ๆ ซึ่งอยู่ภายใต้ขั้นตอนตามที่ พระราชบัญญัติการบริหารทนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๕ กำหนดไว้

15

๕. การดำเนินงานตามข้อสังเกตของวุฒิสภาต่อการนำเสนอผลการดำเนินงาน
ในภาพรวมของกองทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๒

5 ๕.๑ ผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของวุฒิสภาที่สำคัญ

๑) การติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ของทุนหมุนเวียน และให้ความสำคัญกับทุนหมุนเวียนที่ได้รับการสนับสนุนเงินงบประมาณ
จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี

10 ผลการดำเนินงาน คณะอนุกรรมการประเมินผลการดำเนินงาน
ทุนหมุนเวียนได้ให้ความสำคัญกับการติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี
ของทุนหมุนเวียน โดยได้กำหนดเป็นกรอบหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงาน
ของทุนหมุนเวียน เพื่อให้กรมบัญชีกลางใช้ในการประเมินผลเป็นประจำปีทุกปี

๒) การติดตาม เร่งรัด และแก้ไขปัญหาทุนหมุนเวียนที่มีผลการประเมิน
ไม่ผ่านเกณฑ์

15 ผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น ๒ กรณี
กรณีที่ ๑ ทุนหมุนเวียนใดมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์
การประเมินผล ๓.๐ คะแนน ต้องจัดทำแผนฟื้นฟู/แผนปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงาน
ส่งให้กรมบัญชีกลาง เพื่อนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน
พิจารณาให้ความเห็นชอบ

20 กรณีที่ ๒ ทุนหมุนเวียนใดมีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์
การประเมินผล ๓.๐ คะแนนที่กำหนดเป็นเวลา ๓ ปีติดต่อกัน หรือปรากฏข้อเท็จจริงว่า
การดำเนินงานของทุนหมุนเวียนนั้นอาจดำรงอยู่ต่อไปไม่ได้ หรือหมดความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ
ตามวัตถุประสงค์หรือหยุดดำเนินงานโดยไม่มีเหตุอันสมควร กรมบัญชีกลางจะนำเสนอ
คณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนพิจารณาเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ
25 ให้ยุบเลิกทุนหมุนเวียนต่อไป

๓) การกำหนดกรอบมาตรฐานในการประเมินผลทุนหมุนเวียน
ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

5 ผลการดำเนินงาน กรณีทุนหมุนเวียนที่มีกฎหมายกำหนดการประเมินผล

ไว้เป็นการเฉพาะตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๒

และมาตรา ๓๓ ยังต้องรายงานการประเมินผลดำเนินงานต่อกรมบัญชีกลางภายใน ๖๐ วัน

นับแต่วันสิ้นปีบัญชี ทั้งนี้ เพื่อให้กรมบัญชีกลางรวบรวมและจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ในภาพรวมของทุนหมุนเวียนทั้งหมดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียน

10 เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบต่อไป

๕.๒ ความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเห็นว่า กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ได้รับทราบ
ข้อสังเกตของวุฒิสภาในการพิจารณารายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน
ประจำปีบัญชี ๒๕๖๒ และได้ดำเนินงานตามข้อสังเกตดังกล่าวครบถ้วนแล้ว

15 ๖. ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้พิจารณารายงานประจำปีสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม
ของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ แล้ว มีข้อสังเกต
และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๖.๑ การพิจารณาถึงภารกิจและความจำเป็นของการจัดตั้งทุนหมุนเวียน

20 การควมรวมทุนหมุนเวียน การยุบ/เลิกทุนหมุนเวียน เพื่อลดภาระงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ และลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เนื่องจาก
ในปัจจุบันส่วนราชการมีการจัดตั้งทุนหมุนเวียนจำนวนมากขึ้น และมีวัตถุประสงค์หลากหลาย
แตกต่างกันออกไป อาจทำให้เกิดความซ้ำซ้อนหรือเกิดภาวะการแข่งขันกับภาคเอกชน
หรือรัฐวิสาหกิจ และยากต่อการบริหารจัดการหรือกำกับดูแล ด้วยเหตุนี้กระทรวงการคลัง

25 โดยกรมบัญชีกลางควรพิจารณาถึงภารกิจและความจำเป็นของการจัดตั้งทุนหมุนเวียน

การควบรวมทุนหมุนเวียน การยุบ/เลิกทุนหมุนเวียน ซึ่งจะช่วยลดภาระงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ ลดความซ้ำซ้อนในการจัดตั้งทุนหมุนเวียนของหน่วยงานภาครัฐ

- 5 ทั้งนี้ เพื่อให้ผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๖.๒ การวิเคราะห์รายงานการเงินของทุนหมุนเวียนด้านผลกระทบทางการเงิน
เมื่อพิจารณารายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓
และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ พบว่าในส่วนของบทที่ ๒ ได้จัดประเภทวิเคราะห์รายงานการเงิน
ของทุนหมุนเวียนเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

- 10 ๑) การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนที่ได้รับการสนับสนุน
จากสมาชิก

๒) การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามแหล่งที่ได้รับ
จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๓) การวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามที่

- 15 กระทรวงการคลังกำหนด

โดยการวิเคราะห์รายงานดังกล่าวมีเฉพาะข้อมูลการเพิ่มหรือลดของสินทรัพย์
หนี้สิน ส่วนทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายเท่านั้น ด้วยเหตุนี้กรมบัญชีกลางอาจพิจารณาเพิ่มแนวทาง
การวิเคราะห์รายงานการเงินของทุนหมุนเวียนในส่วนผลกระทบด้านการคลังด้วย ทั้งนี้
เพื่อให้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของทุนหมุนเวียนมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์

- 20 ต่อภาคีรัฐบาลครบถ้วนต่อไป

๖.๓ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียนที่สำคัญ
ให้กับประชาชนได้รับทราบในเวลาที่เหมาะสม ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ หน่วยงานเกี่ยวข้อง
ควรพิจารณาแนวทางการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลผลการดำเนินงานของทุนหมุนเวียน
ที่สำคัญให้กับประชาชนได้ทราบ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ มากขึ้น เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ (LINE)

- 25 กูเกิล อินสตาแกรม (Instagram) ยูทูบ (YouTube) ทวิตเตอร์ (Twitter) และอื่น ๆ เป็นต้น
ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาข่าวปลอมหรือเฟกนิวส์ (fake news) ที่เกิดขึ้นในหลายกรณี และเพื่อป้องกัน
ความเข้าใจผิดในข้อมูลของประชาชนต่อไป

๑๑๘

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วรณช ๒๙/๕

ทั้งนี้ รายละเอียดการปรากฏตามรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการ
ที่ได้นำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาแห่งนี้แล้ว ขอขอบคุณครับ

5

๓๐/๑

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง

5 ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ขอขอบคุณท่านปิยพันธุ์ นิมนานเหมินท์ ผู้แทนคณะกรรมการการ ต่อไปขอเชิญ ท่านสมาชิกที่จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่ออภิปราย ท่านสฤติย์ ลุ่มพงศ์พันธ์ เชิญครับ

10 นายสฤติย์ ลุ่มพงศ์พันธ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน

กระผม นายสฤติย์ ลุ่มพงศ์พันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ขอแสดงความยินดีกับกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ที่ได้นำเสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวมของกองทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี ๒๕๖๔ ถือว่าเป็นการจัดทำรายงานที่สมบูรณ์ ขอแสดงความยินดีกับผู้รายงานด้วย ผมอยากเรียนตั้งข้อสังเกตไว้ ๒ ประการด้วยกัน

15 ประการที่ ๑ การวิเคราะห์รายงานทางการเงินที่แบ่งออกเป็น ๓ เรื่อง รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนที่ได้รับเงินสมทบจากสมาชิก การวิเคราะห์รายงานการเงิน จากทุนหมุนเวียนตามแหล่งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีและการวิเคราะห์รายงาน การเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามที่กระทรวงการคลังกำหนด ในรายงานครั้งต่อไป ผมขอเสนอผ่าน ท่านประธานไปยังกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ผู้จัดทำรายงานว่า น่าจะให้ความสำคัญ

20 กับการวิเคราะห์รายงานการเงินจำแนกทุนหมุนเวียนตามแหล่งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย ประจำปี เพราะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณนั้นมักจะมีการกล่าวขานอภิปรายกันบ่อยครั้งว่าไปใช้ในกิจการอื่นที่ไม่ได้อยู่ในแผนงานงบประมาณตามปกติหรือไม่ประการใด แล้วเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับฐานะการคลังของประเทศ เพราะฉะนั้น ถ้าการวิเคราะห์รายงานการเงินจะได้ให้ความสำคัญ กับกองทุนหมุนเวียนตามแหล่งที่ได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในขณะเดียวกัน

25

มีการสรุปภาพกว้าง ๆ ให้เห็นว่า กองทุนเหล่านั้นได้ดำเนินการไปอย่างไร สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณประจำปีนั้นหรือไม่ประการใด

5 ประการที่ ๒ ในเรื่องการประเมิน หลักเกณฑ์การประเมินได้แบ่งออกเป็น

๖ ด้านด้วยกัน แต่สำหรับการประเมินกองทุนหมุนเวียนที่ได้รับจัดสรรจากงบประมาณนั้น

อยากนำเรียนว่า น่าจะให้ความสำคัญกับหลักเกณฑ์ข้อที่ ๖ คือ การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ
ว่า ได้มีความสำเร็จตามแผนที่ได้รับอนุมัติหรือไม่ประการใด ควรที่จะให้เจ้าหน้าที่คณะแนบในข้อนี้ให้
มากขึ้นสำหรับกองทุนหมุนเวียนที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ และแท้ที่จริงแล้วหลักเกณฑ์ข้อที่ ๓

10 กับหลักเกณฑ์ข้อที่ ๖ เหลื่อมกันอยู่ หลักเกณฑ์ข้อที่ ๓ น่าจะเป็นเรื่องของการปฏิบัติการโดยแท้ คือ
เรื่องของโอเปอร์เรชัน (operation) ส่วนข้อที่ ๖ เป็นเรื่องของการดำเนินการได้สำเร็จตามนโยบาย
หรือตามวัตถุประสงค์กองทุนในกรณีที่เป็นกองทุนประเภทอื่น เพราะฉะนั้น ในด้านความสำเร็จของ
การดำเนินงานน่าจะแยกส่วนออกมาอยู่ที่ข้อ ๖ ส่วนการประเมินในข้อ ๓ น่าจะเป็น

เรื่องปฏิบัติการหรือโอเปอร์เรชันโดยแท้ จะทำให้ข้อ ๖ มีความชัดเจนว่าได้ดำเนินการสำเร็จ

15 ตามเป้าหมายเพียงใด และควรที่จะเพิ่มน้ำหนักในข้อนี้ให้มากขึ้น โดยลดทอนในเรื่องที่เกี่ยวกับ
ความสำเร็จที่อยู่ในปฏิบัติการข้อที่ ๓ ออกไป ถ้าเป็นเช่นนี้จะทำให้มองเห็นภาพรวมของ
ความเกี่ยวข้องระหว่างกองทุนหมุนเวียนกับงบประมาณประจำปีเกี่ยวเนื่องกับฐานะทางการคลัง
ของประเทศได้ดีมากยิ่งขึ้น ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

20 คนที่สอง) : ขอบคุณท่านสตีลย์ ลิมพงค์พันธุ์ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายรายงาน
ฉบับนี้หรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา

คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ขอเชิญหน่วยงานตอบชี้แจง เชิญครับ

๑๒๑

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ว. ๓๐/๓

นางภัทรพร วรทรัพย์ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและ
ท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพทุกท่าน ขอกราบขอบพระคุณท่านสตีตย์ กลุ่มพงศ์พันธุ์ ได้มีข้อสังเกต

- 5 ต้องขออนุญาต เนื่องจากว่าเราได้รับข้อสังเกตจากปี ๒๕๖๒ ไม่ว่าจะเป็นสภาผู้แทนราษฎร
หรือวุฒิสภา ก็ได้มีข้อสังเกตในเรื่องการปรับปรุงแบบการทำรายงานของทุนหมุนเวียนหรือระบบ
ของเงินนอกงบประมาณ ต้องขออนุญาตเรียนว่าปีนี้เป็นปีแรกที่เรามีการวิเคราะห์ในรูปแบบ
ตามที่เมื่อสักครู่ท่านสตีตย์ กลุ่มพงศ์พันธุ์ ได้มีข้อสังเกต ต้องขอกราบน้อมรับแล้วจะปรับปรุงรายงาน
ปีถัดไปให้ได้รับประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ขออนุญาตรับข้อสังเกตของท่านไว้

- 10 เบื้องต้นคงต้องมีข้อสังเกตเท่านี้ และต้องขอกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการการเศรษฐกิจ
การเงินและการคลัง วุฒิสภา ที่ได้ให้คำชี้แนะ และทำให้การรายงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
กรมบัญชีกลางจะน้อมรับทุกข้อสังเกตท่านคณะกรรมการ และท่านสมาชิกวุฒิสภา
เพื่อนำไปปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น กราบขอบพระคุณค่ะ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ขอบคุณท่านภัทรพร วรทรัพย์ มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็น
ที่ท่านภัทรพร วรทรัพย์ ตอบชี้แจงอีกหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารับทราบรายงาน
20 ผลสรุปการดำเนินงานในภาพรวมของกองทุนหมุนเวียน ประจำปีบัญชี ๒๕๖๓ และประจำปีบัญชี
๒๕๖๔ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ เรียบร้อยแล้ว
ขอบคุณผู้ชี้แจงและคณะกรรมการครับ เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๖
ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๑๒๒

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันย ๓๐/๕

ขอขยายเวลาการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาและพิจารณา
เสนอแนะแผนกลยุทธ์การส่งเสริมซอฟต์แวร์แห่งชาติเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคม

5 และความมั่นคงแห่งชาติ ออกไปอีก ๓๐ วัน

10

15

20

25

30

๑๒๓

ว. ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ว. ๓๐/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายสุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง) : ด้วยประธานคณะกรรมการการวิสามัญศึกษาและพิจารณาเสนอแนะแผนกลยุทธ์

5 การส่งเสริมซอฟต์แวร์แห่งชาติเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงแห่งชาติ

ท่านพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ได้มีหนังสือแจ้งว่าระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของ

คณะกรรมการการจะครบกำหนดในวันอาทิตย์ที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๗ แต่เนื่องจากการศึกษาของ

คณะกรรมการการวิสามัญประกอบด้วยประเด็นจำนวนมาก มีรายละเอียดที่ซับซ้อน เพื่อให้การ

ดำเนินงานมีข้อมูลครบถ้วน สามารถนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปผลเพื่อนำไปสู่การเสนอแนะ

10 แผนกลยุทธ์การส่งเสริมซอฟต์แวร์แห่งชาติเพื่อประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง

แห่งชาติต่อไป คณะกรรมการการวิสามัญจึงขอขยายเวลาการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๓๐ วัน

นับแต่วันครบกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๑๐๐ วรรคสอง จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

15

- ๓๑/๑

ว. ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปีวรรณ ๓๑/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (นายศุภชัย สมเจริญ รองประธานวุฒิสภา
คนที่สอง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบ ท่านสมาชิกครับ หมดยุติการประชุมแล้ว

5 ขอขอบคุณทุกท่านที่มาประชุม ผมขอปิดประชุมครับ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักrayงานการประชุมและชวเลข กลุ่มงานrayงานการประชุม โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๑๒๗
ที่ _____ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง รับทราบ เรื่องไม่มีการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภาในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรียน ผู้อำนวยการสำนักrayงานการประชุมและชวเลข (ผ่าน ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานrayงานการประชุม)

ตามที่ได้มอบหมายให้ข้าพเจ้าจัดทำบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภา
ในการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๖
เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา นั้น

ในการประชุมวุฒิสภาดังกล่าวไม่มีการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกวุฒิสภาแต่อย่างใด
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวอณัญญา โสภณวัฒนาสิงห์)
วิทยากรชำนาญการ

(นางสาววาสนา ยิ่งสุข)
ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานrayงานการประชุม

ทราบ

(นางสาวสุภาวดี มงคลธรรมกุล)
ผู้อำนวยการสำนักrayงานการประชุมและชวเลข